

naša luč

1978

2

knjige

Alojz Rebula
SNEGOVI EDENA
Koper, Lipa 1977

Znani slovenski tržaški pisatelj je napisal knjigo SNEGOVI EDENA, ki vsebuje krajši roman „Ob babilonski reki“ in dvanajst novel, razdeljenih v dva smiselna kroga: prvi nosi naslov „Ob uri najkrajših senc“, drugi pa „Slovenske ekloge“.

Kadar je Rebula v vsakdanjem svetu, je silno prijeten za branje, ker je doživljansko pristen in čist. Kadar razmišlja, je običajno težak: stavki so nabiti z mislijo. A vselej je njegovo pero nenavadno sveže, izvirno.

V tej zbirki razmišlja Rebula predvsem v zadnji noveli „Slovenski roman“, ki je prav zaradi tega pod določenim vidikom najbolj zanimiva. Nekaj stavkov iz nje:

V času, ko se razglasha smrt romana, bi rad napisal roman.

Roman Slovenije.

Kjer bi hiteč v nasprotna razvoda šumele Drave in Save in Soče. Kjer bi se v svoji apnenčasti slavi rezale na nebo Julijske in Kamniške planine. Kjer bi iz svojih zelenih naročij bučali Rog in Pohorje, Bohor in Trnovski gozd. Kjer bi se valovi trt poganjali za valovi brinja in valovi rododendrona za valovi macesnov. Kjer bi v barvah krvi in sonca tekli cviček in traminec, ritoznojčan in teran. Kjer bi zaljubljeno dišalo po nageljnih in smrtno po rožmarinu. Kjer bi se kopal premog in svinec, marmor in uran. Kjer bi se iz tridentinskih stoletij pobilskovala znamenja in zvonički. Kjer bi pod slamnatimi obrvmi dremale zidanice in se med leščevjem belila kužna znamenja. Kjer bi vode silile proti Črnemu morju, duhovi pa proti Sredozemlju...

In kod vse bi se dal razpredati takšen tekst, kje vse bi se dala odkrivati neka nedržavna in neuradna, a zato tembolj bivanjsko nabita Slovenija —.

V polharski koči v Beli krajini, na zborovanju intelektualcev v Dragi..., na literarnem večeru v Domu duhovnih vaj v Tinjah, ...v tiskarni Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu, ...na večerji v Sloveniku v Rimu, ...na novi maši v Prlekiji, ...v baru tržaške radijske postaje, ...v duhovniški družbi v dolenski zidanici, ...med bolniki lurškega vlakca, ...v sobi kirurškega oddelka bolnišnice v Ljubljani, na smučarskem tečaju na Veliki planini, na obiranju hmelja v Savinjski dolini, pri koncelebrirani maši izseljenskih duhovnikov v Frankfurtu, ...pri plezanju v triglavske stene, ...pri nočnem koralu v kartuziji v Pleterjah, na sprehodu ob Osojskem jezeru, na lovu v Prekmurju...

Delo je založila založba Lipa v Kopru.

KARTONSKE ZAPOGNJENKE
za otroke od 2. do 4. leta

MAJHNA SEM BILA. Ljubljana, MK 1968.

MRAKOVČEK, PREMRAKOVČEK. Ljubljana, MK 1968.

PO KOROŠKEM, PO KRANJSKEM. Ljubljana, MK 1969.

Reichmann Jelka: POLONCA GRENA MORJE. Ljubljana, MK 1969.

Reichmann Jelka: POLONCA IN KARO. Ljubljana, MK 1969.

SINKO NAGAJIVI. Ljubljana, MK 1968.

Stupica Marlenka: RAČKA. Ljubljana, MK 1969.

Stupica Marlenka: ŠOLAR. Ljubljana, MK 1969.

Stupica Marlenka: ŠTEVILKE. Ljubljana, MK 1970.

Stupica Marlenka: VELIK, MAJHEN. Ljubljana, MK 1970.

Šmit Jože: KDO ŽIVI V TEJ HIŠICI. Ljubljana, MK 1966.

revije časopisi

NOVI LIST

34100 Trst, Via Ghenga 8/1, Italija.
Tednik. Letna naročnina za inozemstvo 8000 lir.

NOVI LIST izhaja letos že 28. leto. Je katoliški politično-kulturni tednik, namenjen predvsem slovenski manjšini v Italiji.

List spremlja skopo svetovne dogodke, v ospredju njegovega zanimanja je slovenska problematika, predvsem zamejska, pod več vidiki: narodnostnim, političnim, kulturnim, cerkvenim, gospodarskim.

NOVI LIST ima posebej natančen posluh in veliko srca za slovenstvo, njega obstoj in delo. Iz te zavzetosti zanj zagovarja dosledno čim močnejšo povezanost z matičnim narodom in njegovo dejavno pomoč. Seveda je to oboje mišljeno prek predstavnikov trenutnega režima v Sloveniji: NOVI LIST je zagovornik političnega pragmatizma. Mnenja smo, da bi list, ki izhaja v demokraciji, le moral kritično spremljati tudi družbeno ureditev v matični domovini, ki je v osnovi nedemokratska.

ZALIV

34128 Trst, Via Timignano 47. Izhaja štirikrat na leto. Letna naročnina za inozemstvo 4 ZDA-dolarje.

ZALIV nosi podnaslov: Revija za književnost in kulturo. In pojasnilo: Odperta je vsaki razsodni slo-

*Slika na naslovni strani:
Črni vrh pri Polhovem Gradcu.*

naša luč

1978 2

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 27
februar 1978

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	4.5 angl. f.
Avstrija	120 šil.
Belgija	280 belg. fran.
Francija	40 fr. fran.
Italija	6900 lir
Švica	18 šv. fran.
Nizozemska	19 niz. gld.
Nemčija	18 n. mark
Švedska	38 šv. kron
Avstralija	8 av. dol.
Kanada	9 kan. dol.
USA	8 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gnojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

na prvi strani

Ljubljanski pomožni škof dr. Lenič, ki ima na skrbi dušno pastirstvo zdomcev in izseljencev, je zapisal za zadnji božič v ljubljanski Družini med drugim tole:

„Vsi verni bomo te dni še posebej priporočali Bogu vse naše po svetu razkropljene brate in sestre in tudi njihove duhovnike, ki so med njimi zaradi njih. Naj Bog obilno blagoslavlja njihovo delo za ohranitev njihove vere in slovenske zavesti! Hvala Bogu, imamo sedaj kar preskrbljeno naše izseljensko dušno pastirstvo.“

V nedeljo, 8. januarja, sta bili s prisrčno slovesnostjo v koprski stolnici razglašeni listini, s katerima je papež ponovno vzpostavil koprsko škofijo in jo obenem močno povečal ter ji dal na čelo prvega rednega škofa, dr. Janca Jenka.

Somaševanje je vodil apostolski pronuncij v Jugoslaviji nadškof Cecchini, somaševalo pa je vseh pet slovenskih škofov, škofje iz Beograda, Reke in Poreča ter šestdeset duhovnikov iz domovine in zamejstva. Stolnico so povsem napolnili verniki z obalnega področja in večje skupine iz Vipavske, Posočja, Idrije in Postojne.

Vso Slovenijo je prevzel ob tem dogodku val veselja, saj se je spolnila davna želja, da so vsi Slovenci znotraj državnih meja združeni v eno cerkveno pokrajino. Radio in televizija pa slovesnosti nista prenašala.

Komisija SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi je na seji 14. decembra, kot poroča ljubljansko Delo (15. 12. 77), ugotovila, da „je bila v obdobju zadnjih nekaj mesecev očitna precejšnja aktivnost rimskokatoliške cerkve, kar kaže jesensko zasedanje škofovske konference, škofovska sinoda, ki je obravnavala katehezo, in obisk jugoslovanskih škofov v Vatikanu ‚ad limina‘ in druge dejavnosti... Očitno kažejo verske skupnosti, zlasti rimskokatoliška cerkev, močna prizadevanja po nadaljnji aktivnosti, posebno še na nekaterih področjih, kot je npr. delo z mladino.“ Vsekakor lepo priznanje tudi slovenski Cerkvi!

Papež je v zadnjem božičnem nagovoru naštel nekatere sence, ki se zgri-
njajo danes nad svet: slepo nasilje, ogrožanje človeškega življenja že v materi-
nem naraščanju, brezsrčni terorizem, porast zločinstva, mednarodno zastopavljanje
in krivice, kratenje verske svobode, svetovni nazor sovraštva, pa tudi razbrzdano
zagovarjanje najnižjih nagonov v množičnih sredstvih obveščanja. Omenil je
tudi kršenje človekovih pravic na mnogih koncih sveta. Zagotovil je, da je
Cerkve blizu tistim, ki trpijo zaradi krivičnih ustrojov družbe ali zaradi člo-
veške zlobe, in posebno še tistim, ki jih duši zatiranje ali krivično omejevanje
življenja po verni vesti in javnega izpovedovanja vere. Pozval je kristjane, naj
pomagajo pri graditvi pravičnejšega in boljšega družbenega reda.

Münchenski nadškof kardinal Ratzinger je v nagovoru ob koncu leta med
drugim dejal: „V letih tretjega rajha smo doživeli, kar so že kristjani prvih
treh stoletij vedno znova doživljali, da je čisto izpovedovanje vere, samo kr-
ščansko jedro, najmočnejši upor proti tiranu, proti njegovemu kvarjenju člo-
veka. To velja tudi danes, to velja vedno. Oslabljenje verskega jedra, ki smo
ga zadnja desetletja doživeli, je škodilo ne le Cerkvi, marveč tudi človeštvu.“

no, to pa od doma

VSAK ŠESTDESETI JE ŠTUDENT

— Po zadnjih podatkih je trenutno vpisanih na vseh višjih, visokih in ostalih šolah, ki jih združujeta univerza v Ljubljani in Mariboru, skupaj 30.136 študentov. Na univerzi v Mariboru je vpisanih 9.504 (32 odstotkov) študentov, kar kaže na izredno hitro rast te mlade slovenske visokošolske ustanove.

KMETOVALCI — SVETOVNI REKORDERJI — Več vojvodinskih

Znani hotel v Kranjski gori.

kmetovalcev je v lanskem proizvodnem tekmovanju, ki se ga je udeležilo okoli 35.000 poljedelcev, doseglo svetovne rekorde v proizvodnji pšenice, koruze, sladkorne pese in sončnic.

OBNOVITEV KOPRSKE ŠKOFIJE — V nedeljo, 8. januarja, je na slovesnosti v koprski stolnici ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik umestil za koprskega škofa dr. Janeza Jenka. Tako je bila po 147 letih znova vzpostavljena koprška škofija. Po končanih obredih je škof dr. Janez Jenko priredil v hotelu „Žusterna“ sprejem, na katerem je zbrane škofo in druge goste pozdravil tudi predsednik slovenske republiške komisije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman.

BOJAN KRIŽAJ TRETJI — Mladi smučar iz Tržiča Bojan Križaj je na prvem slalomu za svetovni pokal dosegel svoj doslej največji uspeh: v konkurenci vseh najboljših smučarjev sveta je osvojil odlično tretje mesto, kar je tudi sploh največji uspeh v zgodovini slovenskega smučanja.

ALKOHOL ŠE VEDNO PRVI — Novembra lani je na osmih območjih republiških uprav javne varnosti kar 1.111 voznikov motornih vozil storilo takšne prekrške, da so se morali za nekaj mesecev „odreči“

Verski svetovni nazor je pri nas še vedno teoretično in praktično v podrejenem položaju... Za program ZKJ je religija še nadalje produkt materialne in duhovne zaostalosti, zabloda in slepilo. In na program ZKJ prisega vsak komunist.

V dnevnem časopisju smo pred kratkim brali, da je v ZKJ vpisanih 1.573.000 članov oz. pripadnikov naše družbe. Čeprav to število v odstotkih ni veliko, je prisotnost ZKJ v našem vsakdanu povsod čutiti. In ravno zato, menim, bi bilo tudi za naše partijske ideologe negibno, da ponovno vzamejo v pretres odnos ZKJ do sveta vere, ga pretehtajo tudi spričo zgodovinskega razvoja v naši slovenski in jugoslovanski družbi.

Predsednik IS Slovenije Andrej Marinc je ob nedavnem sprejemu v čast ljubljanskega nadškofa Pogačnika poudaril, da naša družba „ne postavlja cerkvi nikakršnih pogojev za njeno svobodo“, četudi to svobodo takoj zatem potlači v okvire, ki da jih Cerkev mora upoštevati. Med drugim trdi, da Cerkev ne more popravljati zgodovine.

Ne razumemo, zakaj bi morali Slovenci v svojem ozkem nacionalnem prostoru venomer tičati v preteklosti in polpreteklosti, drug drugemu očitati zmote in nekoga siliti, da se kesa za nekaj, česar morda niti ni storil.

Tudi boj za nekakšen boljši, toda dostikrat umišljen in morda nikoli dosegljiv jutri postaja sčasoma utrudljiv in paruzijsko, to je versko obarvan (J. Lebar).

Družina, Ljubljana, 27. novembra 1977.

voznikemu dovoljenju. Po števil-
kah sodeč pa se vozniki — tako
poklicni kot tudi amaterski — le
težko odrečejo pijači, saj je skoraj
90 odstotkov vseh odvzetih vozni-
ških dovoljenj zaradi vinjenosti.

SLOVENSKI VOJAŠKI SLOVAR —
Te dni je izšel slovenski „Vojaški
slovar“. Pri tem gre za doslej naj-
obsežnejši strokovni slovar na Slo-
venskem, ki bo s 7000 gesel in pri-
bližno 40.000 zvez zapolnil vrzel
v pomanjkljivi slovenski vojaški iz-
raznosti. Slovar je izšel v 6000 iz-
vodih, velja pa 300 dinarjev.

**NAGRADE SLOVENSKIM UMETNI-
KOM** — Na „XVII. likovni jeseni“
v Somboru, kakor se imenuje tra-
dicionalna slikarska prireditve v
tem vojvodinskem mestu, so raz-
stavljali umetniki, rojeni leta 1940.
Med nekaj več kot 30 avtorji, ki
so predstavili 60 slikarskih del, so
bili le štirje iz Slovenije, za ka-
terih dela pa je strokovna komi-
sija podelila nagrade in priznanja.

DOLGA VRSTA KUPCEV — Zavodi
tovarne „Crvene zastave“ v Kragu-
jevcu so minulo leto založili tržišče
s 130.000 osebnimi avtomobili. Od
tega so doma izdelali 97.000 vozil,
ostala vozila pa so iz tako imeno-
vanega dopolnilnega programa v
okviru kooperacije na Poljskem,
v Rusiji in Italiji. Na dobavo po-
sameznih tipov vozil so morali kup-
ci čakati tudi po več mesecev. Nai-
več je bilo treba čakati na „lado“.

FLUOR NAMESTO SVEDRA —
Fluoriranje pitne vode je najučin-
kovitejša oblika preprečevanja zob-
ne gnilobe, zato je izvršni svet Ljub-
ljanske občine Center podprl pred-
log dr. Mihe Likarja, da bi v Ljub-
ljani začeli fluorirati vodo. Vodo
fluorirajo že več kot 30 let v Ame-
riki in tudi v deželah na vzhodu
in zahodu Evrope.

„KANADSKI PICASSO“ — Sloven-
ski izseljenec Andrej Štritof je po-
stal v Kanadi tako dober slikar-
umetnik, da mu poznavalci pravijo
kar „kanadski Picasso“. Andrej
Štritof se je rodil 9. aprila 1903

v Cajnarjih na Notranjskem. V Ka-
nado je prispel 13. aprila 1925. Tu
je delal kot tesar, rudar in krotilec
mustangov.

Sveta gora pri Novi Gorici se po-
naša z baziliko z lepim stropom in
barvastimi okni.

**VIŠJE CENE ŽIVLJENJSKIM PO-
TREBŠČINAM** — Leta 1977 se je v
primerjavi s poprečjem leta 1976
promet v Sloveniji podražil za 19,5
odstotka, hrana je bila dražja za
17,8 odstotka, stanovanjska najem-
nina za 17,4 odstotka, razsvetljava

in kurjava za 14,1 odstotka. Za te
potrošne dobrine bo treba torej
seči nekoliko globlje v žep.
dalje na 10. strani

Župna cerkev v Bohinjski Bistrici.

cilj našega življenja je :

postati drugi Kristus

Svojo osebno polnost bomo dosegli v tisti meri, v kateri bomo živeli Kristusovo življenje, ali boljše rečeno, v kateri bo živel Kristus svoje življenje v nas. Kristjan mora postati drugi Kristus. Cilj bo dosežen, ko bomo lahko rekli z apostolom Pavlom: „Živim pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus.“

Kristus je rekel o sebi, da je on pot, resnica in življenje. Te tri oznake so nam lahko vodilo pri razmišljanju o našem cilju.

KRISTUS — POT

Kristus je pot do Boga in sicer edina pot. Nihče ne more k Očetu razen po Njem, kajti ni nam bilo dano drugo ime pod nebom, v katerem bi mogli biti rešeni.

Po božjem načrtu je svetost slehernika v tem, da ga vsega prevzame božje življenje, ki ga je Kristus prinesel na svet. V nadnaravnem, božjem redu nismo brez Kristusa ničesar zmožni, brez Nje-

ga ne moremo ničesar storiti, kot je sam rekel. On je trta, mi mladike. Mladika živi le, če je v zvezi s trto: ta pošilja vanjo življenjski sok. Če se mladika od trte loči, usahne, umre in jo vržejo v ogenj. Tako je Kristus naša po k Bogu najprej v tem najbolj notranjem, življenjskem smislu.

Potem je pa On naša pot tudi v zunanjem pomenu: kot vodnik, to je s svojim naukom, in kot zgled, to je s svojo uresničitvijo tega nauka v vsakdanu.

Preglejmo to našo pot k Očetu pod nakazanimi vidiki, začeni od konca.

KRISTUS — RESNICA

Kot božji Sin je Jezus popolna resnica, prek svoje človeškosti pa nam je odkril zaklade božje modrosti in vednosti, in to na dva načina: s svojim naukom in s svojim zgledom.

S SVOJIM NAUKOM:

Od božje resnice nam je Kristus razodel toliko, kolikor potrebujemo za dosego svojega cilja. Ta resnica je tako lepa, tako enkratna, da se tudi brezverci ustavljajo ob njej in jo premišlujejo.

Kot ustavo razglasi naš Gospod blage, ki ne poveljujejo bogastva, uživanja, udobnega življenja, skratka zaverovanosti v ta svet, ampak nasprotno, nenavezanost na materijo in pa solze in lakoto in žejo po pravici in čakanje dokončne utežitve pri Bogu. Kot vr-

pot

Ne bodi črnogled! Ali ne veš, da je vse, kar se zgodi ali se lahko zgodi, v dobro? Tvoj optimizem bo nujen posledica tvoje vere.

Služi pošteno svojemu Bogu, bodi mu zvest... in naj te prav nič ne skrbi: velika resnica namreč je, da ti bo, če „iščeš božje kraljestvo in njegovo pravico, on ostalo — snovno, sredstva — navrgel.“

O, da bi bili tvoje vede-nje in tvoji razgovori takšni, da bi vsi, ki bi te videli ali slišali, lahko rekli: ta prebira življenje Jezusa Kristusa!

Naj ne bo tvoje življenje jalovo. — Bodi koristen. — Pusti počitek. Razsvetluj s svetilko svoje vere in svoje ljubezni.

Zbriši s svojim apostolskim življenjem zankarsko in umazano znamenje, ki so ga pustili nečisti sejanci sovraštva. — In prižgi na vseh

poteh zemlje Kristusov ogenj, ki ga nosiš v srcu.

Resnost. — Pusti požensko in otročje sukanje in lišpanje. — Naj bo tvoje zunanje vedenje odsev miru in reda tvojega duha.

Ne reci: „Taka je pač moja narava... gre za stvari mojega značaja.“ Gre za stvari tvojega pomanjkanja značaja. Bodi moč.

Ne bodi malomeščanskega duha. — Povečaj svoje

PROGRAM DUHOVNEGA ŽIVLJENJA

CILJ:

postati drugi Kristus

SREDSTVA:

negativna —

boj proti grehu

boj proti svetu

boj proti sebi

pozitivna —

zakramenti

kreposti

molitev

ostalo

hovno pravilo razglša brezpogojno ljubezen do vseh, predvsem do najmanjših bratov in sester, ki nam dobrote ne morejo povrniti. Oznanja kraljestvo resnice, pravice, svobode, duha — skratka ureditve božjega načrta z ljudmi. Svoj nauk ne razglša v filozofskih formulah ali teoloških distinkcijah, ampak v preprostih, živih podobah iz življenja, tako da ga lahko razume najbolj nešolani, pa ga tudi najbolj učeni občuduje in preišča.

srce, da bo vesoljno, „katoliško“. Ne leti kakor kokoš, ko se lahko dvigneš kakor orel.

o

Vedrost. — Čemu naj bi se jezil, ko z jezo žališ Boga, mučiš bližnjega, sam se bi pripravljajš slabo uro ... in moraš končno jezo pustiti?

o

Isto, kar si povedal, povej z drugim glasom, brez jeze, pa bo tvoje dokazovanje pridobilo na moči, in predvsem, Boga ne boš žalil.

Escrivá de Balaguer

V SVOJEM ŽIVLJENJU:

Kristus je živel to, kar je učil, in je učil to, kar je živel. Dal je enkrat za vselej popoln zgled življenja po božjih zahtevah.

Od rojstva do smrti je bil reven, ves čas je iskal kot najvišje božjo voljo in jo do milimetra natančno izvršil. Bil je iskren, da je bolelo, neizprosno resnicoljuben, pa ponižen, skromen, delaven in popolnoma dober.

O sv. Frančišku Asiškem pripovedujejo, da je vsak dan prebiral evangelij, se ustavljal ob slehernem stavku in se spraševal, kako bi lahko posnel našega Gospoda v tistem, kar je pravkar o Njem prebral.

Kristus ostaja s svojo besedo in življenjem za vse čase kažipot k Očetu.

KRISTUS ŽIVLJENJE

Vendar je naš Gospod naša pot k Očetu še drugače, še veliko bolj notranje: tako namreč, da nas polni z božjim življenjem. Apostol Janez je zapisal, da iz Kristusove polnosti vsi prejemo milost za milostjo.

To se dogaja po različnih poteh, najbolj močno po zakramentih in veri.

PO ZAKRAMENTIH:

Zakramente je ustanovil on sam. In to prav zato, da nam prek njih daje božje življenje, saj je, kot je sam rekel, zato prišel, da bi imeli življenje in da bi ga imeli v izobilju.

Ta vidna znamenja nam dajejo božje življenje po svoji notranji moči, a le kot Kristusovo orodje. To se pravi, da delujejo povsem zanesljivo, če le ne stavljamo zaprek. So, če jih pojasnimo s podobo, kot vedno živi studenec, ki ima vode za vse dovolj, ki je pa lahko vsakdo zajame le toliko, kolikor je gre v njegovo posodo.

Najbogatejši vir med zakramenti je evharistija, saj nam nudi ne le božje življenje, ampak Boga samega.

Predvsem k tem virom moramo,

če hočemo rasti v Boga. Nič drugega jih ne more nadomestiti.

dalje na 6. strani

P. Plus DJ: „Rečeno je: kristjan je drugi Kristus. Nič ni bolj resničnega. A ne smemo se motiti. ‚Drugi‘ ne pomeni tukaj ‚različen‘. Nismo drugi Kristus, različen od resničnega Kristusa. Poklicani smo, da smo edini Kristus, ki obstaja. ‚Postali smo Kristus,‘ pravi sv. Avgustin. Ne smemo postati nekaj drugega kot On, spreobrniti se moramo vanj.“

Sv. Terezija Deteta Jezusa: „Komaj kaj najdem v knjigah razen v evangeliju. Ta mi zadošča.“

cerkev živi in vpliva

● Pred kratkim se je vršil na Dunaju kongres zveze katoliških izobražencev Pax Romana. Na kongresu je predaval tudi francoski jezuit Henri Madelin o odnosu kristjanov do politike. Med drugim je dejal, da se nekateri kristjani bojijo nastopati v javnem življenju, da pa cerkveno vodstvo stalno zahtuje, da so kristjani odgovorni tudi za družbeno življenje.

● Na beograjski konferenci so evropski varnosti in sodelovanju je vatikanski delegat predlagal, naj bi tudi verske skupnosti imele dostop do vseh sredstev družbenega obveščanja, od tiska do radia in televizije. Cerkev v Jugoslaviji npr. dostopa do teh sredstev nima.

● Pater Amadeo pri rimski cerkvi Kanadski mučenci je iskal poti, kako zajeti mlade.

Dve leti je prirejal zanje beat mašo, ki jo je skupina mladih spremljala na kitare. Skraja je prihajalo k tem mašam veliko mladine, tako da je bila podzemska cerkev nabito polna. Navdušeno so pri maši skupaj molili in peli. A po nekaj letih so mladi k tem mašam prenehali hoditi. Očitno je bila maša sama premalo, da bi jih obdržala.

Neki mlad slikar Kiko je patru omenil, da s kitaro ne bo rešil vere pri mladih. Vera ni le poslušanje in gledanje, ampak je odhod na pot.

Pater je po tem opozorilu začel na drug način. Zbral je skupino mladih. Z njimi se dvakrat na teden sestaja: ob sredah poslušajo božjo besedo in o njej govorijo, ob sobotah zvečer pa k molitvenemu bogoslužju in Kristusovi daritvi. Skupina obravnava svoje vsakdanje življenje v luči evangelija. Vsak

preberite

po čem merimo vrednost sebe?

Vinoba Bhava pravi: „Ne verjamem preveč nemirnim ljudem. Tudi tisti, ki znajo čakati, so koristni. Moja teorija je M^2A^1 . Voda je H^2O , moja teorija pa M^2A^1 , to pomeni: dva dela meditacije, premišljevanja, in en del akcije, delovanja. M^2A^1 = Življenje.“

Brez tistega M^2 postane vsako delo hrupno drvenje v prazno.

Ne pozabimo, da je Vinoba Bhava, ki je iznašel to „pretirano“ formulo, neutrujen pešec. Po indijskih vaseh, ki jih je več kot petsto tisoč, hodi kot „agent za reveže“ in se trudi, da bi prepričal lastnike, naj dajo zemljo tistim, ki je nimajo.

O človeku vemo marsikaj. Pred časom, ko so nas še boljše nadlegovale, je nekdo položil človeka

nadaljevanje s 5. strani

PO VERI:

Naš Gospod nam daje božje življenje tudi po veri. Apostol Pavel je zapisal: „Kristus prebiva po veri v naših srcih.“ Kristus stanuje v nas po veri. Vsako pot ko se obrnemo Nanj z vero, pride iz Njega v nas Njegova posvečujoča moč, ki ima na naše duše blagodejen vpliv: razsvetljuje nas, krepi nas, pomaga nam.

To zvezo z Gospodom moramo vsak dan utrjevati in množiti. Nešteto krat na dan lahko ponavljamo dejanja vere: „Gospod, verujem vate, pomnoži mojo vero!“

Kristusovi smo. Še boljše: Kristus smo. Saj spadata k celemu Kristusu glava in telo. Nadeti si moramo Kristusa popolnoma, kot je rekel o sebi apostol Pavel: „Moje življenje je Kristus.“

na drogerijsko tehtnico in je dobil célo vrsto pridelkov, pripravnih za kupca. „V človeškem telesu je toliko masti, da lahko naredimo sedem kosov mila; toliko železa, da naredimo žebelj srednje velikosti; toliko fosforja, da bi pripravili dva tisoč glavnic na vžgalicah, in toliko žvepla, da bi se lahko znebili bolh.“

Zelo zanimivo, kajne?

Še bolj zanimivo pa bi bilo, ko bi mogli izločiti količino — in kakovost — molitve iz življenja kakšnega človeka. Tista številka bi nas prisilila, da bi morali popraviti račune.

dalje na 8. strani

kje je Bog?

Otrok bi rad vedel: „Kje je pravzaprav Bog?“

Kje naj bi bil? V nebesih? Tam vendar krožijo vesoljski letalci. Povsod? Torej v tem metlišču ali v tem kupu časopisnega papirja?

Vprašanje je napak zastavljeno. Na primer: če vprašam, kako dišijo radijski valovi ali koliko centimetrov meri v premeru neki ton, je vprašanje

član skupine ima nalogo spoznano prenašati drugim, doživeto posredovati svojim bližnjim.

Ta skupina obstaja že devet let. Poleg nje je v tej župniji še osem takih skupin, v Rimu okrog sto, iz Rima pa se je gibanje razširilo tudi v druge škofije po Italiji.

● Za Novo leto so trije škofje, mednarodno znani kot bojevniki za človeške pravice, pozvali v imenu treh celin svet k ohranitvi človekovih temeljnih pravic. V imenu Afrike je bil to škof Lamont iz Umtalijskega, v imenu Azije kardinal Kim, nadškof iz Seoula, in v imenu Južne Amerike pa brazilski kardinal Arns iz Sao Paula. Med drugim so zapisali: „Svetu grozi, da bo postal brezdušni in zideologizirani materializem najvišji zakon. Prosimo vse ljudi dobre volje, naj nam vsak dan in dejansko pomagajo v našem boju za človečnost človeka, ki jo je Kristus tako brez primere popolnoma obnovil.“

napak zastavljeno, ker radijski val pač ne diši in tona ne merimo s centimetri.

Vprašanje „Kje je pravzaprav Bog?“ zveni, kakor da bi bil Bog neka stvar na nekem kraju ali kakor da bi bil človeku podobno bitje. Ne pomislimo, da je Bog drugačno bitje in da je drugače navzoč kakor stvari, ki jih poznamo iz izkustva. Navzoč je kot Bog. Morda še najbolje popravimo napako v vprašanju, če rečemo: „Bog je nad mano in pod mano, okoli mene in v meni.“

Morebiti se rajši vprašajmo: „Kako se javlja Bog v mojem življenju? In kje?“ Tako se ne bomo vpraševali, ali je Bog predmet, ki ga je moči preiskati, temveč bomo zasledili, kako je Bog navzoč in kaj nas opozarja na njegovo skrivnost in kako se mu lahko približamo.

Nekega dne bo otrok hotel vedeti, kako je bilo na začetku z Bogom in svetom. Ali moramo otroku sedaj opisati stvarjenje, kakor je zapisano v sv. pismu? To bi bilo za predšolskega otroka pretežko. Pa tudi za kakšen naravoslovni opis še nima razumevanja.

Začeti moramo z območjem otrokovega doživljanja. Najpreprostejši način je, če povemo, kako je Bog v vsem mislil na človeka. Mislil je: Na zemlji ne sme biti dolgčas. Zato je dal, da so nastale gore, ravnine, travniki, da rastejo marjetice, španski bezeg in smreke; pa bodeči jež, jelen z velikim rogovjem, hitre lastovice in žabe, ki skačejo iz vode...

Ljudje pa tudi ne smejo zmrzniti, zato je ustvaril lepo, toplo sonce in drevesa, ki jih lahko posekamo in pokurimo, če je mraz. Lačni bodo, si je mislil

Bog. Zato moram dati rast žitu. Petje ptic jim bo gotovo v veselje. Pa sneg? Otroci so seveda veseli, ko lahko naredijo sneženega moža. Mali otroci pa morajo imeti zlasti očeta in mater, ki svet že dobro poznata in skrbita za otroke... Tako je Bog za nas vse premislil in naredil, kakor je sedaj.

Narava nas na neki način bolj kot tehnika poziva, naj mislimo na Stvarnika, ker je pred nami pač že dokončana, v vseh svojih neštevilnih in lepih oblikah, ki jih nismo spočeli ali naredili mi. Glede tehnike moramo otroke v večji meri poučiti, da bodo videli v njej božji dar. To lahko storimo npr. pri molitvi. Bogu naj se ne zahvaljujejo samo za jed in pijačo, za očeta in za mater, temveč tudi za valjar in za vožnjo z avtom.

— Ne moremo molčati in ne bomo molčali, dokler ne bodo imeli vsi sloji ljudstev in celi narodi kruha in človeškega dostojanstva.

— Ne moremo molčati in ne bomo molčali, dokler bodo svetovne nazore — pa naj se imenujejo kakor koli že — zlorabljali za zaslužnjevanje človeka.

— Ne moremo molčati in ne bomo molčali, dokler bodo svetovne nazore — pa naj se imenujejo kakor koli že — zlorabljali za zaslužnjevanje človeka.

— Ne moremo molčati in ne bomo molčali, dokler je mučenje uzakonjeno in vseprek po svetu tep-tajo osnovne človekove pravice.

— Ne moremo molčati in ne bomo molčali, dokler egoizem posameznih dežel in skupin preprečuje zgraditev človeškega sveta.“

● Zadnji božič je v Sloveniji kljub vsem nasprotnim pritiskom obhajalo spet ogromno ljudi. Od obale do Pomurja so prisluhnili božji besedi, simboličnim jaslicam po naših cerkvah, umirili so se ob spovedi in obhajilu in Kristusovi daritvi, doživljali so svetonočno skrivnost ob ubranih pesmih, ki oznanjajo skrivnost našega odrešenja, v pestrosti iger, recitalov, premišljevanj, mladinskega petja, zavzeto so sodelovali pri bogoslužju, občudovali so navdušenost mladine za verske skrivnosti: ta je dala odraslim slutiti, da je Cerkev prihodnosti že tu, da že živi in vabi vse k sodelovanju.

Duhovniki so se ob tolikšni udeležbi spraševali, zakaj postajajo naše cerkve ob tem prazniku odločno premajhne; zakaj je iz leta v leto več ljudi pri spovednicah; zakaj toliko naših ljudi postavlja za božič drevesček in jaslice; zakaj jih toliko roma na grobove svojih dragih in tam prižiga svečke; zakaj dobivajo tudi vsa slovenska mesta „družinsko podobo“; zakaj obiskujejo starši z otroki množično cerkve, da si ogledajo jaslice. Nekaj naročenih (?) mladincev res ne more s petardami uničiti božiča (v ljubljanski stolnici in v Kranju se je to dogodilo).

nadaljevanje s 6. strani

„Vrednost življenja merimo po teži molitve“ (Monchanin).

Teža molitve! Besedičenje, nemir, javno razkazovanje, slava, oblast, bančni računi — vse to ne prihaja v poštev. Le molitev daje človeku vrednost in ga dviga do prave veličine. Po molitvi ocenjujemo pomen življenja.

— — —

Zelo lahko si je lastiti pravico do kritike in trditi, da je kritika nadvse koristna. Teže pa je najti ljudi, ki se pustijo kritizirati, ne da bi pokazali osti ali solz. Vsi smo pripravljeni kritizirati, dokler so tarča drugi.

Nekateri so zelo nestrpni in kričijo, če se nekdo upira njihovim „stališčem“, njihovim odločitvam, njihovemu mnenju in njihovemu obnašanju. Zakaj vse to? Niso vajeni moliti. Kdor je preobčutljiv za kritiko, ta gotovo ne moli. Tistega, ki moli, kritika ne bo vznemirila.

„Ali je to vse? Jaz sem navašen še hujših stvari... Na moji koži so znaki še hujših udarcev. Dobri Bog se ne šali.“

Moliti ne pomeni iskati pri Bogu samo tolažbe, ampak iskati tudi njegovo kritiko. K njemu ne hodimo zato, da bi nas pohvalil in da bi nam dal spričevalo o lepem vedenju, ampak tudi in predvsem zato, da bi nas kritiziral.

On je strog in neusmiljen kritik, ki veliko zahteva. Nikdar ni zadovoljen. Vedno odkrije kaj takega, kar ni prav. Če čutimo njegovo bližino, smo prisiljeni, da bomo boljše in lepše ter vse drugače svoje delo opravili. Pred njim ne bomo imeli nikdar čistih računov.

Človek, ki moli, se sploh ne boji kritike. Navajen je na ostre spoprijeme z Bogom, zato ne išče hvale, ploskanja in pritrevanja. Dovolj, da razpravljajo o njegovem ravnanju, mišljenju in vedenju. Celó hvaležen je tistim, ki mu stopajo na prste.

— — —

Bog išče človeka.

Po navadi poudarjamo le to, da človek išče Boga. In če poslušamo nekatere ljudi se nam zdi, kot

bi se Bog igral skrivnice in bi ostajal tih, brezbrizen, skrit. In vendar je prav Bog tisti veliki, neutrudni iskalec.

Bog se ne vda človekovemu begu. Noče ostati brez človeka. Noče se odreči ponudbam prijateljstva. Zato išče in zasleduje človeka.

Vse sveto pismo nam govori o tem neprestanem božjem iskanju človeka. „Bog je še vedno berač, ki hodi potihoma po travi sveta, še vedno je tisti revež, ki ga stalno odklanjajo“ (Sullivan).

Bog je vztrajen, a obziren. Ne posluhuje se nasilja. „Glej, stojim pri vratih in trkam. Če kdo sliši moj glas in vrata odpre, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim in on z menoj“ (Razodetje).

To je srečanje. Človek, ki moli, odpre vrata Beraču.

— — —

Sredi dneva končno pride trenutek, ko odpade krinka. Na velikan-skem gledališču sveta je predstava končana in takrat stopiš pred ogle-dalo in odkriješ gube ter prešteješ skrite rane.

Ta pretresljivi „trenutek resnice“ v človeškem življenju je najlepše upodobil slikar Rouault, ki je zelo znan po svojem „Miserere“. Tisti klovn, ki ima s šminko premazan obraz, iz katerega žari dvoje nad-vse žalostnih oči, je podoben sleherniku. To je pristen posnetek vseh ljudi, ki se trudijo, da bi na odru sveta odigrali svojo vlogo. Pod sliko pa je izzivalno vprašanje: Kdo se ne šminka? Kdo ne igra? Kdo ni burkež? Kdo ne predstavlja ne-ke osebe?

Rouault je sliko takole razložil:

„Na cesti sem videl voz nomadov, staro shujšano kljuse se je paslo ob poti, stari pajac je na robu voza krpal svojo bleščečo, pi-sano obleko. In ko sem opazoval vse te sijajne in bleščeče stvari, ki služijo za zabavo, sem pomislil na žalostno življenje teh ljudi...“

Nato sem vse to povečal. Spoznal sem, da sem tisti burkež prav jaz, da smo to mi vsi... Življenje nam ponuja tisto bogato in bleščečo obleko. Skoraj vsi smo do neke me-re burkeži. Vsi nosimo obleko z

okraski, a če nas kdo iznenadi, kot sem jaz iznenadil starega pajaca, ali se ne bi sami sebi zasmilili do dna duše?

Jaz imam napako (in ta napaka mi povzroča nepopisno trpljenje!), da nikomur ne pustim obleke z okraski. Kadar koli imam pred sabo človeka, pa naj bo tudi kralj ali cesar, hočem videti v njegovo dušo. In čim večji je, čim bolj ga ljudje častijo, tem bolj se bojim za njegovo dušo."

Pridejo trenutki, ko človek razkrije svojo dušo. Ploskanje je ponehalo, luči na odru so ugasnile, ljudje so odšli. Predstave je konec. Snamem si masko in pot kaplja skupaj s šminko z obraza. Odigral sem svojo vlogo za veselo občinstvo.

In zdaj sem sam, sam pred svojo revščino. Spoznavam, da sem igralec, ki se zna vživeti v vse vloge, čeprav se še nisem naučil živeti ali pa sem pozabil, da živim. Odkril sem resnico.

Zdaj lahko molim. Zlasti pred Križanim. Kristus vidi mojo revščino in mojo strahopetnost. In sprejema prošnjo mojih oči, ki so polne utrujenosti in žalosti. Tudi tihi klic mojega srca, ki se boji praznine, prihaja do njega.

Alessandro Pronzato

Alessandro Pronzato

POSVEČUJ ŽIVLJENJE

I. del, Ljubljana 1976; II. del, Ljubljana 1977

Pisatelja te knjige poznamo iz njegovih razmišljanj o molitvi, ki jih v NAŠI LUČI že nekaj časa ponatiskujemo. Tudi ta knjiga ima vse značilnosti Pronzatovega pisanja — življenjsko in živo obravnavanje važnih vprašanj — zato jo vsem priporočamo. Nekaj odstavkov iz tega dela:

Če živim, pomeni, da sem za nekaj ustvarjen.

„Bog ni postavil na svet ne igračk ne lutk. To bi bila najhujša žalitev Boga. Bog ne ustvarja punčk in lutk niti prikazni, nobenih nepotrebnih reči, ne dela igračk, ki naj bi jih obesil na nebesna telesa. Bog ustvarja ljudi... Zato ni nikomur dovoljeno, da bi živel kot lutka ali kot senca ali kot človek, ki je ali ga ni na svetu, ne da bi se s tem kaj spremenilo. Ne, Bog je ustvaril samo ljudi, ki se zavedajo dolžnosti, ki imajo svoj prostor in svoje poslanstvo v svetu, ki je zmeraj potreben odrešenja. In kadar imamo ljudi in področja, ki se tej odgovornosti umikajo, začne svet propadati in hirati in ostanemo v njem kot v zaporu“ (Paoli).

Nisem „nekdo“. Sem „edinstven“. Ne pripadam brezoblični masi. Nisem številka, ki bi bila izgubljena v množici. Nisem šahovska figura, ki jo je moč nadomestiti z mnogimi drugimi. Sem edinstveno, nezamenljivo in neponovljivo bitje. „Navadnega“, „tipičnega“ človeka ni. Tak je samo v uradnih statistikah.

Ljudski pregovor pravi: „Bog

je naredil človeka, nato pa je kalup vrgel proč.“ To velja zame in za milijarde ljudi.

Bog ne izdeluje serijsko. Človek ne prihaja z velikanskega nebeškega tekočega traku, ki proizvaja skoraj enake izdelke. Vsak človek je izviren model. Vsak človek je vzorec „sam zase.“ Vsakemu človeku da Bog svojstveno podobo. Po navadi govorijo, da ni nihče potreben. Ni je večje laži. „Vsak človek, ki pride na svet, je potreben. Od tistega trenutka, ko je bil ustvarjen, je potreben za življenje, za ljubezen, da prinaša Ljubezen“ (Talec).

Vsak človek je v življenju nenadomestljiv. Pri delu me lahko nekdo nadomesti. V življenju pa me ne more nihče nadomestiti. Nihče ne more nadomestiti najmanjšega bitja, ki odkloni svoje mesto v življenju.

Za vse, kar narediš, si morda nekoristen. Morda je celo zdravo imeti ta občutek nekoristnosti. Za to, kar si in za kar si poklican, pa si neobhodno potreben. Življenje ne more nič brez tebe. Ni ti dovoljeno, da bi se od časa do časa umaknil iz življenja.

„Človek, ki je s krstom vcepljen v Kristusa, postane spet božja podoba. To podobo pa mora sam narediti podobno takó, da pod vplivom in ognjem sv. Duha najde svojstveno obliko povezave s Kristusom“ (Clement).

Ni torej standardne oblike in splošnega merila, kako biti povezani s Kristusom. Vsakdo se mora osebno približati Kristusu in se z njim poistovetiti.

Ni „svetosti po vzorcu“. Vsak človek ima svojo svetost. In ta edinstvena svetost je pri vsakem človeku delo sv. Duha in ne nastaja v duhovnih delavnicah.

no, to pa od doma

(nadaljevanje s 3. strani)

ODMERA DAVKA — Neobdavčeni del skupnega dohodka je letos v Sloveniji 110.000 dinarjev. Hkrati so nekoliko večje tudi olajšave za občane, ki bodo zaslužili več in bodo morali plačati davek. Olajšava za vsakega družinskega člana bo znašala 33.000 dinarjev. Če kdo vzdržuje otroka, ki je moten v telesnem ali duševnem razvoju, se ta znesek poveča na 49.500 dinarjev.

ŠPORTNIKA LETA — Slovenski športni novinarji so razglasili za športnika leta v Sloveniji 1977 Boruta Petriča, mladega plavalca iz Kranja, ki je minulo leto na evropskem prvenstvu dobil bronasto medaljo na 1500 metrov, za športnico leta 1977 v Sloveniji so razglasili mariborsko teniško igralko Mimo Jaušovec, ki je bila evropska prvakinja v mešani dvojici, za športno društvo leta pa so razglasili rokometni klub AERO Celje.

CENE NA SLOVENSKIH TRŽNICAH — V začetku januarja so morali odšteti za kilogram solate od 25 do 40, špinače 25, krompirja 6, paprike 40, čebule 10 in česna 40 dinarjev. Sadije je imelo takele cene: kila jabolko od 10 do 15 din, hrušk od 13 do 20 din, banan 11, pomaranč od 12 do 14, limon od 16.00 do 22 in grozdje od 16 do 22 dinarjev.

*

ANHOVO — Tu načrtujejo, da bodo to leto proizvedli okoli 900.000 ton cementa. V Sloveniji pa še računajo na proizvodnjo cementa v Trbovljah in na dobave iz cementarne v Umagu v Istri, kar bo pomenilo tisoč kilogramov cementa na vsakega Slovenca. V Švici, kjer porabijo največ cementa v Evropi, pa pride letno na prebivalca od 700 do 800. Zato, če bodo uresničene obljube, v tem letu v Sloveniji ne bo pomanjkanja cementa.

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, 20. DECEMBER 1977

1000 KOPAKOV

VEŠTILNIK ZA VARNOSTNO SLOVENSKO ARMIJO
VARNOSTNO SLOVENSKO ARMIJO
VARNOSTNO SLOVENSKO ARMIJO

ODLOČNE ZAHTEVE MANJŠIN

Predstavniki slovenskih manjšin, ki žive zunaj jugoslovanskih meja, so ob vstopu v novo leto v tradicionalnih izjavah za ljubljanski radio spregovorili o prizadevanjih zamejskih rojakov, da bi dosegli sožitje z večinskim narodom in uveljavili manjšinske pravice.

„Koroški Slovenci imamo za seboj leto težkega neprekinjenega boja za doseg svojih pravic,“ je med drugim izjavil dr. Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem. „Pri tem smo lahko ponosni, da kljub pritiskom, policijskim procesom nismo klonili, marveč smo se odločno uprli poskusom vlade, da bi nas prisilila sprejeti ureditev, ki ni v skladu z duhom in črko državne pogodbe. Posebno smo lahko zadovoljni, da nas je v vsem tem v celoti podpiralo naše ljudstvo, ki ni nasedlo vabam in poskusom vlade, da bi vnesla med ljudi nezaupanje do obeh osrednjih organizacij kot zakonitih predstavnic koroške slovenske narodne skupnosti. To zaupanje našega ljudstva pa nas seveda obvezuje, da s še večjo vnemo nadaljujemo boj za sporazumno rešitev, in to ob sodelovanju demokratičnih sil avstrijskega naroda. Zavedamo se namreč da naš narodni boj ni ločen od splošnega boja za demokratizacijo; na Koroškem je še vedno odnos do našega vprašanja hkrati tudi merilo za demokratičnost političnega in družbenega dogajanja v tej deželi. Zato bo Zveza slovenskih organizacij tudi v novem letu vztrajno nadaljevala prizadevanja za doseg take sporazumne rešitve, ki bi ustrezala državni pogodbi, pa tudi Konvencijo o človekovih pravicah ter načelom Sklepe ne listine konference o sodelovanju in varnosti v Evropi.“

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Grilc je uvodoma poudaril, da je leto 1977 minilo v znamenju ponovne kapitulacije avstrijskih oblasti pred zahtevami nemških nacionalističnih krogov, potem pa je dejal:

„Za prihodnje leto, žal, ne moremo pričakovati bistvenega napredka. Avstrija se je očitno odločila likvidirati slovensko narodno skupnost. Ne pričakujemo torej izboljšanja, temveč nadaljevanje pritiska na koroške Slovence, nadaljevanje policijskega terorja in političnih procesov. Vendar nočem s tem reči, da smo postali malodušni; imamo jekleno voljo do življenja in prepričani smo, da bomo preživeli tudi to težko dobo našega narodnostnega življenja. Glavna skrb nam mora biti tudi vnaprej enotnost vseh koroških Slovencev v boju za doseg dejanske enakopravnosti. Nadaljevali bomo delo v najtesnejši povezavi z našim ljudstvom, upoštevajoč tudi klavrn gospodarski in socialni položaj naših ljudi. Skušali bomo izboljšati tudi povezavo z demokratično mislečimi nemško govorečimi Avstrijci, četudi se pri tem zavedamo, da je pritisk nemških nacionalistov tudi nanje zelo močan. Neprestano bomo, kakor doslej, opozarjali z različnimi akcijami avstrijsko in mednarodno javnost na naš neenakopravni položaj in terjali svoje pravice. Bistveni pogoj za uspešen boj pa je in bo vsestranska podpora, ki nam jo je ljudstvo Slovenije nudilo v preteklosti; prepričan sem, da bomo deležni te podpore tudi v prihodnosti.“

O odnosih med Jugoslavijo in Italijo ter položaju narodnostnih manjšin v okviru teh odnosov je spregovoril predsednik *Slovenske kulturno-gospodarske zveze* iz Trsta Boris Race. Ponovno je poudaril velik pomen osimskih sporazumov.

„Predsednik vlade Andreotti je s sprejetjem zahtev, ki mu jih je pred petimi meseci postavila enotna slovenska delegacija, napravil prvi korak v tej smeri,“ je rekel Race. „Obljubil je ustanovitev posebne komisije pri predsedstvu vlade, ki naj bi jo sestavljali tudi zastopniki slovenske manjšine. Naloga komisije naj bi bila obravnava predloženih zakonskih osnutkov za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti, komisija pa naj bi poleg tega še predlagala vladi stališča, ki naj bi jih o tej stvari sprejela. Predsednik vlade je obljubil, da bo zakon stopil v veljavo oktobra 1978. Komisijo pa, žal, šele sedaj sestavljajo. Hkrati pa ne moremo zmolčati ne samo pasivnosti deželnih političnih krogov, marveč celo njihovega nasprotovanja, da bi že v sedanji fazi uresničevali nekatere narodnostne pravice. Deželni nadzorstveni organi namreč niso potrdili sklepa tržaškega pokrajinskega sveta, da njegovi svetovalci slovenske narodnosti lahko govorijo na sejah slovensko. Odklonili so tudi sklep kraške gorske skupnosti, da zagotovi za te seje tolmača. Če k temu prištejemo še dejstvo, da so bili kar trije Slovenci pred tržaškim sodiščem, ker so kot uradne osebe govorili slovensko ali pa so zahtevali, da govorijo slovensko pred sodiščem, potem moramo ugotoviti, da je med Rimom in krajevnimi političnimi dejavniki velika razlika. Od novega leta 1978 pričakujemo hitrejšega reševanja naših problemov, predvsem pa to, da bodo mesta Trst, Gorica in Videm prenehala biti zavora kot doslej, pač pa bodo postala pobudniki in celo izvajalci pritiska na Rim, saj bodo prav ta mesta imela največje koristi od novega življenja, ki se poraja na meji.“

Delo, Ljubljana, 4. januarja 1978, str. 1.

MOŽNOSTI ZAPOSLITVE ZDOMCEV DOMA

O novoletnih srečanjih z zdomci lahko ponovimo že staro spoznanje, da le redko pripeljejo do tistega, kar je najpomembnejše: do konkretnega odgovora o zaposlitvi, o dodeljevanju posojil za stanovanjsko gradnjo in podobnem. Šele te konkretne reči pa lahko nekega rojaka na Bavarskem pripeljejo do končnega sklepa, da se vrne domov.

Precej je že pri nas krajevnih skupnosti, ki imajo „popisane“ vse svoje občane, ki delajo in živijo v tujini. Le redke pa so, ki gredo tudi v konkretnije pomenke. Posebej v mnogih mestnih krajevnih skupnostih opažamo, da terjajo, kako jim primanjkuje teh in onih storitvenih delavnic, kako se stanje z obrtjo še slabša — ničesar pa ne ukrenejo, da bi svoje možne bodoče obrtnike med zdomci le pobarale, kdo bi se bil pripravil česa lotiti in pod kakšnimi pogoji. In obratno: tam, kjer so ta korak storili, so se že presenetili, kako ploden zna biti.

Vsem nam je jasno, da se vsi delavci iz tujine ne bi hoteli niti mogli zaposliti samo v družbenem sektorju, kot se tudi ne bi vsak povratnik hotel za vsako ceno ravno osamosvojiti. Vemo pa tudi, da imajo ravno ti naši občani izredne prednosti, kadar gre za obogatitev osiromašene storitvene dejavnosti.

Zakaj?

Mnogi delajo zunaj pri obrtnikih, so se naučili stroke in dobre organizacije takšnega dela. Mnogi med njimi so si prislužili toliko mark, da bi si lahko kupili opremo. In poleg tega jim carinski režim daje izredno vabljive ugodnosti, da lahko brez carinskih dajatev pripeljejo s seboj opremo za obrt, ki jim jo njihova občina (po zahtevi ali priporočilu krajevnih skupnosti v prvi vrsti) odobri.

Najvišji državni funkcionarji opozarjajo na hude pomanjkljivosti v našem gospodarskem organizmu, ko smo dopustili, da se drobno gospodarstvo, storitveno in proizvodno, skorajda iztrebi. Stanje se nam maščuje tako v gostinstvu in turizmu kot v oskrbi občanov, pa ne nazadnje tudi v

APACE — Tu so pred kratkim v delovni organizaciji lesne stroke „Lina“ slovesno podpisali samoupravni sporazum z zdraviliščem Radenska o združevanju sredstev za naložbe v nov proizvodni obrat. Slovesnost so povezali s položitvijo temeljnega kamna novega proizvodnega obrata „Lina“.

BRESTANICA — Leto 1978 bo prebivalcem Brestaniško-Senovske doline prineslo dolgo zaželeno obnovo ceste, ki bo odpravila nevarno ozko grlo in na široko odprla dostop do odmaknjenih krajev na Kozjanskem. Istočasno bodo začeli graditi most čez Savo, dokončana pa bo tudi odvoznica skozi Krško.

BREŽICE — Zasebni obrtniki brežiške občine — skupaj jih je 350 — bodo odslej bolje organizirani; ustanovili so namreč svoje združenje. Tako povezani bodo pripravljali predavanja in se strokovno izpopolnjevali.

BRNIK — Če v tem letu ne bodo obnovili ljubljanskega letališča na Brniku, ga bodo morali povsem zapreti, saj je steza že tako dotrajana, da bi jo morali nujno zapreti zaradi varnosti številnega letalskega prometa.

GODOVIČ — Podjetje IMP, ki se je v teh letih razvilo iz majhnega kranjskega podjetja Toplovod, je praznovalo tridesetletnico svojega obstoja. Danes je ta šesttisoč članski kolektiv znan po vsej ožji in širši domovini in ima letno 2 milijardi skupnega dohodka. Pred kratkim so odprli nov obrat, v katerem bo zaposlenih 80 delavcev, ki so bili pretežno rudarji v idrijskem rudniku.

GORICA — V Gorici gradijo kulturno-športni center, ki naj bi prispeval k sožitju prebivalcev obeh narodnosti. Gradijo ga na pobudo Slovenske kulturno-gospodarske zveze in s pomočjo matičnega naroda. V njem bo športna dvorana, dvorana za kulturne prireditve in drugi prostori.

IDRIJA — Pred kratkim je bila v rudniški dvorani v Idriji revija pevskih zborov iz idrijske občine. Pod geslom „Naša pesem“ je nastopilo devet zborov iz Idrije in okolice, skupno okrog 120 nastopajočih.

JESENICE — Kulturna skupnost Jesenice je v Prešernovi hiši v Vrbi predstavila in začela prodajati medaljo s podobo Franceta Prešerna, ki jih je oblikoval kipar in medaljer Stane Dremelj. Medalja ima na eni strani portret Franceta Prešerna, ob robu pa napis o njegovem rojstvu in smrti ter ime ustvarjalca medalje, na drugi strani pa je verz Prešernove „Zdravljice“.

JESENICE — Jeseniški Fotoklub „Andrej Prešern“ je decembra priredil že četrto razstavo fotografij „Človek in jeklo“. Za razstavo je 60 avtorjev iz 21 fotoklubov iz vse Jugoslavije poslalo 260 fotografij. Komisija je za razstavo odbrala 140 fotografij 50 avtorjev. Žirija je podelila nagrade za kolekcije in za posamezne fotografije. Zlato plaketo za kolekcijo je prejel Franc Kolman, član domačega fotokluba.

JEVNICA — Na koncertu pevskih zborov iz Jevnice so počastili tudi petdeset let dela svojega dirigenta Mihe Vahna. Ta pevovodja že ves čas skrbi, da njegovi zbori pojejo predvsem delavske pesmi. Za pol stoletja amaterskega dela z zbori so jubilaru podelili vrsto priznanj.

KAMNIK — Prvi pomembni stol za nas Slovence je bil vojni stol pri Gospe Sveti na Koroškem. Sedaj pa je bolj znan „Stol“, tovarna v Kamniku. V novem proizvodnem načrtu ima „Stol“ iz Kamnika izdelavo novega stola, to je lahek in udoben stol, imenovan „bambus“.

KRANJ — Kranjska mlekarna, ki je bila zgrajena tik pred vojno, je bila namenjena za dnevni prevzem in predelavo do 20.000 litrov mleka. Z obnovo pred dvema letoma so zmogljivost povečali na 40.000 litrov mleka. Toda že minulo leto je dnevni odkup mleka dosegel 70.000 litrov. Ker razširitev sedanjih mlekarne ni več mogoča, so se odločili za zgraditev nove sirarne.

veliki industriji, ki včasih le težka najde dobavitelja-proizvajalca za kakšno čisto drobno izdelke, za katere ne pride v poštev prava serijska proizvodnja.

Slaba obveščenost naših slovenskih rojakov v tujini o tem, kaj vse bi se jim ponudilo, če bi se že hoteli vrniti, je gotovo eden temeljnih zaviralnih dejavnikov, ki so krivi, da ne pokrijemo niti treh odstotkov letnih potreb po novih delavcih z zdomci.

Delo, Ljubljana, 6. januarja 1978, str. 3.

Katoliški GLAS

KATOLIŠKI GLAS STOPA V 30. LETO

Katoliški glas stopa v trideseto leto življenja. Ne vemo, kaj bodo rekli bralci našega katoliškega tednika o teh letih izhajanja. Mi pri uredništvu smo si svesti nekaterih dejstev.

Najprej, da smo si vsa leta prizadevali, da bi ostali svobodni in neodvisni od katerega koli centra oblasti. Nikomur nismo hoteli služiti kot samo slovenskemu krščanskemu ljudstvu v italijanskem zamejstvu.

Zato je bil prvi naš cilj, da moramo ostati finančno neodvisni. Kajti biti finančno odvisen pomeni zmeraj imeti nekega gospodarja. Tega nismo hoteli, nočemo in ne bomo hoteli. Vsa ta leta smo zaupali v pomoč naših bralcev in prijateljev in seveda v božjo pomoč. Ne ena ne druga pomoč nas ni prevarala. Menimo, da je v današnjih časih finančna neodvisnost lista nujen pogoj, da se ohrani demokratični pluralizem mnenj, posebno ko je znano, kako hud pritisk se izvaja na slovenski zamejski tisk z namenom, da bi se pridružil enoglasnemu zboru tiska v Sloveniji.

Hoteli smo biti finančno neodvisni tudi zato, da bi mogli biti povsem v službi slovenske zamejske katoliške skupnosti, njenih idealov, njenih ciljev, njenih potreb. To je bil vsa leta naš namen in naša želja, naš program.

Italijanska republika si je po vojni dala izrazito demokratično in socialno napredno ustavo. Toda načelo ustave je bilo treba uresničiti. To ni bilo lahko, ker so iz preteklosti ostale sila močne usedline fašistične diktature in pri nas italijanskega iredentizma. Zaradi tega smo se posebno v prvih petnajstih letih našega pisanja morali velikokrat spoprijeti s temi podtalnimi silami, ki so ovirale naš narodni obstoj in napredek, naše demokratične pravice, našo enakopravnost z večinskim narodom.

Toda med našim ljudstvom je bilo treba bojevati še drug boj: boj za pravico idejnega, političnega in kulturnega pluralizma. Ob koncu vojne leta 1945 se je namreč zgodilo, da se je zrušila ena diktatura, uveljavila se je pa nova z imenom OF, ki si je pozneje privzela še drugačne nazive. Stalinistično diktaturo, ki so jo takoj po vonji vpeljali doma, so hoteli vsiliti tudi zamejstvu. Zvesti demokratičnim načelom J. E. Kreka in nauku Pija XII. smo se postavili po robu tudi tej novi diktaturi za idejni, kulturni in politični pluralizem, kot ga zagotavlja italijanska ustava.

Danes, po tridesetih letih, je težko razumeti, kako oster je bil včasih ta boj, toda bojevati ga je bilo treba, da ohranimo ne samo verske in narodne vrednote, temveč tudi kulturno in politično demokracijo med slovenskimi zamejci. Pozneje so se duhovi nekoliko pomirili.

Vendar ta boj še ni dobojevan in še dolga leta ne bo, dokler ne bo tudi dejansko priznana in uveljavljena med našimi slovenskimi zamejci pravica, ki izhaja iz italijanske ustave: „Vsi imajo pravico, da svobodno izražajo svojo misel z govorno in pisano besedo in z vsakršnim drugim sredstvom obveščanja“ (čl. 21). In pa politična pravica: „Vsi državljani imajo pravico, da se svobodno združujejo v stranke, da na ta način z demokratično metodo določajo državno politiko“ (čl. 49). To pravico morajo priznati ne samo Slovenci Slovincem v Italiji, temveč tudi sosedna republika Slovenija.

Prav zaradi teh narodnih in demokratičnih ciljev smo v preteklosti bolj ali manj posegali tudi na področje politike, saj nam je šlo za to, da bi tudi člani slovenske narodne skupnosti v Italiji zoreli v zavestne demokrate, ki odklanjajo sleherno diktaturo. Zaradi tega smo tudi izkazovali posebno pozornost delovanju tisti stranki med nami, ki po našem mnenju največ prispeva k takemu demokratičnemu zorenju slovenskih ljudi in največ tudi pomaga k obrambi in rasti njih narodne zavesti.

Našim kritikom in nasprotnikom odgovarjamo, da je naš program jasen in naša linija ravna. Sledili ji bomo tudi v novem desetletju, ker smo uverjeni, da je v dobro naše slovenske katoliške in demokratične skupnosti in Italiji.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 5. januarja 1978, str. 1.

GOSPODARSTVO

ZNAMENJA NOVEGA SOŽITJA NA TRŽAŠKI ŠKOFIJI

Potek tiskovne konference, ki je bila 20. decembra na sedežu tržaške škofije, je potrdil, da namerava novi škof mons. Belloni hoditi po poti, ki jo je pred verniki in vsem občinstvom začrtal v katedrali sv. Justa med umestitvijo. Sam škof je naglasil, da se mora Cerkev prilagoditi današnji stvarnosti in živim problemom, ki jih postavlja položaj današnje človeške skupnosti; tako se mora tudi Cerkev v Trstu prilagoditi tukajšnji stvarnosti in tukajšnjim razmeram, kjer živita dva naroda z različno kulturo. Cerkev naj služi človeški skupnosti pa tudi posameznemu človeku.

Škof je razložil namene prvega škofijskega zborovanja v Trstu z naslovom *Evangeljsko oznanjevanje in človeški napredek — kristjani iz oči v oči*. Na zborovanju v Trstu, ki bo prihodnji mesec, naj bi poiskali konkretne smernice za reševanje življenjskih problemov v duhu resničnega krščanstva. Cerkev ne sme stati pasivno ob strani, temveč mora sama začutiti probleme današnjega človeka in tudi dajati vodilna napotila. Tudi sama se mora prenoviti. Pri svojem delu se ne sme opirati samo na svoje dosedanje izkušnje. V razgovoru naj se uveljavljata svoboda in pluralizem.

Obstaja deset pripravljalnih komisij, tako tudi komisija za dušnopastirska vprašanja slovenskih vernikov pa tudi komisija za politično dejavnost kristjanov. Tudi Cerkev hoče pohiteti in prispevati k uresničenju pravic Slovencev v škofiji. Na zborovanju bo slovenščina enakopraven jezik.

Na vprašanje slovenskega novinarja je škof odgovoril, da se bo potrudil, da se nauči slovenskega jezika.

Gospodarstvo, Trst, 23. decembra 1977, str. 3.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

ŠKOFJE V JUGOSLAVIJI SO ZASKRBLJENI

Med oblastjo in verskimi skupnostmi v Jugoslaviji vlada že nekaj časa sorazmeren mir, ki ne pomeni izčrpanosti po dolgem boju ali naznanja neurje. 1972 se je gonja proti hrvaškemu in slovenskemu „nacionalizmu“ po kratkem času lotila tudi katoliške Cerkve v delnih republikah Sloveniji, Hrvaški in Bosni-Hercegovini. Kot za izravnavo je bilo potem tudi nekaj ukrepov proti srbsko-pravoslavni Cerkvi. Vendar ni bilo mogoče

Ko bo sirarna predvidoma leta 1980 začela delovati s polno zmogljivostjo, bodo dnevno izdelali 60 ton sira.

KRANJ — V industrijski coni srednjeameriškega glavnega mesta Ekvadorja so položili temeljni kamen za novo tovarno „Iskramec“, v kateri bodo izdelovali električno ročno orodje po tehnologiji podjetja Iskra.

KRESNICE — V Kresnicah pri Liji so odprli novo podružnično šolo. Ima tri sodobne učilnice, šolsko kuhinjo, avla pa bo služila tudi za pouk telesne vzgoje. V neposredni bližini novega šolskega poslopja je manjše športno igrišče. Gradnja kresniške šole je stala okoli 6 milijonov dinarjev.

KRŠKO — Delavci krškega Agrokombinata so pri zemeljskih delih ob novi servisni delavnici Agrokombinata našli železen meč z nožnico in železno sulično ost. Po ogledu predmetov in najdišča so ugotovili, da gre za ostanek žganega keltskega groba iz 2. stol. pred Kr.

KRVAVEC — S preizkusom znanja v nudenju prve pomoči v gorah je na Kravcu 34 članov gorske reševalne službe in 19 pripadnikov, ki delujejo v okviru planinskega društva Kranj, zaključilo dvodnevni zaključni seminar prve pomoči.

SV. LENART — Nekako sredi novembra 1975 je stekla poizkusna proizvodnja v obratu Kristal v Sv. Lenartu. V prvem mesecu so že proizvedli 1600 kvadratnih metrov izolacijskega stekla, ki je njihov osnovni proizvod. Leta 1976 so ga naredili že 38.000 kvadratnih metrov. Minulo leto pa so že proizvedli 60.000 kvadratnih metrov izolacijskega stekla.

LOŽ — Delavci loške Kovino-plastike so podarili umetne ledvice svojemu sodelavcu Tonetu Šumrada; ta 28-letni delavec je prvi Slovenec, ki ima ta aparat.

MARIBOR — Pred kratkim so položili 100 metrov dolgo in več ton težko cev pod gladino Mure na

meji z Avstrijo in Jugoslavijo. S tem so povezali avstrijski del plinovoda z jugoslovanskim.

MEDVODE — V tekstilni tovarni „Medvode“, ki posluje v sklopu podjetja „Tekstil Ljubljana“, so v desetih mesecih minulega leta dosegli 115 milijonov dinarjev prodaje, kar je za tretjino več kot v enakem obdobju leta 1976.

ORMOŽ — Gasilsko društvo Ormož je kupilo pri IMV Novo mesto sodobno gasilsko vozilo, ki je veljalo 210.330 dinarjev. Za opravljanje svoje dejavnosti je imelo društvo star, popolnoma dotrajan avtomobil.

PETROVCI — Kulturno društvo „Matej Bor“ iz Pečarovec v soboški občini je pripravilo obsežno razstavo lončarskih izdelkov domačih mojstrov, da bi tako javnosti predstavili to značilno domačo obrt, ki je v tem kraju razvita še danes.

POSTOJNA — V domu JLA v Postojni so člani Primorskega društva za varstvo in vzgojo ptic priredili vabljivo razstavo ptic. Razstavljali so okoli 250 ptic pevk.

PREVALJE — Moški pevski zbor „Vres“ s Prevalj je gostoval v pobratenih občinah Čačak in Varvarin v Srbiji. Pevce so v pobratenih občinah zelo prisrčno sprejeli in njihove pevske nastope navdušeno poslušali.

RADOVLJICA — V počastitev 221. obletnice rojstva prvega slovenskega dramatika in prosvetitelja Antona Tomaža Linharta je bila v dvorani kina Radovljica proslava. Ob tej priložnosti so svečano podelili najvišja priznanja kulturne skupnosti Radovljica — Linhartove plakete.

SEVNICA — Astronavtično-raketni klub „Vega“ iz Sevnice sodi že vrsto let med najpriaznevnejše skupine te vrste v Sloveniji: opazna pa je njegova dejavnost tudi v jugoslovanskem prostoru in celo v mednarodnih okvirih. Med številnimi nalogami za to leto sta ne-

pri tem govoriti o boju proti Cerkvi. Verske skupnosti je tedaj delno zadel boj proti temu, kar partija imenuje nacionalizem, liberalizem, socialna demokracija; partijo, državo in ljudstvo je bilo treba spraviti nazaj na leninistično pot in k temu je spadala tudi večja strogost do Cerkve.

Ne gre pri tem v prvi vrsti za kazenske postopke proti duhovnikom, posege v cerkveni tisk, oviranje cerkvenih prireditev. Vsega tega je sicer bilo nekaj, a nikdar v množični obliki. Čelnemu trčenju s kakšno od Cerkva se je država skušala slej ko prej ogniti. Pri izvedbi marsikaterega ukrepa je spretno umaknila del ostrine, ki jo je sprva uporabila pri odločitvi. Eno ali dve leti se skuša neposrednemu napadu povsem izogniti. Po amnestiji ob državnem prazniku konec novembra sta očitno v vsej Jugoslaviji le še dva duhovnika v zaporu: en katoliški in en pravoslavni. Obeh je državna obsodba obtožila zvez s terorističnimi emigranti.

Kar povzroča Cerkvam, predvsem katoliški, večjo skrb, je poskus, ki ga partija in država trmasto izvajata, da bi jim v šolah in v poklicnem življenju uničili družbeno osnovo. Zdi se, da postaja šolski pouk vedno bolj marksističen, osebna politika v podjetjih in uradih vedno bolj partijska. Verske skupnosti postajajo s tem še bolj skupine drugorazrednih občanov. Odgovorni ljudje iz partije in državnega aparata odgovarjajo na zadevna vprašanja, češ da se nesorazmerno majhen del katoličanov na višjih položajih izreka za katolicizem. To dejansko sovpliva. A država to stanje cementira. Mlademu rodu katoliškega dela ljudstva, ki bi rad premagal takšne, zgodovinsko utemeljevalne, zapornice na poti poklicnega napredovanja, postavlja oblast na pot nove, težko premagljive zapreke.

Gotovo je dobiti katoliške (pa tudi pravoslavne in muslimanske) zdravnike, inženirje, uslužbenke v znanstvenih utasovah. A ti imajo celó pri visoki oceni in storilnosti malo upanja, da bi postali višji zdravniki, ravnatelji klinik, direktorji podjetij. Učitelj je nekdo, ki verske dolžnosti javno opravlja, danes skoraj povsod v Jugoslaviji lahko le tisti, ki združuje v sebi sposobnosti kače, kameleona in bivola. Vrsta poklicev kot poklic častnika, uradnika na ministrstvu ali diplomata je vernim zaprta, čeprav tega ne določa ali le dopušča noben zakon.

S tem položajem so se Cerkve sprijaznile. V življenjsko nevarnost bi jih na dolgo roko lahko spravile le nove omejitve. Možnosti oznanjevanja, ki jih država dopušča, pa tudi možnosti vzgoje duhovnikov, ki vero oznanjajo, niso neomejene, vendar lahko Cerkev ob njih dalje živi. Poslabšanja pa se boji Cerkev na Hrvaškem od novega cerkvenega zakona.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 31. decembra 1977.

TUJI ČASOPISI PREPOVEDANI

Cenzor v Jugoslaviji, ki mu je naložena naloga, da pregleduje tuji tisk, dela zadnje čase s polno paro. V deželi neblokavnega samoupravnega socializma je bilo le redkokdaj toliko zahodnih časopisov in revij prepovedanih kot zadnje mesece. Na vrsto so prišli *Herald Tribune* in dunajski *Kurier*, *Spiegel* prav tako kot *Paris Match* ali *Quick*. Na vrhu tega seznama negativnih uspešnic stoji trenutno *Süddeutsche Zeitung*, ki jo je beograjsko notranje ministrstvo samó od začetka oktobra šestkrat prepovedalo.

17. decembra se je to sedmič zgodilo: zaradi poročila o ravnanju jugoslovanske tajne policije UDBE proti protititovskim emigrantskim voditeljem, ki jih v tujini naenkrat zmanjka, nekaj kasneje pa spet pridejo na dan v jugoslovanskih zaporih. Gotovo to ni novica, ki bi podobo Jugoslavije lepšala. In cenzorju ni tudi prav nič všeč, če se nekdo spušča v kočljiva ozadja političnega domačega spora pri Titovih, v število političnih jetnikov ali celó v režimska kritika Djilasa in Mihajlova. Kdor to kot tuj dopisnikar vendarle počne, je v nevarnosti, da ga bodo ozmerjali s „protijugoslovanskim“ kalilcem miru in „agentom reakcio-

narnih sil". Kot da bi bili časnikarji tisti, ki bi si preprosto novice izmišljali.

Zahtevni model jugoslovanskega samoupravnega socializma tudi v praksi v marsičem pozitivno prekaša svojega sovjetskega tekmeca. Zlasti področje informacij pa usmerja s svojo preobčutljivostjo do sleherne kritike od zunaj slej ko prej okameneli politični uradniški in funkcionarji majhnega duha. Prepovedi niso ravno priče samozavesti.

Süddeutsche Zeitung, München, 19. decembra 1977.

MIHAJLOV ZA VEČ STRANK V JUGOSLAVIJI

Jugoslovanski pisatelj in kritik režima Mihajlo Mihajlov vztraja pri svoji zahtevi, da v Jugoslaviji vpeljejo večstrankarski sistem. Ta zahteva ga je pred tremi leti spravila za rešetke.

V nedeljski TV-oddaji *Kontraste* je rekel Mihajlov, da je za njegovo deželo važno, da uresniči svobodo misli in tiska. Po tridesetih letih indoktrinacije so se ljudje že navadali na to, da imajo vsakogar, ki drugače misli, za sovražnika. Vsaj nekaj let svobodnega izražanja misli je potrebno, da bi dospeli do svobodne konkurence med socialističnimi mislimi.

Mihajlov je ponovno zatrdil, da Jugoslavije ne namerava zapustiti. Če bi odšel, bi njena nevarnost, da ga ne bi pustili več nazaj. Trenutno nima ne veljavnega potnega lista ne stanovanja.

Süddeutsche Zeitung, München, 10. decembra 1977.

TITO PRIPRAVLJA ČAS PO TITU

"V tujini stalno ugibajo, kaj se bo zgodilo jutri, ko mene več ne bo. Mi smo storili vse, da bi se nič ne zgodilo in da bi se stvari nadaljevale kot prej." Pred glavnimi poveljniki jugoslovanske armade, ki jih je sprejel 21. decembra ob *Dnevu armade*, je Tito znova načel vprašanje potitoizma. In izjave, ki jih je dal predsednik jugoslovanske države skupini generalov in visokih vojaških poveljnikov na Brionih, potrjujejo mnenje, da bo imela vojska odločilno vlogo, ko njega več ne bo.

Jasno, da bo morala vojska, ko Tita ne bo več, zagotoviti neodvisnost dežele pred morebitnimi poželenji velike sovjetske sosedbe, da se ne bo vmešavala. Toda ta vloga je predvsem teoretična in psihološka. Jugoslovanska redna vojska bi namreč mogla vzdržati le nekaj ur proti sovjetski invaziji (provinca Vojvodina je neubranljiva in Beograd je komaj 100 km od severne meje). Prava odporna moč Jugoslavije je "splošna ljudska obramba", neke vrste gverila kot ustanova, podedovana od zadnje vojne, ki bi se razvijala v vsakem okrožju in v vsakem industrijskem objektu. Trajala bi, dokler bi trajala tuja okupacija (v Jugoslaviji je namreč vdaja protiustavna).

Zaradi tega izvirnega sistema obrambe in odpora je sovjetski vdor v Jugoslavijo samo šolska podmena. Nasprotno pa so mnogo bolj verjetne tuje infiltracije z namenom, da podpihujejo notranje nacionalistične nemire. Glavna nevarnost za Jugoslavijo je ponovna oživetev nacionalizmov, saj je to federacija gospodarsko in politično zelo neodvisnih republik. Celo edino stranko, Zvezo komunistov Jugoslavije, pretresajo nacionalistična in avtonomistična nesoglasja. Torej bo nujno potrebno, da bo vojska kot zadnja centralizirana organizacija v deželi pripravljena, da poseže vmes.

Neki mož bo imel zelo težko odgovornost, ko starega maršala ne bo več: mož, ki ima v rokah strankine vajeti in ki istočasno uživa zaupanje vojske, v kateri je preživel bistveni del svojega poklica. Piše se Stane Dolanc, je 52 let star, in kaže, da uživa vse zaupanje šefa države.

La Croix, Pariz, 24. decembra 1977, str. 6.

dvomno najpomembnejši priredba mednarodnega tekmovanja v Sevnici in zamisel o nabavi astronomskega teleskopa.

SLOVENJ GRADEC — Konec decembra je bil na Koroškem ves v znamenju kulturnih prireditev. Slovenjgraški oktet je s slavnostnim koncertom proslavil 15-letnico dela. Ob tej priložnosti so člani okteta dobili Gallusova priznanja.

SLOVENJ GRADEC — V umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu so v počastitev mednarodnega dneva človekovih pravic pripravili razstavo afriške umetnosti iz Tretjakove afriške zbirke. Slovenjgraški rojak dr. Franc Tretjak, dolga leta član misij Organizacije združenih narodov za tehnično in kulturno pomoč državam v razvoju, je slovenjgraškemu zavodu za kulturo podaril več kot 350 primerov plastik, slik, nakita, okrasnih posod in drugih predmetov, ki jih je z družino zbral med dolgoletnim bivanjem v več deželah Afrike.

SPODNJA BITNJA — Ob 75-letnici rojstva pisatelja in publicista Ivana Grahorja so na njegovi rojstni hiši v Spodnji Bitnji pri Ilirski Bistrici slovesno odkrili spominsko ploščo. O liku ter delu in življenju tega notranjskega kulturnika, ki je v marcu 1944 umrl v zloglasnem taborišču v Dachauu, je v imenu društva slovenskih pisateljev spregovoril Stanko Janež.

ŠKOFJA LOKA — V avli osnovne šole Podlupnik je bil slavnostni koncert škofjeloškega pihalnega orkestra. Ob 50-letnici delovanja pihalnega orkestra so podelili srebrne in zlate Gallusove značke.

TRBOVLJE — Rudarji v zasavskih rudnikih so lani presegli načrtovani odkop premoga. Nakopali so 1.461.000 ton premoga, kar je za 2,1 odstotka nad planom.

VELENJE — Kinoklub "Gorenje" je priredil svoj VI. klubski festival amaterskega filma. Člani kinokluba "Gorenje" so za svoj festival pripravili tri dokumentarne filme, dva potopisna, dva igrana in dva animirana filma.

naše vedenje

Otroške oči so morale, preden so prišle na svet, gledati nekaj najčudovitejšega. Odkod sicer toliko milega žara v njih? Potem pa te oči zaradi naše hudobije ugasnejo, umor v sivini naših dejanj, v hladu naše premajhne ljubezni. Kakšna škoda in kakšen greh?

Vsa sončna je stopila v vagon mlada družina: on, ona, dve punčki — štiri, šest let. Slekli so plašče, posedli. Punčki v italijanskih športnih jopicah. Starejši je pisalo na hrbtu: lo e basta. To bi se reklo: Jaz in noben drug. Samo jaz. Jaz, jaz — in pika!

Ljubljana. Izstopiva.

„Veš, koliko sem prebrala med vožnjo?“ me je vprašala.

„Ne vem.“

„Sto strani.“

„Veliko.“

Res je Jules Verne — a vseeno me je razveselilo njeno *vedenje do knjig*.

— — —
Zdaj vem, kaj me je vse od prihoda v Ljubljano vznemirjalo: napis na otrokovi jopici — lo e basta, jaz in noben drug in samo jaz! Tu se začno težave, tu je vir zla. Tak človek vidi samo sebe, ne najde razmerja do drugega. *Ne more najti pravega obnašanja do drugega, ker ni našel pravega obnašanja do sebe*. Kako boš spoštoval druge, če ne spoštuješ sebe! Slabo se vedeš do sebe, kadar izgubiš ponos, kadar ne poznaš več sramu, kadar vidiš samo svojo korist.

Kdor se hoče lepo vesti do drugih, mora biti sam v sebi pravičen, dober in lep.

„Izdal je samega sebe,“ „prodal je svojo dušo“, „pljunil je na svojo čast“ — tako govore o ljudeh, ki so grdega vedenja do samega sebe.

„Bil je pokonci mož“, „držal je nase“, „bil je korenine prave“ — tako govore o ljudeh, ki so lepega vedenja do samega sebe.

Grdo se obnašaš do sebe, kadar se spuščaš v zaplotništva, kadar zapravljaš svojo čast in ponos. *Kadar si tak, da ljudje zaradi tebe zgubljajo vero v npravne vrednosti in v smisel življenja*. Kadar si len in ne skrbiš za rast svojega duha in srca.

Spomnil sem se na Cankarjeve besede o „strašnem duševnem uboštvu, ki je razlito kot umazano morje po vsi naši mili domovini... Pri nas ni nikjer *ne duše ne srca*; vse javno in privatno življenje je udušeno v *konvencionalnih zunanostih*, v smešnih malenkostih in obzirih.“

Da, vedenje je stvar duše in srca in ne konvencionalnih zunanosti.

— — —

Ko sem zjutraj šel na delo, sem blizu doma srečal smetarja. Ves obraz mu je bil prijazen in nasmejan. Pokimal mi je in rekel: „Dober dan.“ Spomnil sem se, da sem ga pred dnevi pozdravil. Zdaj mi je vrnil prijaznost za prijaznost. Prijetno mi je bilo pri srcu, čutil sem se počaščenega. Ne vem, odkod je — Srb, Bosanec, Albanec? Pri nas živi — najbrž zelo sam, vsi njegovi so ostali doma, on pa dela zanje in jim pošilja zaslužek. Bil je namreč videti take vrste človek: ves za družino. Skrbi za to, da nam je lepo, da živimo mi vsi — jaz, moja družina, moji sosede, vsi mi Slovenci v lepem in snažnem okolju. Mar ne zasluži pozdrava?

O vedenju pri mizi.

Nikoli ne smeš zamuditi več kot četrte ure.

Odličen in prijeten sprejem ni odvisen od imenitne kuharice in „poklicne postrežbe“. Kos prekajene gnjati in kuhan krompir, ki ju prijazno ponudiš, sta včasih bolj zaželena kot kaviar ali nadevana gosja jetra, ki jih neotesano postaviš na mizo.

humor - uvožen od doma

V osnovnih šolah čimprej učite zemljepis sveta! Naj otroci vedo, kje so njihovi starši!

ČE LAŽEŠ ZA SVOJE POTREBE, SI LAŽNIVEC. ČE LAŽEŠ ZA POTREBE DRŽAVE, SI PA STATISTIK.

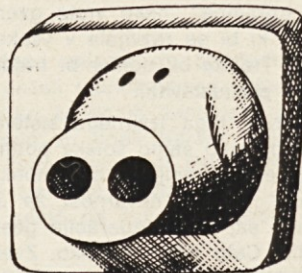
Na seji samoupravnega sveta: „Tovariši, v našem podjetju je trenutno zaposlenih 25 delavcev in delavk in 50 uradnikov in uradnic. Zato predlagam, da sprejmemo še enega delavca, čeprav bi potrebovali še tri uradnike.“

ZALOŽBE SO SE SPET ENKRAT DOGOVORILE, KAKO NUJNO SE BO TREBA DOGOVORITI, O ČEM SO SE DOGOVORILE.

Najprej je bil socializem proti socialnim razlikam, sedaj so pa socialne razlike proti socializmu.

KOT NA NEBU TAKO NA ZEMLJI: VELIKI MEDVED JE ISTOZNAČNICA ZA VELIKI VOZ.

PAVLIHOVI PATENTI

VTIČNICA ZA BLIŽNJO PRIHODNOST, KO BO ELEKTRIČNI TOK SVINJSKO DRAG

Po Pavlihu

Na jedilnem listu razkošne pariške restavracije stoji, da imajo na razpolago vse specialitete, kar si jih je sploh mogoče misliti. Neki gost se hoče pošaliti pa naroči natakarku slonov zrezek.

„Koliko porcij, prosim?“ ostane natakark miren.

„Eno.“

„Oprostite, ampak za eno porcijo pa res ne moremo slona načeti.“

Grof Cof obišče dom za onemogle. Njegov pribočnik mu reče: „Ali vam lahko predstavim upravnico doma? Prav včeraj je postala babica.“

Grof: „In danes že spet na nogah? Neverjetno!“

Pri veroučni uri.

„Kakšen greh je storil Adam?“

„Jedel je od prepovedanega drevesa.“

„In s čim je bil za to kaznovan?“

„Z Evo.“

„Kakšna je razlika med navadno demokracijo in med ljudsko demokracijo?“

„Takšna kot med dvema suk-njičema.“

„Med kakšnima?“

„Med navadnim in med prisilnim.“

Jaka se je zaljubil v lepo blondinko Sonjo.

„Ali bi hoteli postati moja žena?“ jo je vprašal.

„Ne, prav zares ne, a okus imate odličan.“

„Ali že znaš plavati, Jakec?“

„Ja, gospod učitelj.“

„Kje si se pa navadil?“

„V vodi.“

Babica se je dala na kratko ostriči, kupila si je dolge hlače in lepo jopico. Sama sebi se je zdela precej mlajša. Pa je vprašala vnuka: „Tonček, ali sem še videti kot kakšna stara ženska?“

ščepec smeha

„Ne, ampak kot kakšen star možki.“

Neka gospa opazi na cesti malega Petra kaditi pa se nad tem zgraža.

In ji reče Pavelček: „Saj on sicer sploh ne kadi.“

„Da ne?“

„Ne, le če se ga napije, si zaželi cigareto.“

Oče pelje zadaj na kolesu sin-ka na sprehod. Prispeta do strmega klanca. Ko ga oče prevozi, stopi s kolesa in si obriše pot.

„Fantè, to je bil pa kar lep klanec!“

„Ja, in gotovo bi zdrsela po njem nazaj, ko ne bi jaz ves čas zaviral.“

Brivec Tomažu: „Ali staviva, da ne boš svojega očeta več prepoznal, če mu obrijem brke?“

„Ali staviva, da potem tudi vas ne bo nihče več prepoznal?“

Blaž, Boštjan in Miha gredo v trgovino.

„Prosim za sto dinarjev kislih bonbonov,“ pravi Blaž.

Trgovec prisloni lestev k omari in prinese z najvišje police

kisle bonbone, jih odtehta in jih spet spravi na najvišjo polico.

„Kaj boš pa ti?“ vpraša Boštjana.

„Za sto dinarjev kislih bonbonov.“

Trgovec ga jezno pogleda, potem vpraša Miha: „Ali hočeš tudi ti za sto dinarjev kislih bonbonov?“

„Ne,“ odgovori Miha.

Trgovec spleza spet po lestvi do najvišje police in zavije Boštjanu bonbone. Škatlo odnese po lestvi spet na običajno mesto. „No, kaj boš pa ti?“ vpraša Miha.

„Za petdeset dinarjev kislih bonbonov.“

Katehet: „Kaj je treba storiti najprej, da so nam grehi odpuščeni?“

Učenec: „Grešiti.“

Grof je bil kratkoviden in je na lovu na divje race ustrelil mimo.

„Ali sem jo zadel?“ je vprašal služabnika.

„Blagovolili ste jo pomilostiti.“

Klemen pride iz šole in prosi očeta, naj mu pomaga pri domači nalogi.

„Kolikokrat sem ti že rekel, da se moraš navaditi, da boš domače naloge sam delal,“ mu odgovori oče.

„A danes mi res moraš pomagati. Edino jaz sem se pri prirodoepisni uri javil zanjo.“

„Tako? No, to je pa lepo.“

„Ja, učitelj je vprašal, kdo bi lahko prinesel jutri za pod mikroskop bolho.“

Štefan je manjkal v šoli.

„Zakaj te ni bilo?“ ga je vprašal učitelj.

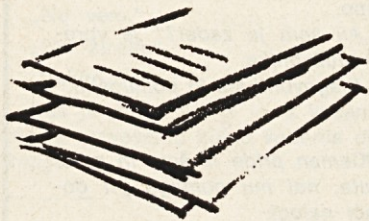
„Naš ded je umrl.“

„Lažeš. Še danes zjutraj sem ga videl stati ob oknu.“

„Ja, nekaj dni ga bomo pustili stati ob oknu, da bo poju-trišnjem, prvega, dobil še pokoj-nino.“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleškega duhovnika monsinjorja Blaisa Mereditha pošlje, kljub temu da ima ta raka, rimska Obredna kongregacija kot „hudičevega advokata“ v Gemelli dei Monti na jug Italije. To čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati življenje svetniškega kandidata.

Meredithova naloga je raziskati življenje nekega Giacoma Neroneja, ki se je proti koncu vojne pojavil v Gemello Minore, tam nekaj časa živel z vdovo Nino Sanduzzi, imel z njo sina Paola, se zatem umaknil v bližnjo dolino, tam potem molil in hodil od tam

pomagat ljudem. Tik pred koncem vojne se je pogajal z Nemci v prid domačinom. Komunistični gverilci so mu to očitali kot kolaboracionizem in ga ustrelili. Domačini so ga pa takoj po smrti začeli častiti kot svetnika.

V Gemello Minore skuša dobiti Meredith informacije o Neroneju predvsem od petih ljudi: od vdove Nine Sanduzzi, zdravnika judovskega porekla Alda Meyerja, čudaškega župnika Anzelma, angleške grofice Ane Luize de Sanctis in angleškega slikarja Nicholasa Blacka.

„Hudičev advokat“ najde v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo. Po zaslišanju prič začenja dobivati Neronejeva podoba vedno določnejše poteze. To je bil 30 do 35 let star angleški častnik ubežnik. Ko je v Messini nehote ubil s bombo neko mlado ženo in njenega otroka, se mu je vojna uprla. Bolan za malarijo se je zatekel k Nini Sanduzzi. Bil je pred leti katoličan, potem je za dolgo časa vero popolnoma opustil, dolgi dogodki so ga pa spet usmerili v Boga.

Meredith je od Nine zvedel, da se Nerone ni hotel priključiti komunističnim gverilcem zaradi njihovega totalitarizma. Pa še to, da se ji je Paolo rodil slep, da pa je Nerone tisto noč po otrokovem rojstvu prebil v molitvi, drugo jutro pa Nini obljubil, da bo otrok po treh tednih spregledal, kar se je tudi zgodilo.

Zdravnik Meyer se je priključil gverilcem. Njihov voditelj Il Lupo je od Neroneja zahteval, da se iz Gemella umakne, ker ni tam prostora za oba. Nerone je njegovo zahtevo odklonil. Il Lupo mu je zagrozil, da ga bo dal ustreliti. Nerone je grožnjo mirno sprejel.

Ko so prišli gverilci v Gemello, so Neroneja aretirali in privezane ga na staro oljko ob navzočnosti vseh vaščanov ustrelili.

Hudičev advokat je napisal pismo za škofa v Valente, da je bil po njegovem prepričanju Nerone božji človek, ki je umrl kot mučenec.

Grofica Ana de Sanctis je povabila Paola s seboj v Rim. Zahtevala je le, naj prosi svojo mater za dovoljenje.

Urno je zgrabil srajco in jo s tako naglico oblekel, da jo je razparal; planil je po prodnati poti proti železnim vratom. Njegova otroška sproščenost je spravila v smeh Ano Luizo de Sanctis. Dobro ji je storilo, če ga je videla; prijetno ga je bilo imeti blizu. To je moglo biti tisto, kar so druge ženske nahajale v svojih sinovih v jeseni zakonskega življenja, ko je sok strasti pojenjal in je bil mož lahko tovariš, ne pa že več mladosten ljubimec.

Naenkrat in s poldansko jasnostjo se je zavedla, kaj je storila; ovedela se je hudobije, svinjarije, neodpustljive pogubnosti, h kateri se je napolnila z Nicholasom Blackom pod pazduho. Misel ji je zledenela kri. Stresla jo je mrzlica in vrnila se je k hiši. Ko je zavila ob oglu, bi se skoraj zaletela ob Blaisa Mereditha, ki je šel čez travnik z aktovko za dokumente v rokah.

On jo je obzirno pozdravil, toda njegov videz je grofico pretresel. Zdelo se je, da je njegov obraz ponoči upadel. Oči so bile podobne žerjavicam, vtisnjenim globoko v lobanjo. Koža je imela barvo starega pergamenta in ustnice so bile bele. Hrbet se mu je uklonil, kot če bi nosil pretežno breme, in dolge roke so se mu tresle proti črnemu blagu talarja.

Nenadoma je pozabila na svoje skrbi in mu rekla:

„Monsinor, vi ste bolni.“

„Bojim se, da hudo bolan,“ je odvrnil. „Ne verjamem, da mi preostaja še veliko časa. Hočete hoditi malo z menoj?“

Ona bi rada gladko odklonila, zbežala, se skrila v spalnico, v območje stekleničke pozabljenja, a on jo je nežno prijel za roko in ona je sama sebe ujela, kako je ubirala svoj korak z duhovnikovim, ga poslušala in mu odgovarjala z glasom, ki se ji ni zdel njen. „Videl sem tečila po poti Paola Sanduzzija. Zdelo se je, da je razburjen zaradi nečesa.“

„Tako je..., ves je iz sebe. Jutri ga odpeljem s seboj v Rim, če mi bo njegova mati dovolila.“

„Gre tudi gospod Black?“

„Ne. On ostane tukaj.“

„Da bo prišel v kratkem za vami, kajne?“

„Jaz... jaz ne poznam njegovih načrtov.“

„Poznate jih.“ Pohlevni in utrujeni glas jo je hipnotiziral. Poznate jih, gospa grofica, saj sta jih oba skupaj skovala. Vajini načrti so strašni, strašni za vas, zanj in za otroka. Zakaj ste to storili?“

Noge ženske so bile kot časovno usklajene na korake duhovnika. Kljub temu da ni hotela, se ji je izvilo priznanje: „Ne vem, zakaj.“

„Se hočete še maščevati nad Giacomom Neronejem?“

„Torej veste tudi to?“

„Ja. Vem.“

To že ni bilo važno. Nič ni bilo več važno. On bi lahko vprašal, kar bi hotel, in ona bi odgovorila, in ko bi se vse končalo, bi šla v zgornje nadstropje, se skopala in legla spat, da se ne bi več prebudila. To je bil poslednji od strahov. Kmalu bo minil.

Naslednje duhovnikove besede so jo spravile v stvarnost. Lahko bi jih izrekel Meyer, ne pa ta človek, ki je bil že zaznamovan od smrti. V Meyerjevih ustih bi jim nekaj manjkalo, zaupnost, rahločutnost, morda ljubezen? Težko je bilo reči.

„Vi veste, moja draga gospa, da je Italija škodljiva dežela za ženo, kot ste vi. Je zemlja, opaljena od sonca, silna v svojem češčenju rodilnega procesa. Je neuglajena in strastna. Prevladuje moški simbol. Ženska, ki ni ljubljena, ki nima ljubimca, ki nima otrok, je znamenje spotike za druge in muka sama zase. Vi ste strastni. Hudo občutite potrebo po ljubezni, tudi potrebo po spolnem življenju, ki jo spremlja. Potreba se je spremenila pri vas v blodno in ta vas pelje v sprevrženost, istočasno ko vam ne daje zadoščenja. To vam povzroča sram in vas peha k še hujšim rečem, ker ne veste, kako bi boljše ravnali... Je tako?“

„Je.“

Vse je bilo izrečeno, a ona bi lahko dodala: „Že poznam to. Poznam to na strahotnejši način kot vi. A poznanje ne zadostuje. Kam iti? Kaj storiti? Kako najti, kar potrebujem?“

Meredith je nadaljeval in njegov glas je postajal zmeraj bolj topel.

„Jaz bi vam lahko rekel, da molite, in to ne bi bilo nápak, ker

božja roka seže do pekla, ki ga mi ustvarimo. Lahko bi vam sve-toval dolgo spoved in to bi bilo boljše, ker bi osvobodilo vašo vest in vas pomirilo z Bogom in z vami samimi. Vendar odgovor ne bi bil popoln. Še zmeraj bi bili preplašeni, nezadovoljni in osamljeni.“

„Kaj naj tedaj naredim? Povej-te mi! Za božjo voljo, povejte mi!“

Navsezadnje ji je le ušla pro-šnja. Meredith ji je mirno odvrnil:

„Zapustite ta kraj za nekaj ča-sa. Odidite. Ne v Rim, ker je majhno mesto in je lahko pokvarjeno. Vrnite se v London in ostanite tam dalj časa. Jaz vam bom izročil pi-smo za nekega mojega prijatelja v Westminsteru, ki vas bo spravil v stik s kakim strokovnjakom za te-žave, kot so vaše, težave telesa in duha. Zaupajte se njegovi oskrbi. Ne pričakujte doseči preveč v krat-kem času. Hodite v gledališča, poiščite si novih prijateljev, izbe-rite si kako vrsto dobrotelnosti, ki vas zanima... Možno je, da bi tu-di še našli moškega, ne le za v posteljo, marveč tudi za poroko, in da bi vas ljubil. Vi ste še prikupni, posebno še, kadar se na-smehnete.“

„In če ga ne najdem?“ V nje-nem glasu je bilo zaznati odtенок strahu.

„Dovolite mi, da vam rečem ne-kaj važnega,“ je dejal Meredith potrpežljivo. „Biti sam ni nekaj no-vega. Nam vsem se bo to zgodilo prej ali slej. Umirajo prijatelji, umre družina. Tudi umirajo ljubim-ci in zakonski možje. Postaramo se, zbolimo. In poslednja in naj-večja osamelost je smrt, ki ji jaz že stojim nasproti. Ni zdravilnih kroglic, ki bi jo odpravile. Ni obraz-cev, da bi jo uničili. Je človekov položaj, ki mu ni moč uteči. Če se ji hočemo izogniti, zaidemo v še veliko temnejši pekel: v nas same. Če pa se z njo soočimo, če se spomnimo, da je milijon bitij kot mi, če jih skušamo tolažiti, pozab-ljajoč na nas same, odkrijemo na-zadnje, da že nismo sami. Znajde-mo se v novi družini, v človeški družini, katere oče je vsemogočni Bog... Nimate nič proti, če sede-va? Zelo sem utrujen.“

Sedaj je bila ona na vrsti, da ga je prišla za roko in ga popelja-la do majhne kamnite klopce pod

kovačnikom. Meredith se je use-del, ona pa je ostala sočujé in ga gledala osuplo in s sočutjem, ki ga ni nikdar prej čutila, razen do same sebe. Čez čas ga je vpra-šala:

„Kako razumete vi vse to? Nik-dar nisem slišala kakega duhovni-ka tako govoriti.“

Blede ustnice so se stisnile v utrujen smehljaj.

„Preveč zahtevajo od nas, dra-ga gospa. Tudi mi smo ljudje. Ne-kateri smo zelo neumni in potre-bujemo celega življenja, da se nau-čimo najosnovnejših nalog.“

„Vi ste prvi moški, ki mi je po-magal.“

„Imeli ste stike z napačno vrsto moških,“ je dejal s podsmehom Me-redithe.

Nasmehnila se je in Meredith se je zavedel, kako lepa je bila nekdaj.

„Bi me spovedali, oče?“

Meredith je odkimal.

Grofica ga je preplašeno pogle-dala in namrščila obrvi, on pa je resno nadaljeval:

„Spoved ni psihiatrov blazinjak, ki olajšuje samorazodevanje, da bi to pomnožilo ugodje z očiščenjem spomina. Je to zakrament sodbe, s katerim se odvezuje, če spovedanec prizna krivdo in obljubi spo-kornost ter poboljšanje. Prvo je za vas lahko; delno je že opravljeno. Za drugo se lahko pripravite z molitvijo in umsko disciplino, in zlo, ki ste ga že zagrešili, začnite popravljati.“

Pogledala ga je zbegano.

„Mislite na Nikija, gospoda Bla-cka?“

„Mislim na vas, draga gospa, na vaše želje, na vašo ljubosum-nost do Nine Sanduzzi in do nje-nega sina. Kar se tiče gospoda Blacka...“ Meredith je omahoval za trenutek, njegove oči so se ska-lile in njegova usta so dobila od-ločen izraz. „Jaz bom govoril z njim. Vendar se zelo bojim, da me ne bo poslušal.“

XV. POGLAVJE

Sredi naselja je Paolo Sanduz-zi naletel na mater. Nina je bila pred kovačijo in se je pogovar-jala z Martinovo ženo. Zraven nji-ju je stala Rosetta v najboljši ob-

dalje na 29. strani

slovinci po evropi

anglija

Še vedno smo brez slovenskega duhovnika; imamo pa trdno upanje, da pride č. g. *Ludvik Rot* kmalu med nas, ker nam je on sam tako sporočil; potem bo spet veliko veselje med nami, ko bomo zopet slišali sv. mašo in pridigo v slovenskem jeziku.

Drugo nedeljo v decembru smo se precej številno zbrali v „Našem domu“ k *miklavževanju*. Miklavž nas je kar radodarno obdaroval, posebno še mladino. Spremljali so ga ljubki angelčki, pa tudi parkelj je bil z njimi. Neposredno pred miklavževanjem smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval hrvatski misijonar. Vse je poteklo v najlepšem redu.

Na sveti večer je bila *božična maša* za Slovence v Bedfordu. Daroval jo je naš dobri prijatelj kanonik Hulme. Maša je bila v angleščini, berili in evangelij pa so bili brani slovensko; tudi peli smo slovensko.

Tudi *silvestrovanje* smo imeli v Bedfordu. Kot na sveti večer smo prav tako tokrat obhajali najprej

sv. daritev, nato pa smo v Gildroomu pričakovali novo leto.

V „Našem domu“ bomo pričeli z obnovitvijo kapelice; nato pridejo na vrsto stanovanja. Vsem, ki bi bili na ta ali drug način pripravljene pri tem sodelovati oziroma pomagati, že v naprej iskrena hvala! Pojasnila dobite, ako telefonirate na štev. 0234 — 76 84 88.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Čez Božič so se naše vrste zredčile. Vsi, ki so mogli, so za božične praznike in čez Novo leto odšli domov. Kljub temu pa je bilo pri nočni maši *na sveti večer*, ki smo jo imeli ob desetih, kar lepo število Slovencev navzočih. Božična pesem privabi tudi tiste, ki le priložnostno prihajajo k nam. Na sam Božič smo bili v slovenskem klubu le eno uro, da smo se ob čaju malo pogreli. Potem je pa župnik vse „nagnal“ domov k družinam.

Po skupnem dogovoru smo imeli „božičnico“ ne na Štefanovo, temveč šele na praznik Razglasenja Gospodovega. Mnogi so namreč morali iti 27. decembra spet na delo. Po Razglasenju sta bila pa kar dva dneva prosta. Ob običajni uri smo imeli naše bogoslužje. Potem smo se v Klubu najprej pogreli in nato ob petju ter branju svetopisemskih beril podoživljali dogodke ob Jezusovem rojstvu. Nato smo se podprli s kuhinjskimi prekaljenimi klobasami, ki jih je naredil naš organist g. Anton Zoré, in z mrzlo pečenko, ki jo je pripravil g. Jakob Hrastelj. Po okrepčilu smo se pa tudi zavrteli ob harmoniki, ki jo je igral g. Ludvik Sadl. Vmes smo peli naše pesmi in smo tako preživeli lepo popoldne. Po „osemurnem delavniku“ smo se ob petih zvečer razšli.

Na prvo nedeljo v decembru je izseljenski duhovnik *blagoslovil stanovanje* g. Viktorja Lesjaka v Ebelsbergu.

SALZBURŠKA

HALLEIN — Ker je v decembru četrta nedelja bila na sam Božič, zato maše ni bilo. Pač pa smo jo imeli spet v januarju. Med mašo je bil *krščen* mali Edvard, ki je bil rojen 12. oktobra v Halleinu. Oče Avgust Vurušič je doma iz okolice Čakovca in je pet let delal v bolnišnici v Schwarzachu, mati je pa iz daljnih Filipinov. Vsi jim želimo, da bi bili srečna družina in da bi jim Edvard bil vedno v veselje.

SALZBURG — Škoda, da so nekateri visokošolci decembra že odšli domov, ko smo imeli mašo v Salzburgu. Častno so bili to pot zastopani naši „Nemci“ iz Freilassinga. Po maši smo se zbrali v dvorani in prepevali naše lepe božične pesmi.

Januarja je bila pa maša v soboto 14. in sicer v kapeli zraven kolegijske cerkve v samem srcu Salzburga. Po maši smo imeli „*pustovanje*“ v dvorani, ki nam jo je dalo na voljo kat. univerzitetno občestvo, za kar gre hvala bogoslovcu g. Jožefu Valešku. Kako je bilo na pustovanju, pa prihodnjič.

TENNECK — Odkar so odprli nov del avtomobilske ceste skozi Ture, ki se sedaj konča v Imlau pri Pfarrwerfenu, je Tenneck postal mirno, zasanjano naselje. Zlasti pozimi, ko je drugod megla, tam pa sonce in čisti sneg s prelepimi gorami na obeh straneh Salice, ima človek vtis, da je prišel v pravljico deželo.

Za naše zdomce je pa seveda kraj trdih žuljev, za mnoge ločitev od družin. Zato porabijo tudi vsako priložnost, da pohitijo mednje. Zaradi podaljšanega praznovanja je bilo vse doma, kar je moglo. Zato je bilo negotovo, ali bo maša ali ne. Pa se nas je kljub vsemu zbralo okrog 30. Župnik je moral malo leteti okrog družin, pa so se ljudje nabrali. Same božične pesmi smo zapeli. Škoda, da ni bilo v dvorani nič pripravljeno! Mnogi so namreč mislili, da je druga nedelja v mesecu šele 15. januarja.

SPITTAL ob DRAVI

Na sveti večer smo imeli *polnočno mašo* ob 10. uri zvečer. Kar polna je bila Marijina kapelica — „naša“ ji pravimo.

Ob vznožju oltarja so ob „ognju“ sedeli in sloneli pastirčki, osem jih je bilo. V zimskih kožuščkih so se gregli ob pastirskem ognju. Róman jim je pripovedoval o prihodu Jezusa. Zaslišalo se je zvončkljanje angelcev. Z lučkami v rokah so si svetili na pot. Deset jih je bilo. Prsni so bili zlasti najmlajši: Viki, Martin in Franci. Komaj po tri leta so stari. Vsi so bili v dolgih oblekah s srebrno zvezdo na čelu in perutnicami na hrbtu. Prihajali so izza oltarja in šli s pastirji vred k stranskemu oltarju, kjer sta bila Jožef in Marija z Detetom v jaslih.

V temo so se oglasili zvoki flavte, nato pa je pastirček povedal, da bo dal Jezuščku svojo najlepšo ovčko. Tudi ostali so mu pripovedovali svoje želje. Rednik Jožef z dolgo brado in lasmi se je tudi oglasil.

Bile so zares lepe žive jaslice. Pripravila nam jih je gdč. Zalka. Iz svojih prihrankov je nabavila ves material za srajčke pri angelcih ter kožuščke za pastirčke. Pri šivanju pa ji je pridno pomagala ga. Habjanova. Organistinja Zalka je idealist z odličnimi organizatoričnimi sposobnostmi. Zbor je naštudiral stare, toda za naša ušesa nove božične pesmi, ter zelo lepo prepeval. Pri znani pesmi „Sveta noč“ pa je pritegnila še vsa cerkev.

Sledila je maša. Prisluhnila so ušesa besedam duhovnika, ki je dejal, da je na današnji večer v vsakem človeku posebno hrepeneje. Dóma si želi tisti, ki ga nima, pa vendar hrepeni po njem. V spevu pa smo slišali, da naj vsi rojaki po svetu utrdijo ljubezen do Boga in domovine. Dejal je tudi, da je vse lepo povezano s trpljenjem, vse veliko pa z žrtvami.

Na dan *svetega Štefana* je bil po maši blagoslov Zalkinega avtomobila. Tudi to smo skupaj doživeli. Duhovnik je dal blagoslov tudi ostalim avtomobilom z željo, da bi njih lastniki dobro in srečno vozili. Na-

to pa so se odprla vrata novega avta. Iz njega so prihajale dobrote: sendviči, čaj, keksi, vino, jabolka. Vsi smo bili deležni dobrot. Jedli in pili smo kar pri kapeli. Prisrčen zaključek božičnih dni je bil!

V petek pred Novim letom pa je po vsem prijetno doživetem *utihnilo srce* gospe Golobove. Mož je bil Slovenec, gospa pa je bila Dalmatinka, a tudi kot vdova vedno vključena v našo slovensko skupnost. Po izjavi sorodnice je znala moliti le po slovensko. Bila je vesele narave ter prijetnega značaja. Želela si je prijaznosti in družabnosti, kateri pa v tem zmaterializiranem času vedno bolj pogrešamo. Ob tem se spomnim besed pokojnega očeta, ki mi je kot otroku povedal besede pesnika: „Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili.“

Bil je lep pogreb, katerega je vodil spittalski kaplan g. Opetnik ter opravil tudi mašo.

Pri nabirki na sv. Tri kralje smo za *slovenske misijone* nabrali preko 6000 šilingov.

Stopili smo v novo leto. Daj Bog, da bi bilo vsem v blagor in srečo!

belgija

LIMBURG-LIEGE

Hvaležni smo „Slomškoveму zboru“, ki je za Božič tako lepo prepeval v Waterscheiu in v Eisdenu.

Na sv. Štefana je društvo „Slomšek“ organiziralo družinski večer z *božičnico in miklavževanjem*. Večer se je začel s službo božjo, pri kateri je zbor spet prepeval božične pesmi. Sledil je kulturni program, kjer so nastopali naši najmlajši in „Vesela mladina“. Miklavžev obisk je letos bil zelo živahen. Smeha in veselja je bilo na pretek. Po Miklavževem odhodu je bila običajna pogostitev vseh navzočih. Razpoloženje je bilo prav prijetno, vendar so družine letos začele kmalu odhajati. Vsi smo nam-

reč čutili utrujenost zaradi praznikov.

Nekaj družin je *silvestrovalo* v Slovenski dvorani in so se prav odlično imeli.

Obisk iz Nemčije: Za „Veselo mladino“ je 7. in 8. januarja bil praznik. Obiskala jih je sestrška Slov. folklorna plesna skupina iz Essena.

Že v soboto popoldne so se po kratkem bratskem pozdravu v slovenski hiši prav pridno vadili v bližnjem Prosvetnem domu. Gostje so prenočili pri slovenskih družinah.

Naslednji dan so se zbrali k službi božji in pozneje k skupnemu kosilu v Slovenski hiši. Pri plesu so se učili drug od drugega. Mladi so se takoj pobratili. Smeha in veselja ni manjkalo. Gostje so pustili prav lepe vtise za seboj.

Hvala ge. Anici Varzsak za pripravo srečanja in gospema Ančki Ajdišek in Anici Žabot za odlično kosilo.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Tokrat več novic iz življenja naših izseljencev:

V družini Sajevec-De Backer iz Couillet se je 17. novembra l. l. rodila hčerka prvorojenka, Geraldina po imenu. Iskreno čestitamo!

V Hopital Civil v Jumet je po krajši bolezni umrl. g. Bruno Černe iz Roux, komaj 39 let star, saj se je rodil leta 1938 v Grgarju (Slovenija). Na pogrebu 10. decembra je bila navzoča tudi njegova mati, ki je nalašč prišla iz domovine. Naj počiva v miru, svojcem pa naše iskreno sožalje!

V Roselies so v tamkajšnji župni cerkvi imeli *poroko* g. Henrika Gorjanec z domačinko gdč. Brigitte Remy. Božjega blagoslova želimo mladi družini.

Izredno veliko število rojakov in rojakinj se je zbralo na Božič k slovenski službi božji v Charleroi (Montignies-sur-Sambre), med katero je izs. duhovnik *krstil* malega Jožefa, tretjega otroka v družini Zaletelj-Jerlah iz Marcinelle. Navdušeno smo prepevali sloven-

Slovenski pevski zbor „Simon Gregorčič“ iz Bruslja na lanski cecilijanski prireditvi 26. nov. v Charleroi-Nord.

ske božične pesmi. Iskrena zahvala in vzpodbuda mlademu g. Francu Mehu z Mont-sur-Marchienne za spremljavo na orglah, kar je še oplešalo slovesnost!

Ob prehodu iz starega v novo leto 1978 smo imeli še slovensko silvestrovanje v Charleroi-Nord (dvorana Ecole des Soeurs), ki je trajalo od 8. ure zvečer do 4. ure zjutraj. Ob slovenskih polkah in valčkih ter moderne glasbe, kranjskih klobasah in kislem zelju ter raznovrstnih pijačah nam je večer

potekal v res domačem razpoloženju. Medsebojno smo si vsi navzoči želeli „srečno novo leto 1978“, da bi bilo polno zdravja in zadovoljstva ter uspehov!

„Zveza slovenskih kulturnih delavcev-Charleroi“ je v minulem letu 1977 izpolnila vse načrtane naloge: od izredno lepo uspele 24. slovenske prireditve v Gilly-Haies (30. 4. 1977), „Cecilijanke 1977“ (26. 11.), udeležbe na 17. Slovenskem dnevu v Eisdenu (8. 10. 1977), do slovenskega silvestrovanja (31. 12. 1977). Tako je nadaljevala tradicijo zadnjih let v polnem obsegu.

V letu 1978 je njena glavna skrb

Skupina povabljenih, ki so se udeležili lanske „Cecilijanke“.

za pripravo jubilejne 25. slovenske prireditve, ki bo v nedeljo, 30. aprila 1978, v župnijski dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi).

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Chales-Michels, je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Z veseljem sporočamo, da je g. Drago Ocvirk, lazaristovski bogoslovec, ki študira v Parizu in ki s petjem toliko pomaga pri našem bogoslužju, bil 27. 12 v Ljubljani posvečen v diakona in bo letos postal mašnik.

Gospa Rozalija Katern, katere mož vodi svojo avto-šolo v Parizu, je s svojimi Bogu hvaležna in obenem ponosna, da je iz njene družine v Begunjah pri Cerknici izšel misijonski poklic. V začetku decembra lani je namreč njena sestra Minka Škerlj, ki se je večkrat mudila pri njej v Parizu, odšla v Ghano v Afriko, kjer se bo kot laična misijonarka posvetila delu za božje kraljestvo. Naj našo novo misijonarko spremljajo in podpirajo tudi naše molitve!

MELUN (Seine-et-Marne)

Prihodnja sveta maša bo v nedeljo, 19. februarja, ob devetih zjutraj v poljski cerkvi Dammarie-Les Lys, 81 rue Adrien Chatelain. Vsi prijazno vabljeni!

LYON-VIENNE (Rhône)

Skupno mašo bomo imeli v nedeljo, 19. februarja, v župni cerkvi Saint — Priest, 1 Place Favard, ob štirih popoldne. Vsi prijazno vabljeni!

SLOVENSKI DOM V PARIZU

V postnem času, ko Cerkev želi, da bi zaradi olajšanega posta darovali v kak dober namen, mislite na naš skupni dom v Parizu!

Darove za Slovenski dom v Parizu pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7 rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Miklavžev prihod ni razveselil samo našo mladino, ampak tudi starejše, saj nam je g. Ciril Turk iz Nemčije poslal film o izseljenskem romanju v Sveto deželo. Tako smo si v dobri uri ogledali svete kraje. Najlepša hvala g. Turku in g. Matjeju Liculu, ki nam je film predvaljal. Zahvala vsem, ki so lepo uspelo miklavževanje pripravili in organizirali.

Božič smo preživeli v družinah in v cerkvi, zlasti polnočnice so bile izredno dobro obiskovane.

Silvestrovanje so zlasti lepo pripravili naši rojaki iz Arrasa, kjer je skupina kakih 90 oseb pričakala novo leto 1978 v farni dvorani Brezmadežne.

Na sam Božič je postala božji otrok Mireille Dumešic v Méricourt-Minnes.

24. decembra sta si dala zakrament sv. zakona v Oignes Henrik Czech in Marija Helena Mokotar.

Na sam sveti večer je umrla v sanatoriju Bois de Bernard ga. Angela Mandelj v svojem 82. letu življenja. Zadnja leta je preživela v bolniški postelji ob negi sina Antona in hčerke Alojzije Per. K pogrebu v cerkvi sv. Jožefa v Bruay-en-Artois, 28. 12., se je zbralo veliko znancev, zlasti slovenskih rojakov. Pokopana je bila na pokopališču na Tosse 6.

Pokojnica je bila doma iz Moravč na Gorenjskem iz številne Rahnetove družine. Oče je bil zelo znan

krojač, ki pa se je razmeroma mlad nesrečno utopil v močvirju, tako je družina preživela zelo hude čase, saj so morali otroci zelo mladi oditi od doma na trdo delo. To je tudi vse življenje poznala, saj je bila pridna kot čebela in je prav ob trdem delu prezgodaj izgubila svoje dragoceno zdravje. Naj se v Gospodu odpočije! Preostalim domačim pa naše iskreno sožalje!

AUMETZ

Za miklavževanje, ki je bilo lani v veliki občinski dvorani, se je zbralo zelo veliko ljudi; snega ni bilo in so mogli priti od blizu in daleč in vedeli so, da bo Miklavž radodaren.

Prireditev je imela dva dela: kulturni del, ki ga je otvoril predsednik društva g. Tone Pislar z govorom, v katerem je pozdravil navzoče in jim dal nekaj navodil za delo naprej; za njim je nastopil moški zbor, ki je zapel več pesmi v več jezikih; za tem je nastopil otroški zbor, ki ga vodi gospa Marija Pecovec in ki je petje spremljala s harmoniko; otroci so recitirali tudi krajše pesmice, pregovore in domislice, ki so jih naučili starši ali učiteljica.

Ljudem je šlo otroško petje in recitiranje zelo do srca, zlasti staršem, ki so bili ponosno veseli nad uspehom svojih otrok.

Potem je bil na vrsti drugi del, ko je prišel Miklavž in delil darove; gospe in gospodične pa so postregle navzočim z dobro slovensko potico, z vinom ali kavo, kakor je kdo hotel.

Za upokoјence je zdaj odbor, največ po zaslugi ge. vdove Madotto, Slovenke iz družine Cigale, ki se je dolga leta žrtvovala, da so upokoјenci ob četrtkih popoldne prišli skupaj in imeli težko pričakovano razvedrilo ob kartah in drugih igrar, organiziral v tretje za sv. Tri kralje kosilo; mora ga vsakdo, ki se prijavi plačati sam, le nekaj menda prispeva občina.

Hoteli smo podčrtati požrtvovalnost ge. Madotto, ki je bila lansko leto nemalo bolna in je morala v bolnišnico, morda prav od preve:

kega dela, zadnji čas pa je že boljša. A čeprav ona ni več odgovorna za potek četrtkovih popoldnevov, je še vedno svetovalka in tista, ki rada pomaga.

Naj omenimo še, da se zdravstveno stanje ge. Zefke Požlep, ki je še vedno v dobri oskrbi ge. Winkel v Jarny, počasi izboljšuje. Želirno, naj bi ji bližajoča se pomlad dala, da bi mogla zopet hoditi in si kaj več pomagati. Kakor je včasih, ko je bila še zdrava, rada pomagala drugim; tako je zdaj, ko je bolna, odvisna od pomoči drugih. Tako nas življenje uči, da drug drugega prej ali slej potrebujemo.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Naše vrste se redčijo. V zadnji številki smo zapisali, da nas je za vedno zapustila verna mama Frančiška Fajfar. Komaj štiri tedne potem je pa za njo odšel še mož, star 83 let. Po poklicu je bil električar. Rojen v Stični na Dolenjskem je prišel v Francijo leta 1931. Bil je priljubljen, ker je vsakomur rad pomagal.

Zdaj pa par besed o dveh župnikih. V Sloveniji mi je eden od njih rekel: „Le pogledjte naravo! Kadar dežuje, napeljejo listi vodo tja, kjer jo rastlina potrebuje, drevesom daleč pod končne veje naokrog, koruzi naravnost dol in tako dalje.“ — „Res je,“ sem odgovoril. „Toda, kaj tudi vi slavite samo naravo?“ — Nekoliko v zadregi je dejal: „Ne. Naravo je ustvaril Bog, zdaj pa dela tako kakor ura, ki sama teče. toda naredil jo je urar.“

Drugi župnik mi je pa tukaj rekel: „Do zdaj še nisem imel nesreče z avtom, „je touche le bois“ — to bi se reklo po naše: primem kako leseno reč (da bi se ne pregrešil).“ — „Tako! Ste vi tudi vražjeveren?“ — Brž se je izmazal: „To pa ne! Kristus je umrl na lesenem križu. Če se dotaknem lesa, mislim na križ in na našega Odrešenika.“

Prazniki so za nami. Stopili smo v novo leto z običajnimi voščili in željami. Konec novega leta je nekoliko v naših rokah, največ pa v božjih.

Pisec teh vrstic je bil o Božiču v Lurdu. Tam je obiskal tudi dve slovenski usmiljenki, kateri vsak dan obiščeta bolešno Virantovo staro mamo. Bog naj jima stotero povrne vse dobrote!

J. J.

VZHODNA LOTARINGIJA

Daljše poročilo sledi prihodnjič, danes le kratko!

Božične praznike in *Novo leto* smo praznovali v našem kraju zelo slovesno: v cerkvi krasno petje, ki je povabilo k nam ne samo naše rojake od blizu in daleč, ampak tudi razne vernike drugih narodnosti.

Zahvaliti se moramo zlasti našemu izbornemu dirigentu g. Šinkovcu in pevskega zboru. Pripravil je vse na te lepe praznike g. Dejak iz Aumetza, ki je 4 dni pomagal podpisane obiskovati kolonije in bolnike na domu in v bolnišnicah.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali in prihajali v cerkev kljub mrazu.

V zadnjem času so *stopili pred oltar k poroki*: 10. dec. lani Franc Rihtar z Lucijo iz Hombourg-Haut; 17. dec. Karel Zgonec in Jožefa Cimermann iz Pontpierre; v času nevarne bolezni pa je sklenil zakon Karel Gorenc in Katarina Jožefina Engel, stanujoča v Merlebachu.

Vsem želimo zelo srečo v skupnem življenju!

Z veliko žalostjo pa smo prejeli sporočilo, da je *umrl* naš dobi prijatelj Alfonz Stokowski, mož naše dobre pevke Pavle iz Creutzwalda. Naj počiva v miru, ženi in družini pa izražamo globoko sožalje!

O raznih obletnicah poroke bomo poročali prihodnjič.

Tu se še enkrat zahvalimo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri delu naše Misiije v Merlebachu! Vsem stokratni Bog plačaj!

Vsem skupaj pa brez razlike: še enkrat srečno novo leto!

Vaš Stanko iz Merlebacha

NICA

Na našem območju število Slovencev ne upada in od tukaj se

še ne vračajo v Slovenijo. Lani so se le tri naše družine odselile nazaj v domovino, pa ne zaradi tega, ker bi ne bilo dela, pač pa so jih k temu prisilile zunanje okoliščine in družinske razmere. Zato jim je pri odhodu ušla tudi kakšna solza. Hvala Bogu, nihče ni brez dela, če je zdrav, ali vsaj ni bil dalj časa. Edino tožimo nad nastalo draginjo in zato malo bolj pazimo, kako bomo uporabili denar ki ga zaslužimo.

Lani se je *preselila* iz Reimsa v bližino Cannesa družina Cibic. Oče je prišel v Francijo tik pred zadnjo vojno. Želimo jim, da bi se tukaj dobro počutili v svojem novem domu in med nami.

Končno se je po prestanih težavah Flegotova družina le vselila v svojo novo hišo, ki so jo zgradili pod St. Paulom. Na prvo nedeljo v decembru so dali *blagosloviti svoj novi dom*. Želimo jim, da bi v njem živeli srečni in zdravi.

Letos bomo bolj zgodaj slavili *Veliko noč*. Zato se tudi toliko prej začne *postni čas*. Prva nedelja februarja je pustna in upamo, da jo bomo skupaj preživeli v veselem razpoloženju. O tem boste še pravočasno obveščeni.

V sredo po postni nedelji, na pepelnico, se začne postni čas. Vren Slovenec bo ta čas vzel resno in ga začel s postom. Kajti „pomni, človek, da si prah in da se v prah povrneš“. Vsak dan zdaj tu, zdaj tam zdrknemo iz objema božje ljubezni in se skušamo razveseliti izven božje volje — v grehu. In ta grešni človek mora v nas vsak dan umirati. „Treba je odložiti starega človeka, ki se kvari po varljivih strasteh in si obleči novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen!“ (Sv. Pavel Efežanom 4, 22).

nemčija

OBERHAUSEN

Slovenci iz črnega Porurja vesele pozdravljamo v novem letu vse naše rojake doma in po širnem

svetu. Prijateljsko vam sporočamo, da smo v preteklih mesecih preživeli v naših slovenskih skupnostih prenekatero veselo urico tako pri slovenskih mašah kakor tudi pri raznih programih po maši.

Zelo lepo smo letos *miklavževali* v Oberhausnu in v Moersu. Vedno več družin prihaja z najmlajšimi, pa tudi starejši se ne branijo blage „svetnikove“ besede in lepega daru. Na tem mestu se moramo iskreno zahvaliti: nekaj mladih mamic je prostovoljno napeklo celo goro prvovrstnega domačega peciva in v Don Boskovem domu v Moersu z njim *brezplačno* pogostilo najmanj sto udeležencev. Prav zares stoterna pohvala in zahvala!

Kljub temu, da mnoge naše družine raje praznujejo *božične praznike* v domovini, se je letos pri naših polnočnih mašah nabralo rekordno število ljudi. Posebno v Moersu ni bilo še nikoli tako polno. Tukaj nas še posebej privablja vedno bolj uspeša prireditev pred mašo „pri jasicah“. Letos je poleg skupine otrok nastopal na novo ustanovljeni mešani pevski zbor, ki je pogumno in iz srca zapel nekaj najlepših slovenskih božičnih pesmi. Iskrena zahvala vsem sodelavcem in — poslušalcem — vernikom!

Kaj pa, dragi prijatelji po svetu, ali vztrajate v vsem dobrem, ali pa vas počasi vaša okolica in svet žene po svoje? Glejte, da boste vztrajali vseh dvanaest mesecev v novem letu. Veliko vztrajnosti in moči vam želimo vaši rojaki!

Umrla sta: Lani v novembru je v Moers-Meerbecku nenadoma preminil upokojeni varilec *Štefan Pirc*, rojen 15. decembra 1913. Starši so prišli sem iz Save pri Litiji že leta 1904. Čeprav rojen tukaj v Porurju je vzorno obvladal slovenščino. Zavednega Slovenca in dobrega vernika bomo ohranili v lepem spominu!

Tik pred Božičem — 23. decembra 1977 — smo v Castrop-Rauxelu pokopali *Katiko Jug*, roj. Rudolf,

Katica Jug, umrla za Božič 1977
v Castrop-Rauxelu (Vestfalska).

Vsaj za Božič hoče imeti človek mir.

Tombola za božični drevešček: Praznik sv. Štefana praznujemo že desetletja na poseben način, vedno v Esslingenu. Po maši se zberemo v božično okrašeni farni dvorani. Med poslušanjem in petjem božičnih pesmi pride na vrsto tombola za bogato obloženi božični drevešček.

Tako je bilo tudi lani, 26. decembra. Tombolska sreča si je izbrala našega delavca J. Ermana. Ta pa je vse bogastvo dreveščka poklonil naši skupnosti in ponovna licitacija je prinesla 37.— DM v blagajno za dobre namene.

Otroški vrtci kličejo: Pred leti je bilo težko dobiti prosto mesto v otroškem vrtcu. V zadnjem času pa se otroški vrtci naravnost borijo za otroke tujih delavcev.

Dva razloga nam osvetljuje ta pojav: zaradi nazadovanja rojstev v nemških družinah je s te strani vedno manj prijav za vrtce in Nemčija želi prav z otroškimi vrtci pospeševati asimilacijo tujcev. Ta pa se najbolje prične v otroških vrtcih. Znanje nemškega jezika, pridobljeno v otroškem vrtcu, pa je seveda tudi nadvse koristno za poznejše šolanje in za uspešen zaključek šole.

Razstava umetnin: V Našem domu v Stuttgartu so na razstavi tri

umetniške slike: Zadnja večerja (velika slika), Sv. Jurij na konju in Sončnica. Slike so delo slovenskega umetnika. Podobe so vžgane v bel topolov les. Slike so na prodaj ljudem, ki imajo nekaj pod palcem in kažejo smisel za tovrstno umetnost.

Čestitke h krstom: V Aalenu Vodeb Ladislavu in Mariji k sinku Ervinu; v Stuttgartu Laussegger Hubertu in Nadi k hčerki Melaniji; Arh Francu in Ivanki k sinku Andreju; Sinko Antonu in Justinu k hčerkici Betini; v Schwaikheimu Vertnik Dušanki k sinku Danijelu!

BAVARSKA MÜNCHEN

Letos je ostalo prek božiča razmeroma veliko naših ljudi tukaj — božič in Novo leto sta prišla na nedeljo, in samo za en, dva dni res ni bilo vredno potovati domov, zla-

Gospoda monsinjorja Ignacija Kunstlja v Stuttgartu že vsi Slovenci poznajo. Za Božič je imel on sveto mašo in lepo pridigo. Tudi drugače je pri slovenskih mašah na razpolago za spoved. Tako ni čudno, da ga je tudi Miklavž obdaril v veselje angelov in precejšnje renčanje parkeljnov.

STUTTGART-okolica

Za božič polna cerkev: Lanski božič smo praznovali v Stuttgartu posebno slovesno. Na sveti večer smo se zbrali k polnočnici skupaj z nemškimi verniki. Cerkev sv. Konrada se je napolnila kot še nikoli, odkar obstaja. Božična liturgija je bila v nemškem in slovenskem jeziku. Nemški verniki naše pesmi „Glej, zvezdice božje“ kar niso mogli prehvaliti.

Tudi na sam Božič je bila slovenska maša obiskana kot še nikoli poprej za ta praznik. Morda je tako številen obisk pripisovati tudi dejstvu, da je šlo za lanske božične praznike manj naših delavcev v domovino kot prejšnja leta, ne nazadnje tudi iz razloga, ker so siti stalnih sitnosti na meji in neljubih zasledovanj med bivanjem doma.

sti še spričo tako preobremenjenih avtocest.

Božič smo praznovali zelo slovesno v cerkvi. Somaševali so trije duhovniki s slovesnimi obredi in petjem, peli smo naše prelepe božične pesmi, cerkev je bila okusno okrašena, k obhajilu je pristopil lep del udeležencev, tudi ministrantov ni manjkalo — skratka bil je doživet slovenski božič. Udeležba pri božični maši je bila nadpoprečna.

Novoletna maša je bila skromnejša — tako po obredih kot po udeležbi — a vendarle prisrčna, domača naša.

Krščen je bil Kristijan Kukovec, sin Janeza in Marije, roj. Kalamar. Staršem čestitamo, otroku pa želimo vse dobro v življenju!

nizozemska

Imeli smo lep Božič. „Zvon“ je pri polnočnici napravil pravi koncert božičnih pesmi. Udeležbo je nekaterim preprečilo izredno viharo vreme.

„Škrjančkova“ proslava: V nedeľjo, 8. 1. 1978, je „Škrjanček“, ki zbira naše najmlajše, slavil 5. obletnico obstoja.

Slovesnost se je začela s službo božjo, pri kateri sta „Zvon“ in „Škrjanček“ pela božične pesmi. Sledil je pevski nastop „Škrjančkov“. Izredno lepo so napredovali. Starši in prijatelji so jih poslušali s solzami v očeh.

Nato nam je „Zvonov“ moški zbor zapel vrsto narodnih pesmi. Za zaključek kulturnega programa pa so naši najmlajši ljubko izvedli nekaj narodnih plesov.

„Škrjančkov“ odbor je vse navzoče gostoljubno pogostil. Razvilo se je veselo razpoloženje. G. Slavko Strman je s harmoniko intoniral veselo popevko in potegnil vso dvorano za seboj.

Kaj opažamo? Tudi na tej „Škrjančkovi“ prireditvi je vsako leto več ljudi. Iskrena hvala g. Adu Hamersu, ki s tako ljubeznijo in vztrajnostjo vzgaja našo mladino. Pri-

znanje in zahvalo pa zasluži tudi „Škrjančkov“ odbor, ki ga sestavljajo gospe Cilka Robek, Anica Muha in Štefka Kropivšek. Lepo so vse pripravile s pomočjo drugih društev. „Škrjanček“ zasluži vso našo podporo!

švedska

ZAHVALA

Skoraj bi se moral oprostiti, da se šele danes zahvaljujem vsem, ki so se tako prisrčno in hvaležno poslovlili od mene. Bog Vam povrni vso dobroto, prijaznost in pomoč, ki ste mi jo izkazali v preteklih letih!

Hvala Vam tudi za mnoge pozdrave in pisma za zadnji božič! Počasi, upam, bom odgovoril vsakomur.

Ne brez težav sem pred nekaj dnevi poslal poslednje knjige, ki ste mi jih naročili pri zadnjih srečanjih. Mohorjevke ste mi večinoma že plačali. Za nobelovce 1976 sem dal po 1000 Ndin.

Na mnoga leta in zvesto sodelovanje z Vašim novim dušnim pastirjem! Božji blagoslov nad Vami vsemi!

P. Janez

švica

V mesecu decembru ne smemo iti mimo našega običajnega miklavževanja, ki smo ga v Zürichu obhajali 4. dec. Kljub temu, da je že precej naših družin zapustilo Švico, je bila udeležba res velika. Kripta je bila napolnjena med mašo in prav tako naša dvorana, kjer smo pričakovali Miklavža.

Naši malčki so se v domači izbi zbrali okoli peči na klopi. — Oder so spremenili v izbo naši požrtvovalni fantje. — Tam so s petjem in sanjavi pogledom skozi okno, od koder je bila vidna prelepa slovenska pokrajina tja do Trigla-

va (seveda samo na sliki), neprestano pričakovali, kdaj se bo prikazal njihov prijatelj Miklavž. Gotovo mora priti, saj je lansko leto obljubil.

Seveda je slišal njihovo petje in je bil kar kmalu med njimi. S sabo je imel polne sani samih paketov. Najprej je nagradil tiste, ki so mu tako lepo zapeli, in jih je pohvalil. Nato pa je začel obdarovati še druge. Če mu ne bi pri tem pomagali še angeli in parklji (ti so bolj nagajali), ne bi mogel niti v dveh urah razdeliti in obdariti vseh, ki so nanj čakali. Tako nam je čas kar hitro minil ob dobrih domačih kranjskih klobasah in vinu ter kavi.

Božični večer: V večjem številu smo se zbrali spet na sveti večer v Zürichu. Že popoldne so naši pridni fantje prišli postaviti jaslice in drevešček v Slov. pisarno.

Zvečer ob 21. uri pa nas je združilo pričakovanje rojstva Boga v naši kripti v Guthirt. Pred mašo je napovedovalec z lepim besedilom hotel vse zbrane pripraviti na veliko skrivnost, ki se nam vsako leto v tej sveti noči odkriva. Maša ni bila tako kot navadno, violina, orgle in flavta so donele lepše kot drugokrat, nekaj svetega, nedopovedljivega smo čutili vsi. In ko smo odhajali od obhajila, smo res doživeto zapeli tisto čudovito pesem „Sveta noč...“ V zahvalo za ta veliki dar svete noči smo na koncu še zapeli „Tebe Boga hvalimo“.

Po maši je p. Fidelis povabil vse v Slov. pisarno, kjer smo ob jaslicah in lepih božičnih pesmih in ob domači dobri orehovi potici nadaljevali praznovanje svetega večera.

Prav tako se je v Solothurnu zbralo veliko ljudi, ki so prišli ob blizu in daleč, da bi proslavili božični praznik. Po slovesni maši jih je p. Angel povabil v njihov samostan h gostoljubnim kapucinom. Tam so v posebni sobi kot ena družina skupno opravili malico. Pridne gospodinje so prinesle polne cekarje dobrot, kot bi nesle k žegnu. Stregle so, kot znajo le mamicе postreči. Bil je zares praz-

nik ljubezni in sreče. Bili smo si zelo blizu in želimo, da bi vedno tako ostalo v tem letu in še nadalje v vseh naslednjih.

Na praznik sv. Štefana pa smo si nekateri iz Züricha zaželeli iti na sneg. Najeli smo kombi za 10 ljudi in se odpeljali v znani švicarski smučarski kraj Arosa. Del skupine vidite na sliki. Tam smo imeli mašo s petjem naših božičnih pesmi, ki so vzbudile pozornost in pohvalo, posebno od župnika, ki nas je ljubeznivo sprejel. Kar žal nam je bilo, da smo se morali posloviti iz lepega planinskega kraja.

Za božične praznike je bil Zürich brez snega. Skupina 10 rojakov se je željna snega na praznik sv. Štefana peljala v Aroso.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Ob „1000-letnici Koroške“ je bil poseben simpozij zgodovinarjev. V posebnem zborniku so izšli prispevki simpozija, toda ne vsi. Manjkata kritična prispevka prof. Stourza in Korošca dr. Moritscha. Objavljen tudi ni pozdravni nagovor ministra za znanost ge. dr. Firnbergove, ki se je izrekla proti nedostopnim in zaprtim arhivom. — Koroško vojaško poveljstvo je prvič poslalo pozive na nabor v slovenščini tistim, ki so to želeli. Pri naborih je fante spremljal vojak, ki je dovršeno govoril slovensko. — V Železni Kapli stojé poleg nemških tudi slovenski napisi „Dobrodošli v Železni Kapli“, seveda na privatnih zemljiščih. Uradno je še vedno le „Eisenkapel“. — Prosvetno društvo v Svečah „Kočna“ je na Štefanovo priredilo praviljično igró „Pavelčkova piščal“. — S sodelovanjem Cerkve, šole in doma so v Škofičah nad Vrbo priredili pomenljiv adventni večer. Peli so v obeh jezikih. — V Št. Primožu v Podjuni je šentviško SPD „Danica“ priredilo novoletni koncert. — Na Štefanovo je Farna mladina v Pliberku za-

igrala Jurčičevo igró „Hči mestnega sodnika“. — V Selah so istega dne igrali božično igró „Cvrček za pečó“. — V Celovcu je na dveh krajih redna božja služba v slovenščini: v kapeli Slomškovega doma (Mohorjev dom) ob devetih, v provincialni hiši šolskih sester na Viktringer Ring 19 pa ob pol osmih zjutraj. — Z 31. decembrom lani je šel v pokoj ravnatelj Slovenske gimnazije v Celovcu dvorni svetnik dr. Pavle Zablatnik. 10 let je vodil zavod. V tem času je profsorski zbor narastel od 22 na 30 profesorjev. Število dijakov se je pa dvignilo od 407 na 508. Dijaki in profesorji so se zelo prisrčno poslovili od ravnatelja 22. decembra s svečano akademijo. — 28. decembra je bil imenovan za novega ravnatelja prof. dr. Reginald Vospernik, rojen 1937 v Podravljah, v času nacizma je bil izseljen. 1961 je zaključil študije na Dunaju in bil nato profesor slovenščine in nemščine na tej gimnaziji v Celovcu. Nekaj časa je bil predsednik „Narodnega sveta koroških Slovencev“. — Med Božičem in Novim letom se je vršil v Tinjah seminar katoliške mladine s temo: „Krščanstvo in socializem“.

TRŽAŠKA — Delegacija SZDL (Socialistična zveza delovnega ljudstva) je v decembru vrnila obisk

slovenski politični stranki v Italiji „Slovenski skupnosti“. Delegacijo je vodil njen predsednik in nekdanji član VOS-a Mitja Ribičič. Če so takšni obiski v korist nekomunističnim Slovincem, bo pokazala bodočnost, ki bo izpričala tudi, koliko so takšni obiski iskreni. — 8. decembra je med bogoslužjem v stolnici sv. Justa prevzel tržaško škofijo novi škof Lorenzo Bellomi. Zraven sta bila dosedanja upravitelj goriški nadškof Cocolin in prejšnji tržaški nadškof Santin. — Slovenski kulturni klub pri Sv. Ivanu je priredil v Marijinem domu popevkarski večer. — V šolskem letu 1977/78 se nadaljuje teološki tečaj v Trstu, ki je namenjen bodočim veroučiteljem in tistim, ki se hočejo poglobljati v teološkem znanju. Na vrsti so predavanja o Cerkvi, o osnovnem bogoslovju, o sv. pismu nove zaveze in iz dogmatike. — Na Štefanovo so priredili pri Sv. Križu pri Trstu koncert božičnih pesmi. Sodelovali so trije domači zbori in zbor iz Dobrodo. — Sedem let še deluje „Mladinski dom“ v Boljuncu, ki ga vodi župnik Marij Grdol. Vsako leto se vršijo v njem kulturne in zabavne prireditve, ki skušajo poživljati slovenskega in krščanskega duha v ljudeh. — Pri šolskih sestrah v Trstu so priredili spominsko proslavo ob 60-letnici smrti dr. Janeza Evang. Kreka. Prireditve je pri-

pravil „Krekov dom“ iz Boršta. — Tržaški škof je obiskal invalide v še nedograjenem domu na Opčinah. Invalidi so združeni v skupnosti „Družina“. — Društvo slov. izobražencev v Trstu je priredilo predavanje „O sodobni misijonski problematiki“. Predaval je rektor Slovenika, mons. dr. Jezernik. — 20. decembra je novi tržaški škof oznanil pred tiskom in duhovniki, da se bo vršila škofijska sinoda, ki jo je začel pripravljati že prednik nadškof Cocolin. — Zveza cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem je priredila v cerkvi sv. Jakoba v Trstu koncert božičnih pesmi.

GORIŠKA — Vse goriške Slovence je zelo prizadela nenadna smrt škofijskega kanclerja in zavednega Slovenca dr. Rudolfa Klinca. Pokojni je bil rojen leta 1912 v briški vasi Vipolže. Bogoslovje je študiral v Bologni, cerkveno pravo pa na lateranski univerzi v Rimu. Zelo ga je zanimala slovenska zgodovina. On je tudi pobudnik „Slovenskega primorskega biografskega leksikona“, ki ga je začela izdajati Goriška Mohorjeva družba. Pogreba se je udeležilo nad sto duhovnikov, med njimi 3 škofje (Cocolin, dr. Jenko in dr. Lenič). Težko bo nadomestiti to vrzel, saj je vneto sodeloval pri „Katoliškem glasu“ in „Mohorjevi družbi“. — V prostorih „Katoliškega doma“ v Gorici se je vršilo srečanje slovenske zamejske mladine. — Delegacija SZDL se je oglasila tudi na Goriškem. Položili so padlim spominski venec v Števerjanu. — Lani na praznik Brezmadežne se je v Katoliškem domu v Gorici vršila „Mala cecilijanka“. Nastopilo je osem otroških zborov s 150 pevki. — Knjižni dar goriške Mohorjeve družbe obsega Koledar za leto 1978, Hladnikovo knjigo „Od Triglava do Andov“, otroško knjigo „Zlate slive“ ter 4. snopič „Primorskega slov. biografskega leksikona“. — V deželnem Avditoriju v Gorici je „Slovenska skupnost“ obhajala proslavo tridesetletnice samostojnega slovenskega političnega gibanja. — Z letom 1978 stopa goriški „Katoliški glas“ v trideseto leto izhajanja. Tudi v bodoče hoče ostati svoboden, neodvisen. Služiti hoče slovenstvu in krščanstvu. K jubileju in programu mu „Naša luč“ iskreno čestita! — 8. januarja je Združenje cerkvenih pevskih zborov priredilo v goriški stolnici koncert božičnih pesmi.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Na južni zemeljski polobli je sedaj poletje. Z zaključkom šol se je nehalo prvo leto pouka slovenščine na državnih avstralskih šolah. Šole s tujimi jeziki so priredile skupno šolsko prireditev, kjer so nastopili poleg Slovencev še Italijani, Nemci in Grki. — V Hiltonovem hotelu v Sydneyu so priredili proslavo proglatitve slovenske neodvisnosti (29. oktober 1918). Navzoči so bili tudi visoki zastopniki avstralskih oblasti. — Primorski socialni klub „Jadran“ je na svojem zemljišču zgradil dvorano, ki je bila v decembru blagoslovljena. — Melburnska mladina je tudi letos organizirala skupne počitnice. Štiri skupine so vsaka po en teden letovale v nekdanjem frančiškanskem samostanu v Mt. Elizi. — Društvo „Sydney“ je postavilo kip našega pesnika dr. Franceta Prešerna, ki ga je darovala Izseljenška matica. Zahtevala pa je, da morata viseti pri ustoličenju slovenska in jugoslovanska zastava z rdečo zvezdo, kar je mnoge člane tega društva močno zagnilo, ker jim rdeča zvezda pomeni nasilje, pred katerim so se umaknili iz rodne Slovenije v daljino Avstralijo.

ARGENTINA — Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu je izdala novo knjigo Franceta Papeža „Zapisi iz zdomstva“. To je prvo pripovedno delo tega zdomskega pesnika. — Zveza mater in žená je imela svoj občni zbor, na katerem je bil podan obračun o prosvetnem delu. Priredila je precej predavanj in več družabnih prireditev. — Zaključek šolskega leta so obhajale slovenske šole v dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu. — Po vseh Slovenskih domovih so priredili božičnice in za Novo leto veselo silvestrovanje. — Pred zaključkom šole so organizirali v Mendozi „Mladinske dneve“. Gostovali so rojaki iz Buenos Airesa z igro „Namišljeni bolnik“, s predavanji, s pevskimi nastopi, kjer so sodelovali tudi mendoški Slovenci. Nazadnje je bil nastop na preurejenem igrišču. — Bratje Oblak, ki imajo v San Justo tovarno za izdelavo oken in vrat, so v decem-

bru odprli tako tovarno tudi v Tucumanu, 1200 km severno od Buenos Airesa.

KANADA — Okoli 300 Slovencev se je udeležilo v Torontu „Koroškega večera“. Čisti dobiček je namenjen Mohorjevemu dijaškemu domovom. — Kanadska slovenska mladina je poslala avstrijskemu ambasadorju v Ottawi protestno pismo zaradi ravnanja s koroškimi Slovenci. — Montrealski Slovenci so sodelovali pri proslavljanju praznika Kristusa Kralja. — Katoliška angleška šola v New Torontu, ki jo obiskujejo slovenski otroci, je uvedla tudi pouk slovenščine. Za ta pouk sta plačani dve slovenski učiteljici. — Tudi v Kanadi so po slovenskih župnijah v veselje otrok priredili Miklavževe večere.

ZDA — Pred Božičem je v Pater-sonu blizu New Yorka umrl salezijanec dr. Franc Blatnik. Pokojni je bil več let ravnatelj salezijanskega zavoda pri Sv. Tereziji D. J. na Kodeljevem. Med vojno je obiskoval najprej preseljene rojake po Srbiji in potem internirance po Italiji. V povojnem času se je veliko prizadeval za taboriščni slovenski tisk, predvsem v Lienzu in Spittalu ob Dravi. Ko so se taborišča začela prazniti, je odšel v Rim in kasneje v Združene države. Umrl je za rakom 79 let star. — Clevelandski mestni župan Perk je po sklepu mestnega sveta proglasil 29. oktober za „Dan slovenske neodvisnosti“. — „Dan slovenske neodvisnosti“ v spomin na 29. oktober 1918 sta proglasila tudi guverner države Illinois in župan mesta Chicaga. — Proslava 29. oktobra 1918 je bila v Chicagu združena s 27. obletnico slovenskih radijskih oddaj. Proslave se je udeležil tudi mestni župan Bilandic, ki je hrvatskega rodu. — Slovensko katoliško pevsko društvo „Lira“ je najstarejše slovensko pevsko društvo v Clevelandu. Obhajalo je 65 let obstoja. — V Avditoriju Slovenskega delavskega doma je pevski zbor „Jadran“ priredil v Clevelandu koncert pod vodilom: „Spomini na Slovenijo“. — Zlati jubilej je praznoval cerkveni pevski zbor župnije sv. Križa v Fairfieldu v državi New York. — Clevelandski Slovenci so spet nabrali 1.914 dolarjev za Slovenski dom v Parizu. — Za novega župana v Clevelandu je bil izvoljen komaj 31 let stari J. Kucnich. Zanj so glasovali v veliki

pisali so nam

ZAHVALA IZ TAILANDA

Dragi g. urednik!

Iskrena hvala za celoletno brezplačno pošiljanje Vašega krasnega lista. Koliko lepih misli in praktičnih navodil prinese vsaka številka!

Hudo mi je, ko vidim, koliko naših ljudi dela v tujini za boljši kos kruha.

Tudi misijonarji živimo v tujini. Toda nam ni hudo, saj pravi Silvin Sardenko: „Jezus svojim vso tujino / izpreminja v domovino.“

Z iskrenimi misijonskimi pozdravi
s. Ksaverija Pirc
Bangkok, Tailand

ZAHVALA ŽUPNIJSKEMU SOCIJALNEMU URADU

Predragi!

Dolgo je že, kar sem Vam pisala a se večkrat spomnim na Vas. Čas gre tako hitro naprej in moji otroci bodo zdaj zdaj odrasli. Veliko

ste mi pomagali in moji otroci so bili večkrat oblečeni po Vaši zašlugi. Če pomislim nazaj, kar ne morem verjeti, da je vse tako brž minilo.

Naša najmlajša je dopolnila že deset let. Dolga je, čeprav drobna, kot da bi jih imela dvanajst. Večji dve sta že skoraj za glavo večji od mene. Novembra je bilo tri leta, kar smo pokopali edinega sina. Vedno me je ob tej ločitvi tolažila misel, da ga nisem izgubila za zmeraj, saj se vsa naša pota nekoč sklenejo, ko se srečamo tam, kamor je usmerjeno hrepenenje nas vseh.

Ko imaš premalo denarja — mislim ob gradnji — ko ne moreš vsega tako hitro narediti, kot bi želel, samo gledaš in skrbiš, kako bi čim več prihranil. Pozneje pa se misli in želje spremenijo. Zdaj mi je poglavitna skrb, da bi čim bolj vzgojila svoje otroke. Človek se stara in vedno bolj jasno spoznava, da so duhovne dobrine tisto, za kar se je v življenju vredno borovati, vse drugo ni nič in le breme.

Lepo Vas pozdravljam

Vaša I. B., Lj.

večini tudi Slovenci. — Liga slovenskih Amerikancev je v New Yorku organizirala tretji simpozij s predavanji, razgovorom in družabnim večerom. — Župnik župnije sv. Kristine v Euclidu (Ohio) je dosegel 70 let in šel v pokoj. 15 let je deloval na tej veliki župniji. Njegov naslednik je Franc Pajk. — V farni dvorani pri Sv. Vidu v Clevelandu so priredili spominsko proslavo 29. oktobra. Proslave se je udeležil tudi clevelandski župan Perk. Ali ni sramotno za nas, da tega praznika ne

obhajajo niti Slovenci doma niti po Evropi? — Zbor „Zvon“, ki ga vodi Peregrin Us, je priredil v Fairfieldu koncert narodne in umetne slovenske pesmi. Mladina je pa nastopila s popevkami. — Slov. župnija sv. Štefana v Chicagu je dobila novo parkirišče. — Marquett-ski škof Salatka, ki je Slovak po rodu in se je prizadeval za beatifikacijo svojega prednika škofa Barage, je postal nadškof v Omaha City. Kdo bo njegov naslednik, še ni znano.

hudičev advokat

nadaljevanje s strani 19

leki in čakala, da bi jo prvikrat peljali v graščino. Nina ga je pogledala začudeno.

„Kam greš? Sedaj je delovni čas. Kam se ti mudi?“

Iz fanta so besede kar vrele:

„Danes mi ni treba delati. Grofica mi je dala dovoljenje. V Rim bom šel. Rekla mi je, naj vam povem in naj povem tudi to, da bosta šla tudi Pietro in Cita in da grem zato, da se bom učil...“

„Počakaj malo,“ je dejala Nina osorno. „Še enkrat začni! Kdo je rekel, da boš šel?“

„Grofica, ona gre k svojemu zdravniku. Tam bo ostala dva meseca.“

„In te hoče vzeti s seboj?“

„Ja.“

„Zakaj?“

„Potrebuje strežnikov, se vam ne zdi?“

„Ti si vrtnarjev pomočnik. V Rimu ni zelenjavnih gred.“

Deček se je nevoljno skremžil.

„Kratko in malo me potrebuje. Poslala me je, naj vam povem.“

Ženski sta se pomenljivo spogledali. Nina Sanduzzi je odvrnila naravnost.

„Tedad se lahko takoj vrneš in ji poveš, da ne boš šel. Jaz dobro vem, kdo te potrebuje v Rimu: grofica ne.“

„Vendar tisto ne drži! Ona mi je rekla, naj vam povem, da Anglež ostane tukaj.“

„Koliko časa?“ Na dovršenem obrazu se je nabiral gnev. „En teden, morda deset dni. In potem

bo pospravil kovčke in odpotoval — v veliko mesto iskat tebe, moj Paolo. S takšno, zvijačo ne bi premotil niti otroka.“ Neokretno ga je objela. „Ti ne greš in konec besed. Tvoja mati sem in ne bom dovolila.“

„Potem bom šel tako ali tako.“

Dvignila je roko in mu prisolila krepko klofuto.

„Ko boš odrasel in se boš lahko sam vzdrževal in si poiskal delo, boš lahko tako govoril. Če me grofica vpraša, ji bom v obraz povedala. In če bi se kaj zgodilo, bom poskrbela, da bo doktor obvestil policijo v Gemellu Maggiore. To bo pomirilo tvojega Angleža. Sedaj pa kot dober otrok kar lepo pozabi na to!“

„Nikdar ne bom pozabil! Ona me je povabila in jaz hočem iti. Ona je gospodarica, vi pa niste nihče! Vi niste nič drugega kot ljubica svetnika!“

Zimska idila

Nasilno se je iztrgal iz Nininih rok in stekel po poti navzdol, da so mu konci srajce vihrali. Mati je gledala za njim z okamenelim obrazom. Martinova žena je podršala po tleh z bosimi nogami in prepadeno rekla:

„Saj ne ve, kaj govori. Saj je še otrok. Sliši reči...“

„Njegov oče je bil svetnik,“ je dejala Nina razboleno, „njegov sin pa hoče postati babše.“

„Saj noče,“ je dejala Rosetta glasno in odločno. „Paolo je otrok. Ne ve, kaj bi rad. Jaz bom uredila, da se bo vrnil in vas prosil za odpuščanje.“

Preden je njena mati utegnila ugovarjati, je Rosetta odbrzela v nedeljskih šolenčkih in zadnje, kar sta videli od nje, je bilo frfranje krija in dvoje ogorelih nog, ki so kmalu zginile za bregom.

V sončnem kotu vrta je Nicholas Black prevlekel s firnežem sliko Paola Sanduzzijsa, križanega na oljčnem drevesu. Ko je zaslišal Meredithove korake, je povzdignil glavo in ga zbadljivo pozdravil.

„Dober dan, Meredith. Upam, da ste dobro spali.“

„Slabo. Vas ne motim?“

„Prav nič. Že končujem. Bi radi videli, kaj sam naslikal? Mislim, da je moje najboljšo delo.“

„Hvala.“

Meredith se je obrnil, se postavil nasproti stojalu in gledal sliko. Slikar se je zasmejal, ko je videl njegov izraz.

„Vam je všeč, Meredith?“

„Bogokletno je, gospod Black,“ je dejal hladno duhovnik.

„To zavisi, se razume, od vidika. Zame je simbol. Sliki sem dal naslov ‚Znamenje nasprotovanja‘. Naslov je ustrezen, se vam ne zdi?“

„Zelo.“ Meredith je odstopil nekaj korakov od slikarja in dejal: „Prišel sem vam sporočit, gospod Black, da ne grofica ne Paolo Sanduzzi ne bosta šla v Rim. Grofica vam bo hvaležna, če čimprej zapustite dvorec.“

Slikar je postal rdeč od jeze.

„Lahko bi bila toliko ljubezniva, da bi mi povedala osebno.“

„Jaz sem se ponudil, da jo nadomestim,“ je odvrnil Meredith. „Nesrečna ženska je, ki potrebuje veliko pomoči.“

„In Cerkev koprni, da bi ji jo nudila. Ženska je zelo bogata, menim.“

„Cerkev je hotela pomagati tudi vam, gospod Black, in vi ste dejansko zelo bedni.“

„Pojdite k vragu z vašo pomočjo, Meredith! Od vas ne maram ničesar. Ali mi naredite uslugo in greste stran? Sem zelo zaposlen.“

„Nekaj sem vam prinesel, kar bi vas utegnilo zanimati.“

„Za kaj gre? Za kakšno brošuro Družbe za širjenje katoliške vere?“

„Za tisto ravno ne. Osebni spisi Giacoma Neroneja so. Bi jih hoteli pogledati?“

Proti volji je slikar začutil zanimanje. Obrisal si je roke v cunjo in brez besed vzel sveženj iz Meredithovih rok. Odprl je platnice in nekaj strani v tišini prebral. Potem je zaprl zvezek in vprašal s prisiljenim in čudnim glasom:

„Zakaj mi kažete to?“

„Pretresljiv dokument je: osebna zgodba človeka, ki je izgubil vero — kot vi — in jo spet našel. Mislim sem, da bi vam lahko pomagal.“

Nicholas Black ga je srepo zrl in nato spačil ustnice v boleč izraz.

„Meni pomagal! Vaš smisel za humor je čudovit, Meredith! Se zavedate, kaj ste storili? Vrgli ste me iz te hiše. Vzeli ste mi poslednjo možnost financiranja razstave, s katero bi si znova lahko priboril umetniški sloves. In umazali ste edino spodobno stvar, ki sem jo skušal izvesti v svojem življenju.“

Meredith ga je gledal vprašujoče.

„Ne razumem vas, Mr. Black.“

„Tedad vam bom razložil, monsinjor,“ je dejal slikar z istim napetim glasom. „Kot vsi drugi v tej prekleti vasi ste se tudi vi prepričali, da se zanimam za Paola Sanduzzijsa samo zato, da bi ga zapeljal. Je res ali ni?“

Meredith je prikimal. Slikar se je obrnil stran od njega in dolgo časa gledal prek trat s sončnimi lisami proti dvorcu. Ko je spregovoril, je bil njegov glas čudno mehak in oddaljen.

„Ironija, Meredith, je v tem, da bi vi ob kateri koli drugi priložnosti v zadnjih petnajstih letih lahko imeli prav. Ta deček mi navdihuje ljubezen, res je. Vendar ne tako, kot vi mislite. Videl sem v

njem vse, kar manjka moji naravi. Jaz sem ga hotel vzeti s seboj, da bi ga vzgojil in napravil iz njega, kar nisem sam nikdar mogel biti: popolnega moškega, po telesu, po razumu, po duhu. Če bi bilo treba zavreti vso silovitost strasti, vso mojo potrebo po ljubezni in naklonjenosti, sem bil pripravljen to storiti. Vendar bi mi vi tega ne verjeli, kajne?"

Tedaj je Meredith brez pomisleka izrekel najbolj surovo pripombo, ki je je bil zmožen v vsem svojem življenju. Dejal je resno:

"Lahko bi verjel, gospod Black, a vi bi tega ne bili zmožni storiti brez posebne božje milosti. In kako naj prosite zanjo, če pa nimate vere?"

Nicholas Black je pomolčal in zrl na sliko Paola Sanduzzija, križanega na temnem oljčnem drevesu. Čez čas se je obrnil k Meredithu in mu dejal z ledeno hladno vljudnostjo:

"Napravite mi uslugo in odidite, monsijor. Ničesar ni, kar bi vi lahko storili zame."

Blaise Meredith se je počasi vračal v hišo, pobit zavoljo prepričanja o svojem polomu.

— — —
Kosilo je bilo za Mereditha mučna zadeva. V glavi mu je šumelo, roke je imel lepljive in vsakokrat, ko je globoko zadihal, je čutil ob rebrih hudo bolečino. Hrana se mu je zdela brez okusa in vino kiselo. Vendar se je moral nasmihati in kramljati z grofico, ki se je sedaj, ko se ga že ni več bala, želela pogovarjati z njim.

Nicholas Black se ni prikazal. Oprostil se je po strežniku in prosil, da bi mu nesli kosilo v njegovo sobo. Grofica je bila radovedna, kaj se je dogodilo med njima, in Meredith se je moral kriti z vljudnostno izmišljotino, češ da sta prišla nekaj navzkriž in da bi bilo Blacku najbrž nerodno, da bi se srečal z njima.

Po kosilu je šel v svoje stanovanje, da bi med vročimi urami počival. Vzpenjanje po stopnicah mu je povedalo jasneje od zdrav-

nika, kako bolan je. Vsaka stopnica je pomenila trud. Pot mu je lil z obraza in telesa in bolečina ob rebrih je bila tolikšna, kot če bi ga zabadal z nožem, vsakokrat ko je globoko dihnil. Poznal je zadosti medicino, da je vedel, kaj se dogaja bolnim za rakom. Tvor in krvavitve jih tako oslabijo, da dobe pljučnico in hitro umrjejo. Toda v skladu s pravili je bil še daleč od tiste stopnje. Bil je še na nogah in hotel se je obdržati na njih čimdlje.

Ko je prišel vrh stopnic, ni šel naravnost v svojo sobo, ampak v nasprotno smer po hodniku do sobe, ki jo je imel Nicholas Black. Slišal je, da se slikar premika, vendar ni bilo odgovora na njegovo trkanje in ko je skušal vrata odpreti, so bila zaklenjena. Potrkal je znova, počakal malo in potlej odšel v svojo sobo.

— — —
Sam v svoji sobi, kamor je sonce skozi žaluzije poševno sijalo in padalo na sliko Paola Sanduzzija, se je Nicholas Black medlo pogrezal v dokončno praznino obupa. V tem dejanju ni bilo blaznosti, ni bilo tesnobne omračitve uma spričo nakopičenja nedopovedljive groze. Bilo je preprosto in poslednje priznanje, da je življenje ne-rešljiva uganka, igra, ki res ni vred-

Polhov Gradec pozimi.

na, da bi se z njo še nadalje ukvarjal.

Tisti, ki so pri igri dobivali, so se lahko dalj časa predajali slepilom igre; tisti pa, ki so zgubljali kot on, niso imeli drugega izhoda, kot da se s čim večjim dostojanstvom oddaljijo od razmetanih kart, razlitega konjaka in žaltavega dima zadnjih cigar.

V tej poslednji igri je tvegall vse: denar, zaščito pri grofici, priloznost obnove svojega umetniškega slovesa, upanje, da bi opravičil svojo okrnjeno in nepopolno moškost, za katero ga je prikrajšala narava. Toda sedaj je prišel do spoznanja, da je igral, kot zmeraj, proti zaznamovanim kartam in z vsemi kartami proti sebi. Njegova narava, postava, Cerkev, vse se je zarotilo, da bi mu preprečilo najpreprostejša in najpotrebnejša življenjska zadoščenja. Bil je do cela oropan, v razsulu celo v upanju. Nikjer ni bilo več kraja, od koder ne bi bil izgnan s sramotenjem.

Cerkev bi mu lahko nudila zavetje, toda terjala je surovo ceno: podvrženost uma in volje, skesanost in grenko odpoved celotnemu življenju. Sivi inkvizitorji, kot je

Meredith, bi ga krtačili brez usmiljenja in ga navajali k pohlevni hoji proti večnosti. Ne bi mogel prenašati vsega tega in tudi ne bo.

Vstal je, stopil do mize, vzel list papirja, naglo napisal tri vrste in se podpisal. Nato je zgrabil nož, s katerim je strgal paleto, se približal sliki, ki je bila na stojalu, in hladnokrvno razparal platno na kosce.

— — —

Nikdar v vsem življenju ni Meredith občutil tolikšne osramočenosti. Kakršni koli so pač bili pretekli greh Nicholas Blacka, kakršne koli že burke njegove jalo-ve narave, obrekovali so ga in razodel je globok in plemenit vzgib za dobro. Z dobroto bi bil lahko zavaroval ta vzgib, s krotkostjo bi ga bil lahko naravnal k boljšim ciljem. Toda njegova edina opomba, njegova edina duhovniška miloščina je bila nerodna in groba nepremišljena izjava. Nič je ni moglo opravičiti. Izmisлити si kakšno opravičilo bi pomenilo licemerstvo. Ljubez, ki je menil, da jo je pridobil prek Giacoma Neroneja, je bila pošastna samoprevara, ki ga je izdala, ko jo je najbolj potreboval. Bil je še zmeraj tak, kot je bil spočetka: prazen človek, brez slehernega sočutja in človečnosti.

Misel ga je napadla med rahlim spanjem in ko ga je prebudil popludanski hlad, ga je še zmeraj preganjala. Samo ena stvar mu je preostajala: prositi oprostjenja za grobost, skušati še enkrat vzpostaviti človeški stik z Blackom, ki je moral silovito trpeti.

Vstal je, se umil in opravil ter se znova napolnil po hodniku proti slikarjevemu stanovanju. To pot so bila vrata priprta, vendar ob trkanju ni bilo odziva. Odprl jih je in pogledal noter. Nikogar ni bilo. Postelja ni bila povaljana, a slika Paola Sanduzzija na stojalu ob oknu je bila razparana na kosce.

Meredith je stopil v sobo, da bi si jo ogledal od blizu. Ko je šel mimo mize, je opazil, da je bil na prevleki iz zelenega sukna list pa-

pirja. Na začetku pisanja je videl svoje ime:

„Cenjeni Meredith:

Vse svoje življenje sem prenašal dovtype Vsemogočnega. Vaše besede so dopolnile mero do vrha. Sedaj boste lahko o meni ponovili staro pridigo: „Zmagal si, Galilejec.“ Najimenitnejši pridigarji jo uporabljajo.

Nicholas Black“

Minilo je nekaj sekund, ne da bi se ovedel. Srečo je zrl v papir, ki ga je držal v bleedi roki. Naenkrat, kot bi treščilo, se je zavedel vse groze, hitro zapustil sobo, šel po stopnicah navzdol in nato po prodnati poti, kričeč vratarju, naj mu odpre. Starec je odprl glavna vrata, si pomel zaspane oči in stekel ven na pot, da bi opazoval ponorelega monsinjorja, ki se je vzpenjal po griču in se mu je talar opletal okrog gležnjev.

— — —

Bilo je že zelo pozno, ko so opazili njegovo odsotnost, in že prepozno, ko so ju našli: Nicholas Black se je rahlo gugal, obešen na veji oljčnega drevesa, Blaise Meredith se je pa oprijemal njegovih korenin. Spočetka so mislili, da sta oba mrtva, a Aldo Meyer je dojel slabotno utripanje srca pri Meredithu in poslal po očeta Anzelma, medtem ko je Pietro drvel kot nor z grofičnim avtomobilom proti palači valentskega škofa.

Zgodilo se je, česar se je toliko bal. Skušal je razložiti same-mu sebi, ne da bi se opravičeval, ker je vedel, da je opravičenje nemogoče, ampak da bi razložil Bogu in mu povedal, da je on doživel neuspeh, a brez zlega namena.

Vendar Boga ni bilo, samo megla in tišina in iz tišine odmev lastnega glasu.

„... Spal sem. Nisem vedel, da je odšel. Tekel sem ga iskat in že je visel tam. Nisem ga mogel sneti, manjkalo mi je moči. Mislim, da bi bil lahko še živ in sem skušal moliti z njim. Molil sem kesanje in dejanje vere, upanja in ljubezni, v upanju da me bo slišal

in se mi pridružil v molitvi. Pa ni slišal. Nič drugega več se ne spominjam...“

„A Bog je slišal in Bog se spominja.“

Glas, domač, a oddaljen, je prišel k njemu iz megle.

„Doživel sem popoln neuspeh z njim. Hotel sem mu pomagati pa sem doživel polom.“

„Nihče, razen Vsemogočnega, ne more soditi o polomu.“

„Človek se mora najprej presoditi.“

„In potem se izročiti usmiljenju.“

Megla se je razkadila in glas se je približal; nato je prepoznal nad seboj obraz Avrelija, valentskega škofa. Stegnil je k škofu koščen roko in škof jo je poddržal med svojimi.

„Umiram, blagorodje.“

Škof Avrelij se mu je nasmehnil z nekdanjim bratskim in ironičnim nasmehom.

„Kot mora to storiti mož, moj sin. Z dostojanstvom in med prijatelji.“

Pogledal je prek škofa in jih zagledal ob postelji: Ano de Sanctis, Alda Meyerja, Nino Sanduzzi, starega Anzelma z umazano albo in štolo za zakramente okrog vratu. Slabotno je vprašal:

„Kje je deček!“

„Pri Nini,“ je povedala Nina v narečju. „Sta prijatelja.“

„Kako sem vesel,“ je dejal Blaise Meredith.

„Ne smete veliko govoriti,“ ga je opozoril Meyer.

„Moja zadnja priložnost je, doktor.“ Obrnil je glavo na blazini in se okrenil spet k škofu. „Nicholas Black... ga boste cerkveno pokopali?“

„Kdo sem, da bi mu to lahko odklonil,“ je dejal škof Avrelij.

„Napisal sem pismo vašemu blagorodju.“

„Imam ga. Vse se bo izpolnilo.“

„Kako je s pomarančami?“

„Lepo zorijo.“

„Poslati morate... nekaj pomaranč njegovi vzvišenosti... Lahko mu bodo pomagale razumeti. Kot dar od mene.“

„Bom storil tako.“

„Rad bi se izpovedal. Hudo sem izčrpan.“

Valentski škof Avrelij je vzel cunjasto štolo z vratu očeta Anzelma in si jo del na rame. Ko so drugi odšli iz sobe, se je sklonil, da bi poslušal poslednje naštevane zadnjih grehov monsinjorja Blaise Mereditha. Ko mu je dal odvezo, je poklical vse in so poklekli ter držali v rokah prižgane sveče, medtem ko mu je stari Anzelm dajal popotnico, ki je edina hrana za najdaljše potovanje na svetu.

Ko jo je Meredith prejel, je ostal vznemirjen na postelji, z zatisnjenimi očmi in s sklenjenimi rokami, medtem ko se je soba polnila s šepetanjem starih molitev za dušo, ki odhaja. Dolgo časa potem, ko so skončali, je odprl oči in razločno dejal:

Toliko časa sem se bal, sedaj je pa tako lahko.“

Rahel trzaj ga je spreletel in glava je obležala ohlapno na blazini.

„Umrli je,“ je dejal Aldo Meyer. „Pri Bogu je,“ je dodal škof Avrelij.

— — —
Kardinal Evgen Marotta je sedel na svojem stolu z visokim naslonilom nasproti pisalni mizi, kjer mu je njegov tajnik pravkar pustil dnevno pošto. Ob njej je bil zabojček in v njem šest lepo dozorelih pomaranč. V rokah je imel pismo valentskega škofa. Že v tretje ga je počasi bral:

„... Žal mi je, da moram obvestiti Vašo prevzvišenost, da je včeraj umrl monsinjor Blaise Meredith in sicer pri polni zavesti in po prejemu zakramentov za umirajoče naše svete matere Cerkve.

Tako hudo mi je za njim, kot mi zlepa ni bilo za kom. Objokujem ga kot brata, ker je to res zame postal. Bil je zelo pogumen; imel je izredno razumsko poštenost in človečanskega duha in se svojega notranjega bogastva ni nikdar povsem zavedal. Vem, da bo njegov odhod velika izguba za Vašo prevzvišenost in za Cerkev.

Pred smrtjo me je prosil, naj ga oprostim pri Vaši prevzvišenosti, češ da ni uspešno izvršil poverjene naloge. Povedati Vam moram, da ni neuspeh. Njegova preiskovanja so zelo osvetlila življenje in značaj božjega služabnika Giacoma Neroneja in dokazala, da je ta res bil v moralnem pogledu, če ne v pravnem, mož velike svetosti. Še zmeraj dvomim, da bi dosegli kaj dobrega, če bi ta postopek uvedli pri rednem sodišču, nimam pa nobenega dvoma o vsej blagodejnosti, ki jo je že imel vpliv Giacoma Neroneja in monsinjorja Mereditha. Neki izgubljeni duhovnik se je vrnil k Bogu, neki deček je bil obvarovan velike moralne škode in neka grešna in nesrečna ženska je prejela zadosti luči, da bo iskala zdravilo za svoje stanje.

Po človeško gledano so te reči malenkostne in nepomembne. V pravi luči naše vere pa so zelo velike in jaz, ki sem po naravi dvomiljivec, vidim v njih razločno božji prst.

Pomaranče, ki Vam jih pošiljam, so poslednji dar monsinjorja Mereditha. So iz mojega nasada. So prvi sadovi neke sorte, ki smo jo uvozili iz Kalifornije. Prihodnje leto, če bo Bog pomagal, upamo imeti več dreves te sorte, da jih bomo razdelili med krajevne sadilce v okviru zadruga. Monsinjor Meredith se je zelo zanimal za to delo in ko bi živel, bi najbrž rad pri njem pomagal. Svojo prošnjo, naj Vam pošljem to darilo, mi je izrekel na smrtni postelji. Dejal je dobesedno: 'Lahko mu bodo pomagala razumeti.' Vaša vzvišenost bo nedvomno razumela namig.

Truplo monsinjorja Mereditha počiva sedaj v cerkvi Žalostne Matere božje v Gemelli Minore in jutri bo pokopan v pravkar posvečeni zemlji zraven groba Giacoma Neroneja. Pogrebno mašo in pogrebni obred bom opravil jaz.

Maše bodo maševane kot je običajno, in jaz se ga bom spominjal še posebej, in sicer trajno, pri svojih mašah, kot se ga boste brez dvoma spominjali tudi Vi.

Kolikor vem, Vas je monsinjor

predragi bralci!

Ponovno dobivamo od naših bralcev izraze priznanja za NAŠO LUČ. V teh izrazih je skrita želja istih bralcev, da bi radi z NAŠO LUČJO čimbolj sodelovali. Naj navedemo nekaj načinov sodelovanja.

Prvi način sodelovanja je ta, da NAŠO LUČ naročite in naročnino čimprej plačate. Ker je list finančno odvisen samo od naročnine in od darov, je redno plačevanje naročnine zanj življenjskega pomena.

Drugi način sodelovanja je darovanje v tiskovni sklad NAŠE LUČI. Kolikor bolj se bo krčilo število naših zdomcev po Zahodni Evropi, toliko bolj bo naklada revije padla in toliko dražji bo posamezen izvod le-té. Ker moramo ostati s ceno v nekih pametnih mejah, bomo vedno bolj odvisni od prostovoljnih darov naših bralcev.

Tretji način sodelovanja je ta, da pridobite nove naročnike za NAŠO LUČ. Rezerve možnih naročnikov so še zelo velike in prav gotovo bi lahko z enotno akcijo vseh bralcev število naročnikov občutno zvišali.

Četrty način sodelovanja je ta, da daste brati NAŠO LUČ čim širšemu krogu naših rojakov, tudi če se nanjo ne naročijo. Saj je poslanstvo revije v tem, da širi zdrave ideje med našim narodom. Če imate samo po en izvod vsake številke, vam ga tudi na meji ne sme nihče vzeti — takšne vsaj so določbe.

Lepo pozdravljeni!

Uredniki

ivan tavčar

janez sonce

zgodovinska novela

I.

V letu 1660, zadnje dneve meseca julija, je mrgolelo po ljubljanskih ulicah vse polno podeželskega plemstva. Po prodajalnicah so ti vitezi nakupovali, kar so potrebovali zase in svojo družino. Mlajši — sinovi — pa so se v novih opravah gnetli po tlaku, lazili za

meščanskimi dekleti, pretepali se z dijaštvom in mesarji ter banketovali sedaj tu, sedaj tam. Starejšim kakor mlajšim pa je življenje ugajalo mnogo bolj v mestu nego po pustih graščinah!

Več vzrokov je bilo privabilo to plemstvo v mesto.

Predvsem se je takrat vedelo že gotovo, da pride meseca septembra cesar Leopold v mesto in da se mu bodo tedaj poklonili deželni stanovi. Zategadelj so morali sivi očetje s kmetov marsikaj nakupiti, novih oblek starim in mladim doma, ki je vse hotelo gledati z lastnimi očmi, kako bo cesar Leopold jezdaril v belo Ljubljano.

Drugi vzrok je bil ta, da je ravno tedaj tičala v mestu družba nemških komedijantov, ki je pred visokimi stanovi namerjala igrati prekrasno „akcijo“, posvečeno stanovom samim — seveda za dober slovenski denar!

Ravno za tistih dni — in to je bil zadnji, a ne najmanjši vzrok — je bila razpisala njegova milost deželni maršalek sejo deželnega odbora, in sicer zaradi primera, ki je v tistih časih z grozo in studom napolnjeval vse kranjsko

plemstvo, ne izvemši gospodov prelatov.

Primer pa je bil tale! Soud deželnih stanov vitez Janez Sonce se je bil zaljubil v hčerko bogatega ljubljanskega ranarja, ki si je bil s puščanjem, prodajanjem suhih zelišč in drugim takim trgovstvom pomagal do bogastva. Ta ranar je slovel zaradi svojega bogastva, a še mnogo bolj zaradi svoje hčere, ki je bila res krasna kakor luna v jasni noči. A ranarji so bili takrat zaničevani in rokodelčiči, ki je šival usnje ali krpal platno in živel slabo, je pogledoval z velikim zaničevanjem po našem ranarju in njegovi hčeri. In vsakdo je menil, da ji usoda ne bo dodelila drugega ženina, če se ne oglasi sinek kakga zaničevanega ranarja, ki jo je lahko vzel, ne da bi si nakopal sramoto nase in na svojo hišo.

Pa stvar se je zasukala drugače. Pričelo se je govoriti po mestu, da je mladi in plemeniti Janez Sonce zaljubljen v Ano Rozino in da lazi k nji v tihih večerih. Ali saj se poznajo plemenitniki! Taki gospodje si napravljajo kratke čase ter imajo svoje igre! In ona, ranarjeva, je kakor nalašč rojena za

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 33

Meredith ob neki priložnosti prosil, da bi ga pokopali v cerkvi Vaše prevzvišenosti v Rimu. Vzrok za spremembo v njegovi ljubezni je morda po svoje zanimiv. Rim je zelo oddaljen, je dejal, in tukaj sem prvič našel samega sebe kot človek in kot duhovnik.

Misel, da so mnogi od nas živeli dalj in storili mnogo manj, je vabilo k ponižnosti.“

† Avrelij
valentski škof

Kardinal je pustil pismo na pisalni mizi in se naslonil na stol, da bi premišljeval. Po vsej podobi se je staral. Ali pa je morda živel predolgo časa v Rimu. Že ni

znan brati pisma ne presoditi človeka.

Ta, ki je umrl, ni bil isti, ki ga je bil on poslal: brezdušni pikolovec z debelo plastjo prahu s knjižnic v srcu.

Škof, ki ga je naprosil, da bi mu poslal hudičevega advokata, ni bil ta Avrelij, človek ostrega razuma in več kot samo nakazane ironije.

Ali pa sta morda bila ista človeka in se je le on spremenil, postal na svoj način žrtev potuhnjenih skušnjav, ki zalezujejo kneze: ošabnosti, oblastijeljnosti, slepote, srčnega hladu. Kristus je postavil škofo in papeža, ne pa kardinalov. Celó ime je vsebovalo nekaj več kot namig na prevaro: kardo, tečaj pri vratih — kot da bi bili oni tečaji, na katerih so nataknjena nebeška vrata. Lahko da so tečaji, vendar ti so nekaj nepomembnega, razen če so trdno zasidrani v živem sestavu Cerkve, katere grad-

beni kamni so siromaki, ponižanci, nevedneži, grešniki, tisti, ki ljubijo, in tisti, ki so pozabljeni od knezov, nikdar pa pozabljeni od Boga.

Misel je bila vznemirljiva in si je obljubil, da jo bo razčlenil popoldne pri spraševanju vesti. Marotta je bil metodičen človek in tisti čas je moral opraviti druge posle. Iz žepa je potegnil v usnje vezano beležnico in pod datum naslednjega dne je napisal: „Spomin pri maši... Meredith.“

Takoj je dal beležnico nazaj v žep, naglo pregledal pošto in pozvonil, da bi pripeljali njegov avtomobil pred vhodna vrata. Manjkalo je skoraj četrte ure do enajstih. Bil je drugi petek v mesecu, dan, ko je imel prefekt svete obredne kongregacije avdienco pri njegovih svetosti papežu, da bi razpravljala, med drugimi zadevami, o beatifikaciji in kanonizaciji božjih služabnikov.

konec

take šale! Ko se je naveliča, pa bo zašlo to „sonce“ in nikdo mu ne bo mogel ničesar očitati, ker je morala takoj vedeti, kam vodi taka pot! In meščanstvo se je smejalo.

A smejanje se je izpremenilo v strmenje, ko je nekega jutra počila po mestu novica, da se Janez Sonce poroča pri očetih kapucinih z Ano Rozino. Vse mesto je skupaj vrelo.

In res je prišel Janez Sonce iz male cerkve in vodeč Ano Rozino s seboj je šel v svojo hišo ž njo kot ženo, ki se mu je izročila po božjih zakonih. A kak je bil pri tem! Svetlih oči je stopal v svoji bleščeči obleki po ulicah ter se smejal plemenitim znancem, ki so se čudili ter odpirali usta.

Med vicedomskimi vrati je srečal deželni glavar ekscelencija Volk Engelbreht Turjaški svatovsko družbo, ki se je polna spoštljivosti stiskala vstran, da bi napravila prostor velikemu gospodu in njegovemu konju. Ko je zagledal souda deželnih stanov, je pobrzdal Volk Engelbreht in ustavil svojega konja ter zbadljivo povprašal, je li Janez Sonce zašel med nemške komedijante, da o belem dnevu v tej družbi okrog lazi.

Ali mladi „deželan“ se je globoko priklonil, prijel Ano Rozino za belo ročico ter glasno dejal: „Ekscelencija, Vaša milost, to je sedaj moja žena!“

Ekscelencija Volk Engelbreht je na ta odgovor prav močno prebledel, pogledal temno, in kakor črn oblak na nebu se mu je razprostrl srd po ošabnem obrazu. Obrnil je konja ter oddirjal, kolikor mu je prostor dopuščal po vicedomskih ulicah, kakor bi se za njim podila četa ljutih Turčinov.

V mestu je zavladala silna razburjenost, posebno plemenitaška mladina se je togotila ter škripala z zobmi. V večerih so se zbirali sinovi iz najboljših rodbin pred hišo Janeza Sonca ter mu pobijali okna. Ali naš vitez se je ta čas sončil v ljubezni svoje mlade soproge ter bil toliko previden, da je tičal med stenami svoje kočice in da ni prihajal na jasni dan.

Medtem se je razširila vest o poroki Janeza Sonca tudi po deželi, kjer ni napravljala manjšega vtisa

nego v beli Ljubljani. Ko se je zvedelo, da se hoče deželni odbor sam pečati s to prevažno zadevo, je bilo vse radovedno, kaj bodo ukrenili očetje dežele. Vse je tedaj tiščalo v mesto, nekoliko iz radovednosti, nekoliko pa iz tistega gotovo živalskega čuta, zaradi katerega je človek vedno rad navzoč, če se izvršuje ostra kazen nad soudom človeške družbe. Ni ga imel prijatelja Janez Sonce in vse je hrepenelo izbrisati madež, ki ga je ta brezvestni vitez vtisnil na svetlo bleščečo čast domačega plemstva.

II.

Bilo je kake štiri tedne po poroki Janeza Sonca. Krasno jutro poznega poletja je objemalo belo Ljubljano. Ni se kazala megla na jasnem obnebju in sonce je imelo še prav prijetno in občutno moč.

Dasi je bilo obilo viteštva v belem mestu, sta bila o ranem jutru samo dva jezdec v prostorni deželni jezdarnici. Dolgo leseno poslopje je stalo nekako na tistem mestu, kjer čepi sedaj naše deželno nemško gledališče. Po visoki strehi je frfotala neštevilna tolpa vrabičev ter glasno kričala. Pred glavnim vhodom, na sprednji strani, sta slonela dva strežaja deželnih stanov, oblečena v rumeno in modro barvo, ter zaspano zrla na trg in na vicedomska vrata, kjer se je lahko vsak trenutek prikazal ta ali oni veliki gospod. Na gradu, v

tako imenovanem piskalčevem zvoniku, je bilo ravnokar odzvonilo sedem, v znamenje, kako je nekdanji turški krvoločni pes brezuspešno naskakoval to krščansko mesto.

V jezdarnici sta bila tedaj samo dva jezdec. In še ta dva sta leno jezdarila naokrog ter dovoljevala, da sta konja po svoji lastni volji premikala kopita po peščeni areni. Jezdec sta se razločevala po starosti in po obleki ter bila videti tudi po značaju različna.

Starejši je nosil okrog vrata nekak kolar; to je pričalo, da je služabnik svete Cerkve in ne posvetni vitez, kar bi bil morda kdo sklepal po drugi opravi. Snel je bil klobuk z glave ter ga držal navzdol ob konjevem trebuhu. Tik njega je skakal velik kodrast pes ter se metal kvišku proti klobuku v gospodarjevi roki. Ko je ob priliki pograbil z belimi zobmi po širokih okrajih klobuka, je gospod dejal: „V kot, Seladon! Sedaj nimam časa zate!“ In pes jo je v hipu pobral k steni, v kot, ter z bistrimi pogledi odondod zasledoval svojega gospodarja, jezdečega naokrog.

Drugi jezdec je bil prav mlad, bilo mu je morda komaj osemnaest do devetnajst let. Ali pri vsej svoji mladosti je bil vendar opravljen, kakor bi ravnokar hotel planiti v tolpo sovražnikov, v najhujše klanje. Pod nosom se mu še ni kazalo najmanjše znamenje moške brade; ali navzlic temu je nosil ob strani na močnem jermenu težak meč, ki je s svojim

naša lučka

GOLOBICA

Moji sestri Marti so pogoreli hlev, gumno in klet.

Nikakor se nisem mogel sprijazniti z mislijo, da ne bom več videl hleva, na katerem sem tolikokrat spal, ne gumna, na katerem smo mlatili, in ne kleti, v kateri smo imeli jabolka.

Čez nekaj mesecev sem prišel spet domov. Na istem mestu je stal nov hlev, novo gumno, nova klet, in vse to je pokrivala že nova streha.

Z Marto sva stala sredi dvorišča. Ko tako molče stojiva, prileti na streho golob. Velik, pisan, z živimi svetlimi očmi. Vedno sem ga rad opazoval na strehi, ko sem bil doma. Zdaj se je prestopal na slemenu, se vrtel in grulil. Mislil sem, da so domači spet napravili pod streho golobnjak. Gledal sem goloba in sem si mislil: „Kako mu je dobro. Prileti in odleti in ga ne skrbe naše težave.“

Pa pravim Marti: „Golobico kliče.“

Marta pa: „Kliče jo že, a je ne bo več priklical.“

„Zakaj je ne bi priklical?“

„Ni je več!“

V tistih dneh, ko je pri Marti nastal požar, je golobica v golobnjaku sedela na jajčkih. Podirali so se že tramovi, a golobica se ni hotela premakniti. Ogenj je preskočil na golobnjak, a nje še ni bilo na svetlo. Nazadnje ni bilo ne hleva ne gumna ne kleti ne golobnjaka, bilo pa tudi ni več golobice. Zgorela je.

Gledala sva goloba na strehi, kako se je prestopical in se vrtel na vse strani. Zdaj sem vedel, da tudi njemu ni bilo lahko v majhnem srcu.

Ferdo Godina

PUST

Čuden mož gre naokrog, krivih ust in krivih nog, zraven godci godejo dideldajsa, dideldo.

Komaj dan se prebudi, pridejo na sred vasi in tako zaplešejo, da se iskre krešejo.

Tanko piska klarinet:
„Kaj nam zima, kaj nam led!
Dobra volja greje nas,
kožuh nam preganja mrazi!“

„Hmtadrala, hmtadra,
bas debelo godrnja.
„Maškare, juhej, na plan!
Že je jutro, že je dan.“

Čuden mož gre naokrog,
krivih ust in krivih nog.
Kdor ga vidi, ponori.
Ja sem tudi. Kaj pa vi?

Kajetan Kovič

ČRPALKE

Če nam ob povodnji voda zalije klet, jo je iz nje treba izčrpati s črpalkami. Tudi pri gradnji vodnih jezov in morskih pristanišč si po-

Bog nam je dal kot največji dar Odrešenika

Kaj imam v roki? Ja, črnilo. Ali je v steklenički zato, da ga pijemo iz nje? Za kaj ga rabimo? Kje ga imate doma spravlenega?

Malček še ne zna z njim ravhati zato naj ga pusti pri miru! To hočeta ata in mama, ker imata malčka rada. Tako hoče tudi Bog.

A otrok ni poslušen. Ko je sam doma, zleze na stol. Potegne steklenico k sebi, ta se pa prevrne čez rob omare na tla in se razbije. Tudi stol se prevesi. Otrok pade v lužo in na črepinje. Ves je umazan in okrvavljen. Joka. V veliki stiski je. Ne more se sam rešiti.

K sreči pride oče in ga dvigne. Mama ga umije in obveže. Tudi zapackano obleko mu očisti. Ne more mu pa očistiti duše, ki je tudi umazana. Zakaj? Zato ker ni bil poslušen. Storil je hudobno delo, ki je umazalo dušo. Otrok je žalosten.

Kdo ga lahko reši umazanije v duši? Samo eden. To je Jezus, božji Sin, naš Odrešenik, ki ga je poslal na svet Bog Oče, da nas rešuje in vodi v nebesa. Kdor prosi Jezusa, tistemu rad pomaga.

magamo z njimi. Za črpanje uporabljamo ročne in motorne črpalke. Najpreprostejše ročne črpalke uporabljamo pri vodnjakih in pri črpanju gnojnice. Z zračnimi črpalkami izsesavajo zrak iz votlih prostorov. Pri tem nastane brezračni prostor. V brezračnem prostoru se vadijo astronauti, preden poleté v vesolje.

Janez, Polonca, Mirko, Jožica in Tinca so zelo radi poslušali babico, ki jim je pripovedovala čudovite zgodbe. Nekega večera je pripovedovala o fantku Petru, ki je bil rešen hude nesreče.

Šel je bil k dedku in babici na obisk. Tam je ostal do večera. Potem se je vračal domov z darili, ki sta mu jih dala dedek in babica.

Da bi prišel čimprej domov, je namesto ob robu ceste šel kar po železniških tirih. Tam ni dovoljeno hoditi, saj so ti samo za vlak. Peter je to vedel, a ni bil poslušen.

Naenkrat se je spotaknil, padel in si zlomil nogo. Nikamor več se ni mogel premakniti. Ležal je med tiri in klical na pomoč. A nihče ga ni slišal.

Stemnilo se je. Strepetal je, ko je iz daljave zaslišal ropot vlaka. V daljavi je zagledal dve luči, ki sta se mu bližali. Zajokal je. Vlak ga bo povozil. Najhuje mu je bilo, da je imel umazano dušo, ker ni bil poslušen.

V največji stiski je klical Jezusa na pomoč in ga prosil, naj mu odpusti, ker ni prav ravnal. Vlak je bil že blizu, ko je Peter še enkrat zavpil: „Jezus, reši me!“ Prav tedaj je prišel mimo čuvaj. Z vrtečo svetilko je ustavil vlak. Peter je bil rešen.

DINAMO

je stroj, ki pretvarja mehansko delo v električno. Prav majhen dinam, kakršen daje potrebno elektriko žarnici na kolesu, poganja kolesar hkrati, ko poganja kolo. Večji dinam žene mlinsko kolo ali motor. Vodne ali parne turbine pa ženejo velike diname, ki pridobivajo velikanske količine elektrike za tovarne in razžaré vsak večer na tisoče in tisoče žarnic po domovih. Takim dinamom pravimo generatorji.

EKVATOR

Zemlja je velikanska krogla. V mislih jo zmanjšajmo na velikost jabolka! Kjer je pri jabolku pecelj, je na Zemlji severni tečaj, kjer je muha, je pa južni tečaj. V sredi, kjer je jabolko najdebelejše, si zamislimo okrog njega krog! Na Zemlji imenujemo ta krog ekvator ali ravník. Izračunali so, da je ravník dolg nekaj nad 40.000 km. Ko bi se mogli peljati po njem okrog Zemlje z vozilom, ki bi prevozilo vsako uro 100 km, bi se vozili po dnevi in ponoči brez prestanka skoraj 17 dni. Na ekvatorju sije sonce najbolj navpično, zato so ob njem najbolj vroče pokrajine.

DOMAČA SOLA

● **Dopolni z osebki:** Še preden je ... zaplahutal s krili, ga je zadela kamen. Sinoči smo ..., ... in ... dolgo gledali televizijo. ... je na vso sapo pritekel iz gozda.

● **Kako se imenuje oseba, ki dela ali prodaja:** kruh, mleko, meso, zdravila, obleko, čevlje, ure? Ime-na teh ljudi uporabi v stavkih kot osebkke.

● **Naslednje besede skrivajo v sebi imena nekaterih živali. Poišči jih:** gospa, kost, mlakuža, zaslon, zaušnica, korak, rosa.

● **Čigavo bivališče je brlog, gnezdo, duplo, luknja, mlaka, hlev, staja, svinjak, kletka?**

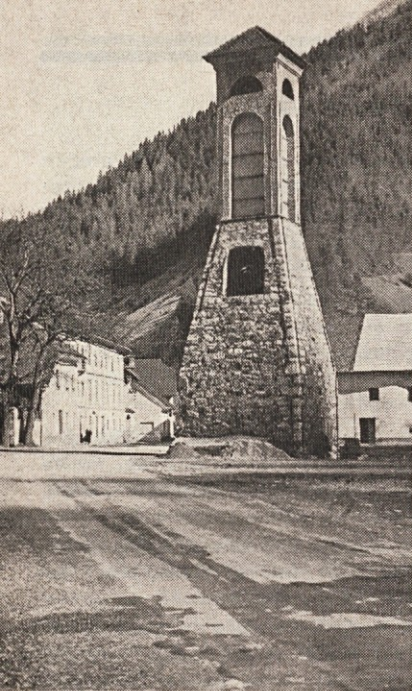
● **Imenuj mladiče naslednjih živali:** krava, kobilica, psica, volkulja, medvedka, koza, oslica, raca, gos, srna.

● **Za katero žival pravimo, da se giblje takole:** plava, leze, skače, skaklja, dirja, racá, lomasti, se plazi, se sprehaja, šviga po vodi, šviga po zraku, bezlja, leta, frfota?

● **Kako se živali oglašajo?** Kobilica črči. Vrabci ... Kdo brunda, sika, cvili, laja, kokodaka, kruli, bevska, trobi, meketa, vrešči, se dere, skovika, roka, poje, gode, hrza?

● **Uporabi naslednje pridevnike za te-le živali:** opica, lev, sraka, polž, gos, pav, pes, medved, srna, lisica — prebrisan, zviti, neumen, počasen, plah, boječ, dobrodušen, krvoloč, zvest, mogočen, ošaben, ponosen, neroden, tatinski!

**sitna muha
ne živi
dolgo**

Železniki v ozkem delu Selške doline so znameniti po starem plavžu, ugaslem leta 1901.

janez sonce

nadaljevanje s str. 35

velikim držajem napravljaj vtis groze in smrti. Glavo si je bil zavil v temno železno čelado, ki se je je tako tesno prijemala, da se je videlo iz dalje, kakor bi bil naš mladi vitez brez las. Dasi je bilo to pokrivalo pregrozno vojaško, je bil obraz, ki se je skrival pod njim, vendar prav miroljuben, in črni kodri, ki so se izpod rjavega železa usuvali na rame, so dajali nekaj deklinškega temu obrazu. Navzlic bojni opravi, v kateri je tičal, navzlic močnemu oklepu, pod katerim je sopesel z nekako težavo, in navzlic velikanskim ostrogam, ki so mu tičale ob petah, ni naš junak napravljaj vojaškega vtisa. Povsod mu je silil človek „miru in sprave“ na dan.

Ta „orjak“ je jezdil torej ob strani duhovnika ter z veliko, vdanostjo spoštljivostjo obračal proti njemu svoj z železom obvit obraz.

„Vi torej, prečastiti gospod protonotar,“ je vprašal ravno v tistem

hipu, „ne verjamete, da se nahaja v zakladih narave nekaka tinktura, ki izpreminja vsakovrstne kovine v čisto zlato?“

„Nemogoče ni,“ odgovori protonotar doktor Janez Ljudevit Schönleben, „in ako hoče naš Bog, ki je ustvaril vse, nastane tudi taka tinktura. Moje mnenje pa je, da bi bilo potem slabše na zemlji. Mnogo zlata, mnogo pregrehe. Torej Bog ni ustvaril te tinkture, ker ni hotel pomnožiti pregrehe ter postaviti za vedno v sredo slabotnega človeštva tistega zlatega tela, okrog katerega je že izvoljeno ljudstvo v puščavi plesalo. To je moje mnenje, moj ljubi baron!“

„Velečastiti gospod protonotar!“ zdihne mladi baron, „moja vednost je revna in z vašo teološko učenostjo se ne predrznem boriti. Preponižno pa vendar menim, da so v skrivnostih ustvarjenega sveta, ki so samo podoba skrivnosti našega svetega Boga (katerega častim iz vsega srca), tudi tiste moči, ki bi skušale, naj je po „koncentrovani ekstrakciji“, naj je po kaki drugi poti, čisto zlato in pa — kamen filozofov.“

„Bog nam v svoji modrosti ni odkril vseh skrivnosti,“ odgovori protonotar, „in če naj nam po njegovi visoki volji ostane kaj skritega, nam bo ostalo to skrito do konca človeških dni. Tu nam ne pomaga nikaka kemija.“

Rahel smeh se je prikazal na resnem obrazu učenega gospoda.

„Vi tedaj tudi ne verjamete, gospod protonotar,“ vpraša baron živo, „da se daje iz naravnih prikazni tolmačiti naša temna prihodnost? Vi ne verjamete, da se iz besed, ki se dajo zložiti iz črk mojega ali vašega imena, da sklepate na moje ali vaše lastnosti? O vsem tem mi je pravil star žid, ki sem ga na svojem potovanju v starem Bambergu obiskal lansko leto. Odkril mi je različne skrivnosti in sam sem kriv, če mi ni vse ostalo v moji pregrešni glavi.“

Protonotar Schönleben se je lahko zasmejal.

„Pokažite mi svojo vednost, moj ljubi baron,“ je dejal dobrovoljno, „odkrijte mi svojo skrivnost!“

„Ali naj vzamem jako častito vaše ime?“ vpraša oni z radostjo.

„Ne mojega ne vašega imena!“

Saj so vam znane moje lastnosti in vaše meni!“

„Tudi prav! Ali katero ime naj vzamem?“

„Vzemimo prevzvišeno ime presvetlega vladarja!“

„Leopoldus!“ vzklikne mladi vitez ter se ponosno dvigne v sedlu. Bilo je to ime, ki je tedaj navduševalo vsako plemenitaško srce; tedaj, ko so stanovi in vsi vdani podložniki kopneli na prihod ljubljene vladarja.

„Radoveden sem!“ in doktor Schönleben ustavi svojega konja. Tudi mladi baron stori tako.

„Leopoldus!“ vzklikne še enkrat. Nekaj časa premišljuje potem, kako bi se sestavile besede iz črk, ki so v cesarjevem imenu. Končno spregovori kipeče:

„Pello duos! Dva izženem! Dva bo podrl v prah in prisilil v pobeg. Z ene strani mu kaže zobe ošabni Galec, hlepeč po naših zemljah! Na drugi strani pa razteza penasti goitanec krutosrčni Turčin! Ali oba bo naš Leopoldus potolkel, kakor je potolkel Jozua Moabičana in Gateje! Pello duos!“

„Dobro!“ ga pohvali Schönleben, „in upajmo, da se uresniči to vaše prerokovanje. No,“ potem dostavi, ko začuti, da hoče vitez še govoriti, „ali vam še teče vir preroštva?“

„Sol de lupo! Sonce od volka! Pobil bo posebno Osmana, tega tracijskega volka, ki že toliko sto let sesa kri iz matere Evrope ter tepta po svetih gredicah svetega krščanstva! Ali najvišjemu našemu gospodu pa bo od tega volka izšla slava, soncu enaka!“

„Pristavite še tretje!“ reče Schönleben, „in potem se rad klanjam vaši vedi, ki mi je bila do sedaj neznana!“

„Naj živi Leopold! Duplo sole! Z dvojnimi soncem! Na njegovi duši se žarita dve sonci, svetu v strmenje! Prvo svetlo sonce je njegova cesarska modrost; drugo in od prvega še bolj žareče pa je njegova milost, njegova „clemen-tia“, njegova neskončna ljubezen, ki objema vse nas! Zategadelj vidite, prečastiti gospod protonotar, da je božja previdnost vsakemu rojenemu bitju že v ime vlila nekaj temne prihodnosti. Kdor je učen, si bo marsikaj raztolmačil že iz

samega imena, kar se potem v prihodnosti uresniči! To ni samo domišljija, to je nekaj tiste skrivnosti, ki po božji volji deluje povsod okrog nas, v najmanjšem prahu kakor tudi v mogočni, v nebo kipeči skalini!“

Ničesar mu ni odgovoril protonotar. Morda je bil smehljal, ki se mu je napravil okrog ustnic, nekoliko sarkastičen, morda tudi ne. Kdo ve? Bili so tedaj časi, ko so olikani in neolikani vzdihovali še v sponah vraže in teme. Smehljal na obrazu protonotarja ni ostal skrit mladeniču. Ko se je ohladil od navdušenja, s katerim ga je bilo napolnilo cesarsko ime, je tožno izpregovoril:

„Vi se smejete, velečastiti? Morda se vam vse to vidi smešno? Ali za Boga, gospod protonotar, kaj naj počenjamo plemeniti mladeniči sedaj? Ali naj z lopato premetavamo rušo kakor umazan težak; ali naj imamo pivnice, v katerih se drago in dobro prodaja ta nova nemška pijača, to pivo, ki se je ravnokar priklatlilo v deželo? Ali je resnica, da se plemič ne sme prikazati na duševno polje, da ne bi služil drugim, bolj poklicanim v posmeh? Plemič ima dolžnost, povsod in o vsaki priliki služiti svoji domovini; njej ima posvetiti svoj meč, svojo železno pest! Njej v čast mora pa tudi zastaviti svoje duševne moči, da ni samo po telesu plemič, temveč, in še mnogo bolj, tudi po duhu! To je moje mnenje, velečastiti gospod protonotar, ker se ne sme in ne more zahtevati, da naj so kranjski plemiči — duševni lenuhi.“

Malo se je kazalo mladeničevega obraza izpod čelade, ali to, kar se je kazalo, je bilo rdeče kakor makov cvet. Iz oči pa je sijal govorniku svit navdušenja in ponosa.

Tudi protonotarju se je razžaril obraz in z vidno zadovoljnostjo je zrl na svojega mladega prijatelja.

„Zares,“ mu je odgovoril, „zares, moj Weicharde, zavezani ste naši Karnioliji, temu karneolu med deželami, posvetiti vse svoje moči! In kakor je Tarkvinij nekdaj svojo srčno kri, to je svojega rodnega sina, daroval svoji očetnjava, tako ste vi kranjski plemiči dolžni naši

domovini darovati vse moči, vse misli svojega duha. In ali morda očetnjava ne zahteva tega od vas, in ali vam ona pravi: ležite v postelji in prespite svoje življenje? Oj ne! Naša domovina, Carniolia, zlata boginja, ima svojo slavo, svojo divno preteklost. In njena želja je, da stopi v zbor drugih rodov, da jo spoznajo in po spoznanju časte. Kaj je sedaj Carniolia? Zadnji del Nemčije proti jugu! Druga nič! Ali kaj bi lahko bila, če bi jo poznali tam zunaj? Carniolia!“ vzklikne in ustavi konja, „pravim, stara in nova, ki je bila skrita doslej kakor v senci, kakor v senci, ko so se prek nje preseljevali mnogi narodi, kulture, se vrstila razdejavanja in so jo obiskovala tako sovražna kot ugodna naključja sreče. In kako to, moj dragi? Odgovor ni težak: ker je ni nikdar nobeno pero proslavilo. In ali je drugače glede narave in njenih krasov? Kdo pozna našo zemljo, naše gradove, naše gore? Kdo pozna preslavno genealogijo naših slavnih rodov? Vidite, moj dragi baron, tu je bojišče, kjer naj bi naši plemiči slavili svoje premage. Tu je polje, kjer se koplje zlato, ne da bi potrebovali ‚kemijo‘ in njenih skrivnosti. A sedaj je čas, da odrinem. Aló, Seladon!“

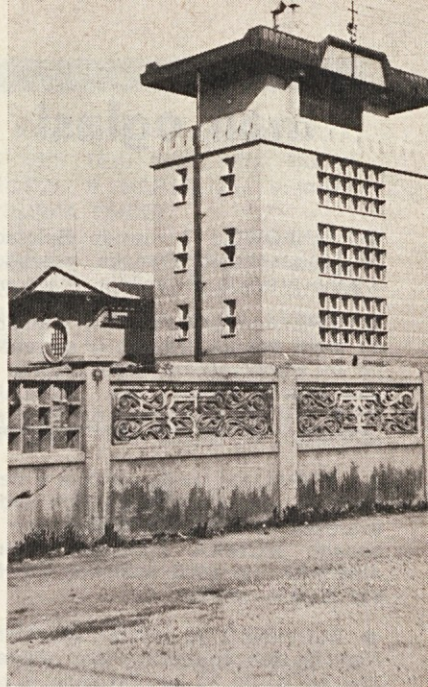
Podal je roko mlademu tovarišu v slovo; le-tá jo spoštljivo poljubi.

„Hvala vam, velečastiti,“ izpregovori ponižno, „vaše besede so mi padle v srce kakor rumeno zrno v plodovito zemljo.“

„Ali vi še ostanete?“

„Še! Poklicali smo na boj tega odpadnika, Janeza Sonca! Nekoliko mladih ljudi nas je, in vedenje tega viteza nam ne ugaja. Morda bo teklo nekaj krvi tu, danes! Če Bog da! Ali, velečastiti, kako je vaše mnenje o vedenju Janeza Sonca? Ali bi se kranjski deželan mogoče še bolj osramotiti, kakor se je osramotil ta človek? Kako je vaše mnenje?“

„Moje mnenje?“ odgovori oni mehko. „Jaz sem božji služabnik in ravnati se mi je po izreku: ne sodi, da te ne bodo sodili! Sicer pa se spominjam, kar poje naš pesnik: ‚Da je nekdo vedno vsem bil všeč, je stvar, polna sreče; da

Po vojni zgrajena cerkev za Bežigradom v Ljubljani.

je bil všeč maloštevilnim, je polna kreposti; da ni bil všeč nikomur, je polna bolečine!“

Potem še dostavi: „Hvala Bogu!“ S temi besedami odjezdi iz jezdarnice. Okrog njega pa je napravljajal pes Seladon mogočne skoke ter glasno lajal.

Mladi baron — to je bil Janez Vajkard Valvazor — je ostal sam ter zamišljen dovoljeval, da je konj počasi stopal po pesku. Morda se mu je tedaj v plemeniti duši utrnila prva iskra o tisti časti vojvodine kranjske, s katero je potem proslavila svoje ime za vso slovensko prihodnost!

III

Skoro potem se je pripodila v jezdarnico tolpa mladih plemičev ter s hrupom in krikom pozdravljala barona Valvazorja. Ker se je bil pred kratkim vrnil s svojega potovanja po Nemčiji, so ga obsipali mladi prijatelji toliko iskrenje, ker so ga nekateri danes videli prvič po njegovem povratu.

bo še

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● SLOVENEK, 28 let star, zaposlen v Nemčiji, želi spoznati pridno dekle v starosti 25 do 30 let. Zaželeno le resne ponudbe s fotografijo. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 1)

● 26-letni SLOVENEK, 174, zaposlen v Zahodni Nemčiji, želi spoznati resno in pošteno dekle za bodoče skupno življenje. Slika zaželeno. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 3)

● SLOVENSKI FANT, 36-letni, preprosto, začasno na delu v Nemčiji, želi spoznati redoljubno, pridno dekle lahko z enim otrokom. — Resne ponudbe s sliko pošljite na: Maria Held, Hauptstr. 18 (bei Huber), 8092 Haag, BRD.

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEDE, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiom, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Za-

gotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Viniko Levstik.

● NOVO HIŠO, trinadstropno v četrti fazi, na lepem prometnem kraju na Grosupljem pri Ljubljani, zraven železniške in avtobusne postaje, šole in bolnišnice ugodno naprodaj. — Najboljše pojasnila dobite na Grosupljem, Jurčičeva pot 9, ali pa pri: Franc Steržaj, 80 Orpington Cr., Rexdale M9V 3E6, Toronto, Canada.

● MANJŠO HIŠO, 4 km od mesta in industrije, 5 minut od asfaltirane ceste, dostopno z vozilom, nekaj vinogradov, brajdami ter sadnega drevja, vsega 70 arov, prodam. Voda in elektrika v hiši. Cena 19.500 DM. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 2)

● NEDOGRAJENO HIŠO z gradbenim dovoljenjem in 1400 m² vrta na Kokitni pri Ljubljani prodam. Okna in vrata s polkni vgrajena. Voda v hiši, elektrika na hiši. — Resni kupci naj se pismeno ali osebno zgledajo pri: Hočevar, Glavarjeva 47, YU-61000 Ljubljana.

● GRADBENO PARCELO, ca 1300 m², s starejšim kmečkim poslopjem v bližini Kranja, primerno tudi za obrt, ugodno prodam. — Podrobna pojasnila dobite po telefonu (056) 98 28 04 — Švica.

● POSESTVO prodam na Primožu na Pohorju, sestojee iz ca. 30 ha gozdnih in ca. 10 ha negozdnih površin, stanovanjske hiše, grajene v planinskem slogu, s centralno kurjavo, gospodarskim poslopjem in poslopjem z žago z vsemi drugimi stroji za opravljanje lesne obrti. Neposredna bližina smučarskih vlečnic na Kopah na Pohorju in ugoden dostop do posestva pa nudita tudi ugodne možnosti za gostinstvo oziroma kmečki turizem. — Interesenti naj svoje ponudbe pošljejo ali se osebno zgledajo pri: Edita Cank, Jenkova 34, Celje, ali po telefonu 063 - 28 6 41 (YU).

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovanski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šillingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujno.

priporočamo vam

Karel Mauser:

KAPLAN KLEMEN

Pisatelj v tej knjigi na zelo zanimiv, napet in prijeten način opisuje požrtvovalnost mladega bogoslovca in poznejšega kaplana Klemena v delavskem okolju ljubljanskega predmestja ter okolice. — 320 strani, broširano šil. 50.—

Knjigo lahko naročite pri Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

venski besedi, za katero si upa avtor prevzeti odgovornost.

Vsebinsko se revija loteva v svojem esejističnem delu vseslovenskih vprašanj, a še bolj vprašanj slovenske manjšine v Italiji. Je res odprta za pošteno razpravljanje na visoki ravni in je neustrašena zagovornica resnične demokracije: neutrudljivo kaže na grehe proti njej na obeh straneh jugoslovansko-italijanske meje. Njena politična smer je demokratični socializem.

Bralca iz osrednje Slovenije moti na vsebinski plati občasno ne dovolj diferencirano pisanje o dogajanju med zadnjo vojno na slovenskem ozemlju, kot da ne bi šlo predvsem za komunistično revolucijo. Na formalni plati pa prevečkratna uporaba pisanja v obliki dnevnika.

Če je možno danes priporočiti kakšno svobodno pisano slovensko publikacijo, je to prav gotovo ZALIV (z omenjeno vsebinsko omejitvijo).

plašče

POSTNE PESMI

Jugoton Zagreb, MS 11

Consortium musicum v Ljubljani je to ploščo izdal in tako omogočil zasebnikom in družinam, da si lahko v postnem času z njo ustvarijo primerno versko vzdušje. Naj bi verni ljudje segli po njej in jo rabili v ta namen.

Na prvi strani so posnete tele pesmi — Levičnik: VEČERJA ZADNJA; Cvek: TAM NA VRTU; Vavken: AH, KAKO TE VIDIM in KRALJEVO ZNAM'NJE; Sattner: PESEM ŽALNO POJE IN ZEMLJA IN NEBO ŽALUJE.

Na drugi strani pa so — Foerster: KAJ SEM TI STORIL in O MATI BOLEČINE; Železnik: NESREČNO LJUDSTVO IN POJDI NA GOLGOTO; Vodopivec: POD OLJKAMI.

OB ZILJI IN DRAVI

Helidon, FLP 09-006

Koroški pevski zbori so pripravili to ploščo koroških pesmi.

Prva stran — koroška narodna POJDAM U RUTE; Leder Lesičjak: USTNO JE VIHRED; koroški narodni SLANICA in 'MAM PA MIH'NO KAJŽO; Olip: LE TJA, KJER JE TRATA ZELENJA; Leder Lesičjak: JES S'M AN FRIŠ'N JAGR; Kernjak: JE BIV AN HUSPUD BEBENAV; koroška narodna OJ TI NORČAVA HVAVA.

Druga stran — koroška narodna SO ŠE ROŽ'CE U HARTELNU; Kernjak: MOJCEJ; koroška ponarodela ROŽA NA VRTU; narodna SEM SE RAJTOV ŽENITI; Leder Lesičjak: PESEM OD ROJSTVA in FANTOVSKA; koroška narodna PUOB'Č SEM STAR ŠELE OSEMNAJST LET; Gobec: O PODJUNA.

PESEM SLOVENIJE

Sakoj, LP 1009

Kvartet DO (Danilo Čadež, Peter Ambrož, Tomaž Tozon, Peter Čare) in ansambel Jožeta Kampača sta posnela to ploščo z naslednjimi pesmimi:

Prva stran — N'MAU ČEZ IZARO; LE SEKAJ, SEKAJ SMREČICO; PA-STIRČEK; LEPO MI POJE ČRNI KOS; KJE JE MOJ MILI DOM; DOBAR VEČER LJUBO DAKLE.

Druga stran: VSI SO PRIHAJALI; ODPIRAJ DEKLE KAMRICO; DELAJ, DELAJ DEKLE PUŠELJC; KO SO FANTJE PROTI VASI ŠLI; TEČE MI VODICA; PO JEZERU.

UČITELJSKI PEVSKI ZBOR

„EMIL ADAMIČ“ 1925—1975

Sakoj — LP 1058

Ob petdesetletnici obstoja je pevski zbor „Emil Adamič“ posnel ploščo slovenskih pesmi.

Prva stran — Boštjančič: KAJ B' JES TEBI DAU; Mirk: SO ŠE ROŽCE V HARTELNU; Vremšak: ZILJSKA OH CET.

Druga stran — Lajovic: LAN; Adamič: ZAPUŠČENA; Vrabec: KRESNO JUTRO; Simoniti: DOLGA NOČKA; Ukmar: IN ČE SEM SAMO VETRU BRAT; Gobec: SEN.

radio

RADIO KÖLN:

Vsak dan od 15.30 do 16.00, ob nedeljah pa od 9.00 do 9.35 (vedno na kratkih valovih 41 in 49 m).

Na sporedu so dnevne novice, politične razlage, razgovori, zanimivosti iz kulturnega in gospodarskega življenja.

Poleg tega imajo Slovenci v ZR Nemčiji možnost, da pošiljajo prek kölnskega radia domov voščila, pozdrave in glasbo po želji. Naslov: Deutsche Welle, (Südosteuropa-Redaktion), Postfach 100444, 5000 Köln 1.

RADIO VATIKAN:

Vsak dan ob 19.00 (na kratkih valovih 31,10; 41,38 in 48,47 m in na srednjem valu 196 m).

RADIO LONDON:

Vsak dan od 12.00 do 12.15 (na kratkih valovih 16, 19 in 25 m) in od 19.00 do 19.30 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m), ob nedeljah pa od 16.30 do 17.00 (na kratkih valovih 19, 25 in 31 m).

RADIO WASHINGTON (Glas Amerike):

Vsak dan ob 6.00 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m in na srednjem valu 251 m) in ob 7.15 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m).

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).
P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.
Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).
Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.
(Tel. 05522 - 26 4 04).
Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,
Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).
Slovenski dušnopastirski urad. Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.
Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Charleroi, Marchinelle.
(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalár, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76
ali 64 11 72).
Ludvik Rot, Hochdähler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).
Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 0611-63 65 48).
Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).
Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 9 79 13).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Anton Štekl, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus, (Tel. 030-
785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).